

Kaalheide door de jaren

De jaren 1920-1924

Verzameld en bewerkt door Wiel Kelleter

VOORWOORD

Voor u staat deel twee van Kaalheide door de jaren heen de jaren 1920-1924. Ook in deze versie heb ik gepoogd om gebeurtenissen van die tijd die Kaalheide betreft te belichten.

Ik wil nogmaals onderstrepen dat het onderliggende document verre van volledig is en diverse onnauwkeurigheden kan bevatten, waaronder foutieve schrijfwijzen van namen en onvolledige weergaves van gebeurtenissen. Deze tekortkomingen zijn mede het gevolg van het feit dat de gegevens grotendeels afkomstig zijn uit historische en open bronnen en wat de afbeeldingen betreft grotendeels afkomstig zijn van sociaal media.

Mocht u als lezer constateren dat een gegeven onjuist of onvolledig is zou ik het op prijs stellen, dat ik geïnformeerd word via Kaalheidsjergung@gmail.com zodat ik de juiste weergaven of schrijfwijze kan corrigeren.

Ik wens u veel leesplezier toe en hoop dat we op deze wijze de geschiedenis van Kaalheide volledig en levendig kunnen houden.

Bleiswijk, januari 2026

INLEIDING

In de periode tussen 1920 en 1924 ondergaat Kaalheide een ingrijpende transformatie. Waar het gebied tot het einde van de 19e eeuw voornamelijk agrarisch was, moest het platteland uiteindelijk plaatsmaken voor de snelgroeiende mijnindustrie en de bijbehorende woningbouw. Deze ontwikkeling markeert het begin van een nieuw tijdperk voor Kaalheide.

Een belangrijk moment in deze vernieuwing is de bouw van een schoolgebouw aan de Heiveldstraat. De gemeente Kerkrade verleent hiervoor in 1920 een vergunning, waarna op zondag 27 juni van dat jaar de eerste steen wordt gelegd. De officiële opening volgt op 1 januari 1921. Tegelijkertijd vordert de bouw van de 99 woningen in de Glück-Auf-kolonie, gestart in 1919, gestaag ondanks de nodige problemen. Deze kolonie vormt een essentieel onderdeel van de nieuwe woonstructuur.

Ook op kerkelijk vlak verandert er veel. In april 1920 wordt bekendgemaakt dat er te Kaalheide een rectoraat zal worden gesticht, de lobby hiervoor startte al in 1913 met een brief van de heer Wetzelaer (dan van beroep smid) aan de Pater Provinciaal. Tot rector wordt benoemd Pater Stanislaus van den Berg, van de orde der Minderbroeders-Conventuelen. De kanonieke benoeming volgt in augustus 1921.

Op 21 maart 1922 wordt een noodkerk ingericht en ingewijd, zodat de gelovigen kunnen worden ontvangen. In juni van datzelfde jaar begint men met de bouw van de pastorie aan de Kaalheidersteenweg, waarmee de religieuze infrastructuur verder vorm krijgt. Als bekroning van deze periode van groei en gemeenschapsvorming vindt op 7 juli 1924 de allereerste sacramentsprocessie plaats een symbolisch moment dat de nieuwe identiteit van Kaalheide onderstreept.

In augustus 1920 houdt de Voetbalvereniging Alcides op te bestaan. In april van datzelfde jaar verandert de Turnvereniging Coriovallum haar naam in Turnvereniging Kracht en Vlugheid en in 1923 wordt de verenigingsgemeenschap verder versterkt met de oprichting van de Kerkelijke Fanfare Sint-Jozef en het Kerkelijk Zangkoor Sint-Caecilia.

Ook politiek gezien maakt Kaalheide stappen, in 1923 worden de heren de Hesselle, Oellers, Haas en Flutsch gekozen als gemeenteraadsleden, allen zijn afkomstig van Kaalheide, een teken dat Kaalheide steeds meer een eigen stem krijgt binnen de gemeente Kerkrade.

In 1924 wordt gestart met de aanleg van een tramverbinding tussen Heerlen en Kerkrade. Waarbij Kaalheide twee haltes krijgt: één bij de Glück-Auf-kolonie en één bij het Kaalheiderplein, dit verandert de bereikbaarheid van Kaalheide aanzienlijk.

Colofon

Copyright © 2026

Auteur/ samensteller: W.Kelleter

Jaar van publicatie 2026

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur/samensteller.

VOORWOORD	1
INLEIDING	2
1920	13
01-01-1920 KAART VAN KAAHEIDE EN OMGEVING ROND 1920	13
01-01-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID	13
03-01-1920 ADVERTENTIE	13
03-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	13
03-01-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	13
07-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	14
14-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	14
15-01-1920 ADVERTENTIE	14
15-01-1920 ADVERTENTIE	14
17-01-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID	14
17-01-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	14
21-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	14
22-01-1920 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAAHEIDE	14
24-01-1920 INGEZONDEN BRIEF	15
31-01-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	15
02-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	15
04-02-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID	15
04-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	15
07-02-1920 GEZONDHEIDSZORG	15
10-02-1920 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAAHEIDE	16
11-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	16
12-02-1920 CARNAVAL	16
12-02-1920 NATUUR	16
14-02-1920 ADVERTENTIE	16
14-02-1920 OPENBARE VERKOOP	16
21-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	16
26-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	16
28-02-1920 GEZONDHEIDSZORG	17
28-02-1920 OPENBARE VERKOOP	17
02-03-1920 ADVERTENTIE	17
13-03-1920 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAAHEIDE	17
17-03-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	17
18-03-1920 OPENBARE VERKOOP	18
20-03-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	18
27-03-1920 MIJNWEZEN	18
27-03-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	18
31-03-1920 ADVERTENTIE	18
01-04-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAAHEIDE	18
01-04-1920 ADVERTENTIE	18
10-04-1920 INGEZONDEN BRIEF	19
10-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	19
14-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	19
17-04-1920 ONDERNEMINGEN	19
17-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	20
21-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	20
24-04-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	20
24-04-1920 R.K BIJZONDERE SCHOOL KAAHEIDE	20
24-04-1920 DANKBETUIGING	20
24-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	20
24-04-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	21
27-04-1920 MIJNWEZEN	21
27-04-1920 RECTORAAT	21
28-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	21
29-04-1920 ONGELUK	21
04-05-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	21
15-05-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAAHEIDE	22
15-05-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	22
19-05-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE	22

22-05-1920	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	22
29-05-1920	AANBESTEDING	22
29-05-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	22
08-06-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	23
19-06-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	23
22-06-1920	GEZONDHEIDSZORG	23
23-06-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	23
24-06-1920	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	23
26-06-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	23
26-06-1920	MIJNWEZEN	24
29-06-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	24
03-07-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	25
12-07-1920	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	25
13-07-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	25
15-07-1920	ADVERTENTIE	25
17-07-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	26
17-07-1920	ALGEMENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	26
20-07-1920	ONDERWIJS	26
24-07-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	26
24-07-1920	MIJNWEZEN	26
31-07-1920	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	26
02-08-1920	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	26
05-08-1920	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	27
05-08-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	27
07-08-1920	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	27
07-08-1920	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	27
24-08-1920	MIJNWEZEN	28
28-08-1920	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	28
02-09-1920	ADVERTENTIE	28
04-09-1920	OPENBARE VERKOOP	28
09-09-1920	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	28
11-09-1920	R.K. NOODKERK KAALHEIDE	29
11-09-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	29
16-09-1920	INGEZONDEN BRIEF	29
16-09-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	29
18-09-1920	ADVERTENTIE	30
22-09-1920	R.K. NOODKERK KAALHEIDE	30
25-09-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	31
25-09-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	31
25-09-1920	DANKBETUIGING	31
25-09-1920	MIJNWEZEN	31
02-10-1920	ADVERTENTIE	31
02-10-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	31
08-10-1920	ADVERTENTIE	31
08-10-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	31
14-10-1920	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	31
16-10-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	32
23-10-1920	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	32
31-10-1920	ADVERTENTIE	32
02-11-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	32
11-11-1920	AANRIJDING	32
20-11-1920	ONGELUK	32
20-11-1920	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	32
20-11-1920	TE KOOP	32
25-11-1920	MIJNWEZEN	32
11-12-1920	ADVERTENTIE	32
14-12-1920	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	33
18-12-1920	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	33
18-12-1920	BESTUURLIJKE OVERHEID	33
31-12-1920	ADVERTENTIE	33
1921		35

01-01-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	35
01-01-1921	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	35
07-01-1921	ADVERTENTIE	35
08-01-1921	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	35
17-01-1921	OPENBAAR VERVOER	35
22-01-1921	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	36
26-01-1921	OPENBAAR VERVOER	36
05-02-1921	MIJNWEZEN	36
11-02-1921	ADVERTENTIE	37
12-02-1921	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	37
15-02-1921	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	37
05-03-1921	MIJNWEZEN	37
08-03-1921	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	37
21-03-1921	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	38
04-04-1921	R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	38
04-04-1921	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	38
07-04-1921	INGEZONDEN BRIEF	39
15-04-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	39
17-04-1921	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	39
23-04-1921	ADVERTENTIE	39
23-04-1921	AANBESTEDING	39
30-04-1921	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	39
30-04-1921	RECHTSPRAAK	39
30-04-1921	PROTESTANS CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND	39
04-05-1921	BIJENKOMST	40
11-05-1921	INGEZONDEN BRIEF	40
14-05-1921	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	40
09-06-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	41
11-06-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	41
22-06-1921	RECHTSPRAAK	41
24-06-1921	OPENBARE VERKOOP	41
03-07-1921	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	41
04-07-1921	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	41
05-07-1921	WONINGBOUW	42
15-07-1921	MIJNWEZEN	42
28-07-1921	OPENBARE VERKOOP	42
01-08-1921	MIJNSTAKING	42
03-08-1921	MIJNSTAKING	43
08-08-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	43
13-08-1921	ADVERTENTIE	44
13-08-1921	MIJNSTAKING	44
17-08-1921	MIJNSTAKING	44
23-08-1921	GEESTELIJKE ZIELZORG	44
24-08-1921	BEKENDMAKING	45
25-08-1921	RECTORAAT	45
29-08-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	45
31-08-1921	MIJNSTAKING	45
31-08-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	45
14-09-1921	MIJNSTAKING	45
17-09-1921	MIJNSTAKING	46
01-10-1921	DIEFSTAL	46
06-10-1921	RECHTSPRAAK	46
06-10-1921	BESTUURLIJKE OVERHEID	46
12-10-1921	GEZONDHEIDSZORG	47
12-10-1921	TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE	47
21-10-1921	RECHTSPRAAK	47
17-11-1921	AANSLAG	47
19-11-1921	AANSLAG	47
01-12-1921	R.K. NOODKERK KAALHEIDE	48
10-12-1921	WONINGBOUW	48
23-12-1921	RECHTSPRAAK	48
31-12-1921	OPENBARE VERKOOP	48

31-12-1921 ADVERTENTIE	48
1922	49
01-01-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	49
01-01-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG	49
01-01-1922 ONDERWIJS	49
06-01-1922 ADVERTENTIE	50
08-01-1921 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	50
21-01-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	50
28-01-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	50
02-02-1922 OPENBARE VERKOOP	50
08-02-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	51
11-02-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	51
16-02-1922 ADVERTENTIE	51
18-02-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG	51
20-02-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG	51
28-02-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	51
01-03-1922 INFRASTRUCTUUR	52
01-03-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	52
01-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE	52
04-03-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	52
08-03-1922 RECHTSPRAAK	52
11-03-1922 TE KOOP	52
11-03-1922 NATUUR	52
13-03-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	53
16-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE	53
18-03-1922 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	53
21-03-1922 RECHTSPRAAK	53
21-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE	53
28-03-1922 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE	55
07-04-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	55
08-04-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	55
08-04-1922 OPENBARE VERKOOP	55
08-04-1922 INFRASTRUCTUUR	55
12-04-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	55
15-04-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	56
15-04-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG	56
26-04-1922 AANRIJDING	56
05-05-1922 BIJENKOMST	56
06-05-1922 ADVERTENTIE	56
12-05-1922 AANSLAG	56
13-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	56
15-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	56
15-05-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	56
16-05-1922 VECHTPARTIJ	57
16-05-1922 VERKIEZINGEN	57
19-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	57
27-05-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	57
30-05-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	57
08-06-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	57
08-06-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	57
10-06-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	57
10-06-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	57
14-06-1922 DIEFSTAL	58
15-06-1922 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT-HUBERTUS KAALHEIDE	58
21-06-1922 MIJNBOUW	58
22-06-1922 RECTORAAT	58
17-07-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	58
18-07-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	59
20-07-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID	59
24-07-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	60
14-08-1922 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	60

17-08-1922	VOETBAL	60
19-08-1922	OPENBARE VERKOOP	60
24-08-1922	TE KOOP	61
02-09-1922	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAHEIDE	61
12-09-1922	BEDEVAART	61
16-09-1922	OPENBARE VERKOOP	61
27-09-1922	BESTUURLIJKE OVERHEID	61
30-09-1922	BESTUURLIJKE OVERHEID	61
06-10-1922	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAAHEIDE	62
17-10-1922	VECHTPARTIJ	62
18-10-1922	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAHEIDE	62
25-10-1922	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAAHEIDE	62
16-11-1922	RECHTSPRAAK	62
23-11-1922	ADVERTENTIE	62
30-11-1922	RECHTSPRAAK	63
30-11-1922	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAHEIDE	63
01-12-1922	RECHTSPRAAK	63
02-12-1922	ADVERTENTIE	63
06-12-1922	GEESTELIJKE ZIELZORG	63
11-12-1922	GEESTELIJKE ZIELZORG	63
12-12-1922	BESTUURLIJKE OVERHEID	63
23-12-1922	BESTUURLIJKE OVERHEID	63
24-12-1922	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	63
1923		64
01-01-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	64
01-01-1923	GEESTELIJKE ZIELZORG	64
01-01-1923	ONDERWIJS	64
07-01-1923	R.K. VAK EN STANDSORGANISATIES KAAHEIDE	64
14-01-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAHEIDE	65
16-01-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE	65
17-01-1923	TE KOOP	65
25-01-1923	KERK EN PASTORIE	65
25-01-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE	65
29-01-1923	LOTERIJ	65
30-01-1923	RETRAITE	66
01-02-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAHEIDE	66
02-02-1923	OPENBARE VERKOOP	66
06-02-1923	KERKELIJKE FANFARE KAAHEIDE	66
10-02-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE	66
12-02-1923	RETRAITE	66
13-02-1923	BOUW KERK EN PASTORIE	66
17-02-1923	VECHTPARTIJ	66
17-02-1923	ADVERTENTIE	66
01-03-1923	R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAAHEIDE	66
09-03-1923	RETRAITE	67
09-03-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	67
14-03-1923	R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAAHEIDE	67
15-03-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	67
14-03-1923	ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAAHEIDE	67
17-03-1923	RECHTSPRAAK	67
20-03-1923	R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAAHEIDE	67
21-03-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAHEIDE	67
27-03-1923	R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAAHEIDE	68
18-04-1923	KERKELIJKE FANFARE KAAHEIDE	68
24-04-1923	VECHTPARTIJ	68
26-04-1923	POSTDUIVEN	68
02-05-1923	MIJNSCHADE	68
16-05-1923	COLLECTE	68
18-05-1923	NATUUR	68
22-05-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAHEIDE	69
24-05-1923	VERKIEZINGEN	69

25-05-1923	ONGELUK	69
26-05-1923	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	69
26-05-1923	VERKIEZINGEN	69
28-05-1923	VERKIEZINGEN	69
30-05-1923	VERKIEZINGEN	70
01-06-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	71
01-06-1923	KERKELIJK ZANGKOOR SINT-CAECILIA KAALHEIDE	71
01-06-1923	POSTDUIVEN	71
08-06-1923	ONGELUK	71
18-06-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	71
22-06-1923	POSTDUIVEN	71
26-06-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	71
27-06-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	71
02-07-1923	TRAM	72
11-07-1923	ONGELUK	72
12-07-1923	COLLECTE	72
13-07-1923	DIEFSTAL	72
23-07-1923	KEGELEN	72
30-07-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	72
31-07-1923	OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT-HUBERTUS KAALHEIDE	72
01-08-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	72
20-08-1923	MIJNSCHADE	73
07-08-1923	OPENBARE VERKOOP	73
07-08-1923	ONGELUK	73
07-08-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	73
07-08-1923	BRAND	74
12-08-1923	ALGEMEENE CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	74
20-08-1923	OVERLEDEN	74
21-08-1923	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	74
23-08-1923	MOND EN KLAUWZEER	74
23-08-1923	TENTOONSTELLING	74
23-08-1923	OVERLEDEN	74
24-08-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	74
30-08-1923	GEESTELIJKE ZIELZORG	75
31-08-1923	MOND EN KLAUWZEER	75
08-09-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	75
08-09-1923	POSTDUIVEN	75
08-09-1923	ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALHEIDE	75
12-09-1923	ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALHEIDE	75
13-09-1923	GEESTELIJKE ZIELZORG	76
13-09-1923	RECHTSPRAAK	76
14-09-1923	INFRASTRUCTUUR	76
19-09-1923	GEESTELIJKE ZIELZORG	76
20-09-1923	ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALHEIDE	76
20-09-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	76
21-09-1923	GEESTELIJKE ZIELZORG	77
22-09-1923	AANRIJDING	77
22-09-1923	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	77
04-10-1923	VECHTPARTIJ	78
04-10-1923	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	78
04-10-1923	VECHTPARTIJ	78
11-10-1923	RECHTSPRAAK	78
12-10-1923	AARTSBROEDERSCHAP DER HEILIGE FAMILIE KAALHEIDE	78
15-10-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	79
15-10-1923	COÖPERATIEVE WONINGBOUW VERENIGING GLÜCK-AUF	79
16-10-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	79
20-10-1923	AANRIJDING	80
29-10-1923	RECHTSPRAAK	80
01-11-1923	LOOP DER BEVOLKING	80
19-11-1923	NATUUR	80
20-11-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	80
26-11-1923	COLLECTE	80

26-11-1923	TENTOONSTELLING	81
28-11-1923	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	81
05-12-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	81
06-12-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	81
06-12-1923	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	82
06-12-1923	TENTOONSTELLING	82
08-12-1923	SINT-NICOLAAS	82
08-12-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	82
10-12-1923	VECHTPARTIJ	82
11-12-1923	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	83
13-12-1923	BESTUURLIJKE OVERHEID	83
14-12-1923	BRAND	83
14-12-1923	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	83
17-12-1923	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	84
19-12-1923	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	84
20-12-1923	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	84
24-12-1923	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	84
31-12-1923	ADVERTENTIE	85
1924		86
01-01-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	86
01-01-1924	GEESTELIJKE ZIELZORG	86
01-01-1924	ONDERWIJS	86
02-01-1924	INFRASTRUCTUUR	86
02-01-1924	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	86
09-01-1924	COLLECTE	86
09-01-1924	ONGELUK	86
11-01-1924	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	87
17-01-1924	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	87
17-01-1924	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	87
19-01-1924	DIEFSTAL	87
24-01-1924	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	87
26-01-1924	ADVERTENTIE	87
26-01-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	88
29-01-1924	ADVERTENTIE	88
30-01-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	88
30-01-1924	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	88
30-01-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	89
07-02-1924	TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE	89
14-02-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	89
15-02-1924	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	89
15-02-1924	INGEZONDEN BRIEF	89
16-02-1924	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	90
19-02-1924	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	91
22-02-1924	ADVERTENTIE	91
23-02-1924	TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE	91
23-02-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	91
23-02-1924	TE KOOP	91
26-02-1924	ADVERTENTIE	91
27-02-1924	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	91
29-02-1924	TRAM	91
01-03-1924	ADVERTENTIE	92
01-03-1924	ONGELUK	92
05-03-1924	VECHTPARTIJ	92
07-03-1924	DRANKBESTRIJDING	92
07-03-1924	VECHTPARTIJ	92
15-03-1924	TE KOOP	93
18-03-1924	MIJNWEZEN	93
21-03-1924	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	93
25-03-1924	VECHTPARTIJ	93
25-03-1924	POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	93
27-03-1924	SACRAMENTSPROCESSIE	93

27-03-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	93
27-03-1924 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	94
28-03-1924 CONGREGATIE VAN R.K. JONGELINGEN KAALHEIDE	94
28-03-1924 ONGELUK	94
02-04-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	94
06-04-1924 ALGEMEENE CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	94
08-04-1924 ONDERSCHIEDING	94
08-04-1924 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	95
11-04-1924 AANRIJDING	95
14-04-1924 TRAM	95
15-04-1924 STOOMWASSERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE	95
15-04-1924 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	95
19-04-1924 STOOMWASSERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE	95
19-04-1924 MIJNWEZEN	95
22-04-1924 ADVERTENTIE	95
23-04-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	96
23-04-1924 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	96
29-04-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	96
29-04-1924 RECHTSPRAAK	96
29-04-1924 AANRIJDING	96
02-05-1924 MIJNWEZEN	96
03-05-1924 TE HUUR	96
06-05-1924 ADVERTENTIE	97
07-05-1924 DIEFSTAL	97
15-05-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	97
17-05-1924 PLECHTIGE HEILIGE COMMUNIE	97
17-05-1924 POSTDUIVEN	97
20-05-1924 MIJNWEZEN	97
22-05-1924 SACRAMENTSPROCESSIE	97
23-05-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID	97
24-05-1924 ADVERTENTIE	98
31-05-1924 MARIACONGREGATIE KAALHEIDE	98
31-05-1924 ADVERTENTIE	98
03-06-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	98
04-06-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	98
19-06-1924 RECHTSPRAAK	98
26-06-1924 SACRAMENTSPROCESSIE	98
28-06-1924 GESLAAGD	98
01-07-1924 POST TELEFONIE EN TELEGRAFIE	99
08-07-1924 SACRAMENTSPROCESSIE	99
11-07-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	99
14-07-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	99
22-07-1924 VECHTPARTIJ	99
23-07-1924 CONGREGATIE VAN R.K. JONGELINGEN KAALHEIDE	99
24-07-1924 POLITIE	99
25-07-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE	100
28-07-1924 NATUUR	100
01-08-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	100
04-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	100
11-08-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID	100
20-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	101
25-08-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE	101
26-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	101
06-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	101
09-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	101
16-09-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE	101
22-09-1924 GEESTELIJKE ZIELZORG	101
24-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLGHEID KAALHEIDE	102
29-09-1924 ONGELUK	102
01-10-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE	102
01-10-1924 AANRIJDING	103
08-10-1924 VERNIELING	103

08-10-1924	VERKOOP	103
11-10-1924	RECHTSPRAAK	103
11-10-1924	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAIHEIDE	103
15-10-1924	DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAIHEIDE	103
15-10-1924	AANRIJDING	104
28-10-1924	TE KOOP	104
31-10-1924	DIEFSTAL	104
03-11-1924	OPENBAAR VERVOER	104
06-11-1924	AANRIJDING	104
08-11-1924	ADVERTENTIE	104
08-11-1924	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAIHEIDE	104
19-11-1924	R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAAIHEIDE	105
27-11-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	105
29-11-1924	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAIHEIDE	105
29-11-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	105
03-12-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	105
06-12-1924	SINT-NICOLAAS	105
08-12-1924	BESTUURLIJKE OVERHEID	105
10-12-1924	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAIHEIDE	105
17-12-1924	BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAIHEIDE	106
20-12-1924	ADVERTENTIE	106
22-12-1924	SINT-VINCENTIUSVERENIGING KERKRADE	106
24-12-1924	KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAAIHEIDE	106
30-12-1924	12½-JARIG-JARIG PRIESTERJUBILEUM	106
31-12-1924	ADVERTENTIE	106
	BIJLAGE	108
	FAMILIENAMEN VOORKOMEND TE KAAIHEIDE VANAF 1811	108
	GEESTELIJKHEID KAAIHEIDE VANAF 1921	115
	VERENIGINGEN KAAIHEIDE VANAF 1811	115
	KERKELIJKE VERENIGINGEN KAAIHEIDE VANAF 1923	115
	ACHTERGROND INFORMATIE	116
	VERKLARENDE WOORDENLIJST	118

1920

01-01-1920 KAART VAN KAALHEIDE EN OMGEVING ROND 1920

01-01-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A1887 voor het bouwen van een schoolgebouw Heiveldstraat nr.22.
kadastraal nummer: D3861 en D3697.

Afgifte bouwvergunning A2352 door de gemeente Kerkrade voor het bijbouwen van 2 kamers Kaalheidersteenweg
nr.16-18 kadastraal nummer: A1701.

Afgifte bouwvergunning voor het bouwen van een schuurtje Kaalheidersteenweg nr.34.
kadastraal nummer: D4071.

03-01-1920 ADVERTENTIE

Uit de hand te koop: huis met tuin gelegen te Krichelberg nr.12.
Te bevragen bij Schlijper Spekholzerheiderstraat nr.58.

03-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Uitslag gespeelde wedstrijd 28 december 1919
Alcides - K.S.V.1. 0-4

03-01-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 4 januari ledenvergadering voor de leden der afdeling Kaalheide.
Aller opkomst verzocht, aannname van nieuwe leden. Te houden 's morgens 11 uur in het lokaal van de heer
A. Dammers Kerkradersteenweg.

Agenda: verkiezing van afdelingsvoorzitter.

07-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Sparta² 3 - Alcides 0-1
Nieuwe leden bij Alcides: Jos Lochtman en Joh. Grooten.

Programma 11 januari 1920: Alcides - B.V.C³.

14-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Boete en contributie f 12,40 te voldoen voor 1 februari 1920.

15-01-1920 ADVERTENTIE

15-01-1920 ADVERTENTIE

Huis met tuin te koop gelegen te Kaalheide. Te bevragen Wijngrecht nr.48.

17-01-1920 BESTUURLIJK OVERHEID

Lenzen Willem wonende te Kerkrade, vraagt verlof voor de verkoop van alcoholhoudende drank anders dan sterken drank in de navolgende lokaliteit: de beneden voorkamer bij de ingang van de straat van het perceel kadastraal bekend gemeente Kerkrade sectie D nr.3694 plaatselijk gemerkt Krichelberg nr.20.

17-01-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In november 1919 werden bij de afdeling Kaalheide drie nieuwe leden opgenomen.

21-01-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

De wedstrijd Alcides - Juliana 3⁴ werd niet gespeeld reden: geen scheidsrechter aanwezig.

22-01-1920 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE

Op de grote gymnastiekwedstrijden te Simpelveld gehouden op 17 en 18 januari gehouden, werden de volgende prijzen behaald door de Turnvereniging Coriovallum te Kaalheide:

- ereprijs: piramide;
- eerste prijs: vrije-oefeningen;
- ereprijs: opmars;
- ereprijs: 2e klas springen Dammers;
- ereprijs: 1e klas springen;
- eerste prijs: 1e klas gewichtheffen Göbbels.

24-01-1920 INGEZONDEN BRIEF

Geachte Redacteur.

Gelieve U een weinig plaatsruimte af te staan in uw veelgelezen courant voor onderstaande regelen, bij voorbaat onzen dank.

Ondergetekende ontvingen in het begin van het nieuwe jaar een bericht van het bestuur der toneelvereniging van Kaalheide, dat zij een besluit hebben genomen een toneeluitvoering te houden ten bate der nieuw te bouwen R.K. kerk te Kaalheide. Ondergetekende hebben dan ook in hun vergadering, gehouden de vierde januari dit besluit aanvaard en wensen bovengenoemde vereniging met hun uitvoering van Die heilige Ida Gravin von Toggenburg in 5 bedrijven en verder twee blijspelen veel succes.

Moge verder dit besluit, bovengenoemde vereniging tot eer strekken, en een voorbeeld zijn voor de bestaande andere verenigingen en ter navolging dienen.

Het is dan ook verder de wens van ondergetekende dat de R.K. ingezetenen de gevraagde entree niet zullen schuwen en ruimschoots zullen deelnemen aan deze feestavond, die met halfvasten gehouden wordt in het lokaal van de heer Antoon Dammers Kerkradersteenweg, voor zulk een noodzakelijk en verheven doel.

Namens het bestuur der nieuw te bouwen R.K. kerk te Kaalheide.
J. Bosch voorzitter
M.J. Bindels secretaris.

31-01-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAALHEIDE

In het vierde kwartaal van 1919 groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met vijf nieuwe leden. Vier van hen waren eerste inschrijvers bij onze organisatie terwijl een persoon de overstap maakte vanuit een andere organisatie

In de maand januari groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met zeven nieuwe leden. Vijf van hen waren eerste inschrijvers bij onze organisatie terwijl twee personen de overstap maakten vanuit een andere organisatie.

02-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAALHEIDE

Alcides - K.S.V.   0-4

04-02-1920 BESTUURLIJK OVERHEID

Uit de raadsvergadering der gemeente Kerkrade van 3 februari 1920:

- De plannen voor een openbare school te Kaalheide zijn reeds vergesloopt.

04-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAALHEIDE

Alcides - Sparta 3   5-2

07-02-1920 GEZONDHEIDSZORG

De burgemeester van Kerkrade wijst de ingezetenen op het veelvuldig voorkomen van hondsdolheid in verschillende delen van ons land. Hij spoort hen aan bij het waarnemen van honden met verdachte verschijnselen onmiddellijk daarvan de burgemeester in kennis te stellen, met vermelding van de plaats waar het verdachte dier zich vermoedelijk bevindt.

Verzuim van aangifte is strafbaar.

Kerkrade, 3 Februari 1920,
De burgemeester voornoemd,
Habets

10-02-1920 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE

De Turnvereniging Coriovallum te Kaalheide behaalde op de wedstrijden te Heerlen, gehouden op 7 en 8 februari de volgende prijzen:

- ereprijs piramiden;
- eerste prijs vrije oefeningen;
- ereprijs 2e klas worstelen door A. Lataster;
- 2e klas springen eerste prijs J. Grooten, tweede prijs Doveren;
- eerste prijs 1e klas rek, L. Göbbels.

11-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Alcides - Juliana 3 werd niet gespeeld reden: scheidsrechter J. Systemans was niet aanwezig.

12-02-1920 CARNAVAL

Het is verboden zich gemaskerd, vermomd of gekleed in de kleding van een ander geslacht, als waartoe men behoort, in het openbaar te vertonen, waaronder verstaan worden zowel openbare straten, voetpaden, pleinen, als alle lokaliteiten, die voor publiek toegankelijk zijn.

Aan de politie is opdracht verstrekt op overtreding van bovengenoemde verbodsbepaling streng toezicht te houden.

Het sluitingsuur voor de herbergen zal in de gemeente op 15 en 16 februari worden vastgesteld op een uur 's nachts en op 17 februari 1920 op twaalf uur middernacht.

12-02-1920 NATUUR

Gisterenavond tussen half negen en negen uur ontaarde zich een hevig onweer, gepaard met felle bliksemschichten, sneeuw- en hagelbuien, boven de gemeente. Het vuur was niet van de lucht.

14-02-1920 ADVERTENTIE

Een prima partij grashooi te koop. Kerkradersteenweg nr.70.

14-02-1920 OPENBARE VERKOOP

Notaris Vogels te Nieuwenhagen zal op maandag 23 februari 1920 's namiddags om 3 uur ter herberge van de heer Housen te Kaalheide en ten verzoeken van de heer Peter Jozef Hellenbrand:

- huis, stal en tuin gelegen te Kaalheide, sectie D nr.4644 groot 4 aren 10 centiaren (20 kl. roeden).

Aanvaarding en betaling 1 juni 1920.

21-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

K.S.V. ontvangt Alcides, de wit-hemden beschikken over een flink team en K.S.V. zal haar best moeten doen, wil zij niet het kind van de rekening worden.

26-02-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

K.S.V.-Alcides   4-1

28-02-1920 GEZONDHEIDSZORG

De burgemeester van Kerkrade maakt bekend, dat kosteloze vaccinatie (Koepokinenting⁵) zal plaats hebben op:

- woensdag 3 maart aanstaande des namiddags van 2 tot 3 uur, in de openbare lagere school te Spekholzerheide.

Het nazien der pokken zal plaats hebben acht dagen later, op hetzelfde uur en dezelfde plaats.

Bij de inenting moeten naam, voornamen en geboortedatum der kinderen juist worden opgegeven. (Zo mogelijk moet het trouwboekje worden medegebracht.)

28-02-1920 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nyst te Kerkrade zal op woensdag 17 maart 1920, n.m. 2 uur ten verzoeken en ten woonhuizen van de heer Peter Maasen en kinderen, Kerkradersteenweg nr.78 wegens ophouden van het bedrijf publiek te verkopen:

- een dragende en een guste koe;
- twee halfvette varkens, 15 kippen met haan;
- schuurgereedschap als: wanmolen met wan, hakselkist, zicht, lichte egge, ploeg, sleep, trekhaam, ladders van 30 en 12 voet, trapladder, wasmachine, veevoederketel;
- twee hondenkarrren, assen met raderen en ringen, kruiwagens, twee cementen varkenstroggen, ijzeren ledikant en centrifuge (klein model).

Daarna om circa 4 uur ten herberge der Weduwe Augenbroe aldaar:

- perceel weiland op Krichelberg naast Gielkens en nr.2, groot 24 are 40 centiare of 119 kleine roede kadaster Kerkrade sectie D nr.4590.
- perceel weiland aldaar, langs het voetpad groot 75 are, 90 centiare of 370 kleine roede kadaster sectie D nr.311.

Alles is direct te aanvaarden.

02-03-1920 ADVERTENTIE

Te koop: een jonge dragende geit. Kerkradersteenweg nr.84.

13-03-1920 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE

Door omstandigheden zal het liefdadigheidsconcert te geven ten bate der nieuw te bouwen kerk te Kaalheide niet in de zaal van A. Dammers maar in de zaal van P. Housen worden gehouden zondag aanstaande.

Prijzen zijn: eerste rang f 1,-, tweede rang f 0.75.

Het bestuur.

17-03-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

B.V.C. - Alcides

5-0.

18-03-1920 OPENBARE VERKOOP

BOUWHOEVE
te Spekholzerheide.

Notaris DOLMANS te Heerlen,
zal op **Dinsdag 30 Maart 1920**, des namiddags
1 uur in het café-restaurant van den heer **ROMGENS-
KOCHEN** te Spekholzerheide aan de Kerk
PUBLIEK VERKOOPEN:
Gemeente Kerkrade.

De vruchtbare bouwhoeve
„de Schifferheide”

te Spekholzerheide, bestaande uit woonhuis met ruime
stallen en schuren, boomgaarden, weilanden en bouw-
land, groot 22 hectaren, 59 aren, 47 cent., of 27 bunder,
211 kl. r. te veilen in perceelen en in massa.

De goederen zijn gelegen in de onmiddellijke nabij-
heid der mijn Willem-Sophie. De huisweide groot
10½ hectaren ligt met een front van 800 Meter langs
den verbreedten weg Spekholzerheide—Ham—Kerkrade
en is wegens de uitstekende kielagen en de onmid-
delijke nabijheid van de spoorlijn bijzonder geschikt
voor ringoven, steenbakkeij, of andere industrie.

Alle goederen zijn direct te aanvaarden en zullen
nader in den breedte bij advertenties en affiches worden
omschreven.

Bij niet-doorgaan der verkoopting zullen de goederen
worden verpacht. 537

Meerdere inlichtingen geef de Notaris voornoemd.

20-03-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAIHEIDE

In de maand februari groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met een nieuw lid.
Zondag 21 maart ledenvergadering om 10 uur. Plaats van de vergadering wordt door de bode bekendgemaakt.

27-03-1920 MIJNWEZEN

In februari 1920 waren er in de drie Kerkradse steenkolenmijnen 7.446 personen werkzaam.

27-03-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAIHEIDE

Amendementen op de beschrijvingsbrief⁶

Voorstel afdeling Kaalheide:

- Na een bestuursconferentie worden in plaats van voorzitter en secretaris, drie afdelings bestuursleden gezonden. De afdeling amendeert dit als volgt: Na een bestuursconferentie worden twee afdelings afgevaardigden gezonden, welke door en uit de afdeling worden gekozen.
- Ontwerp rechtspositie voor bezoldigde boden. De afdeling was hierbij van mening dit voorstel als volgt te moeten amenderen: n1. de volgende zinsnede wordt gewijzigd in: Het minimumsalaris bedraagt f 36,- (zes en dertig gulden) plus 1% van de bruto contributieafdracht. Hiervoor leze men: Het minimumsalaris bedraagt f 40,- (veertig gulden) per week, plus 1% der bruto contributieafdracht.

31-03-1920 ADVERTENTIE

Bekwame timmerlieden gevraagd: Woningbouw Glück-Auf te Kaalheide.

01-04-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAIHEIDE

De Turnvereniging Coriovallum te Kaalheide heeft zich aangesloten bij de R.K.-Turnbond te Roermond en tevens een andere naam aangenomen, namelijk Kracht en Vlugheid. Zij zal dit jaar nog deelnemen aan het bondsfeest, dat te Nieuwenhagen gehouden wordt.

01-04-1920 ADVERTENTIE

Te koop: huis gelegen te Kaalheide, bevattende acht kamers, een kelder, een stal en een tuin.

10-04-1920 INGEZONDEN BRIEF

Geachte Redacteur.

Gelieve enige regels plaatsruimte af te staan in uw veelgelezen courant; bij voorbaat onze dank.

Onder grote belangstelling werd op halfvasten 14 maart, door de toneelvereniging ten bate der nieuw te bouwen R.K. kerk te Kaalheide het grote en verheven toneelstuk Die heilige Ida Gravin von Toggenburg in 5 bedrijven uitgevoerd.

Dit toneelspel heeft ondergetekende, op verzoek van een groot aantal belangstellenden, aanleiding gegeven het nogmaals te doen opvoeren, en wel onder goedkeuring der Weleerwaarde geestelijken van Kerkrade, in de patronaatszaal aldaar, op aanstaande zondag 11 april.

Ondergetekende hopen dan ook, dat katholiek Kerkrade ruimschoots aanwezig zal zijn en ervoor zal zorgen dat alle plaatsen tot de laatste stoel zullen worden uitverkocht ten bate van bovengenoemd doel.

Namens het bestuur der nieuw te bouwen R.K.-kerk te Kaalheide
 Jos Bosch, voorzitter
 M.J. Bindels, secretaris.

10-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Waarde Bondsmakkers

Volgens het congresbesluit van alle moderne organisaties is er een motie aangenomen waarin bepaald is dat iedere modern georganiseerde kameraad een extra heffing van vijf gulden betaalt ten behoeve van onze stakende kameraden. Aangezien deze bijdrage is vastgesteld op tien weken, en er wekelijks vijftig cent dient te worden voldaan, brengt dit besluit de nodige organisatie met zich mee.

Wij willen er bij eenieder op aandringen hieraan actief mee te werken. Het komt namelijk geregeld voor dat, wanneer onze kameraden aanbellen, de vrouw des huizes zegt: Mijn man is niet thuis, u moet maar eens terugkomen.

Dit bemoeilijkt het werk van de vrijwilligers die zich belangeloos inzetten om de bijdragen op te halen.

Daarom verzoeken wij u dringend: spreek met uw echtgenote af dat het geld klaar ligt, en dat bij het aanbieden van de lijsten direct getekend wordt. Dit zal het werk aanzienlijk vergemakkelijken.

Kameraden, laat ons allen eraan denken dat het onnodig is om twee of drie keer vergeefs langs te moeten komen.

B. v.d. Putten.

14-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAHEIDE

Juliana 3 – Alcides

Alcides niet komen opdagen.

17-04-1920 ONDERNEMINGEN

R.-K. Verbruiks-Coöperatie „Ons Dagelijksch Brood”			
Kerkrade, Markt 29 - Kaalheide, Kerkradersteenweg 76 Filiaal no. 1			
Winst- en verliesrekening per 31 December 1919.			
Onkosten	f 1.618,00	Bruto-winst	f 4.301,99 ^s
Afschrijvingen	f 946,30		
Reserve	f 384,92 ^s		
Te verdeelen winst	f 1.352,77		
	f 4.301,99 ^s		f 4.301,99 ^s
Balans per 31 December 1919.			
Debiteuren	f 1.314,36	Crediteuren	f 5.925,13 ^s
Bank-te-goed	f 169,20 ^s	Ledengeld	f 1.940,00
Inventaris	f 808,40	Afschrijvingen	f 946,30
Goederen-voorraad	f 8.257,16 ^s	Reserve	f 384,92 ^s
	f 10.549,13	Te verdeelen winst	f 1.352,77
			f 10.549,13
Het Bestuur en de Raad van Toezicht:		De Commissie van Contrôle:	
L. SCHUPP, Voorzitter		E. BOSCH	
ST. LAEVEN, Secretaris		P. OELLERS	
KERKRADE, Maart, 1920.		H. WETZELS 738	
Het dividend 3% is vanaf Maandag 19 April betaalbaar in den winkel, MARKT 29.			

17-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAIHEIDE

In de maand maart groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met drie nieuwe leden, Twee van hen waren eerste inschrijvers bij onze organisatie terwijl een persoon de overstap maakte vanuit een andere organisatie.

21-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAAIHEIDE

---

f 5,00 boete wegens het niet komen opdagen op 11 april bij de wedstrijd Juliana 3 - Alcides.

24-04-1920 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAIHEIDE

Zondag aanstaande des namiddags 2 uur zal een kringvergadering worden gehouden in het lokaal van de heer Zeehandelaar. De volgende afdelingen behoren tot deze kring: Kerkrade, Bleijerheide, Chevremont, Haanrade, Eijgelshoven, Waubach, Rimburch, Nieuwenhagen, Kaalheide en Schaesberg. Alle bestuursleden en vertrouwensmannen der betrokken afdelingen worden op deze belangrijke vergadering verwacht.

24-04-1920 R.K BIJZONDERE SCHOOL KAAIHEIDE

De plannen voor de nieuwe R.K.-bijzondere school⁷, te Kaalheide zijn ontworpen door architect Cuypers. De school bevat 8 lokalen en een grote gymnastiekzaal; de bedoeling is deze zaal voorlopig als hulpkapel voor het te stichten rectoraat Kaalheide in te richten.

24-04-1920 DANKBETUIGING

Ondergetekende betuigen hun hartelijke dank aan het bestuur en leden der Toneelvereniging Edelweiss voor hun liefdadigheidszin getoond op 14 maart en 11 april, voor het geven van het toneelstuk Die heilige Ida van Toggenburg, ten bate der nieuw te bouwen kerk te Kaalheide, en verder aan alle ingezetenen van Kaalheide en Kerkrade, die door het bijwonen van beide toneelavonden getoond hebben het offer voor bovengenoemd doel niet te schuwen de goede God zal het hun honderdvoudig belonen.

Namens het Bestuur:
J. Bosch, voorzitter.
M.J. Bindels, secretaris.

24-04-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAIHEIDE

Onder deze leuze zullen de modern georganiseerde arbeiders en arbeidsters in samenwerking met de S.D.A.P. het meifeest vieren.

Kameraden!

Zorgt dat het Meifeest slaagt. Ieder georganiseerde arbeider neme den 1e mei vrij.

In massa's opgetrokken naar Heerlen en daar gedemonstreerd, zoals de moderne arbeidersbeweging gewend is te demonstreren. Kalm en waardig.

Vergunning tot het houden van een optocht met muziek, zang en ontplooid banieren is door ons aangevraagd en verkregen. Wij vertrouwen dan ook dat alle modern georganiseerde mannen en vrouwen uit de Mijnstreek deel zullen nemen aan de demonstratie te Heerlen.

Regeling van de dag: afdeling Kerkrade vertrekt om 9 uur en is rond 10 uur te Terwinselen waar Spekholzerheide, Kaalheide, Bautsch en Terwinselen zich aansluiten omstreeks 10.15 is men op de Molenberg waar ook Schaesberg zich bij de stoet aansluit.

24-04-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

27-04-1920 MIJNWEZEN

In maart 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.501 personen werkzaam.

27-04-1920 RECTORAAT

Te Kaalheide een gehucht tussen Kerkrade en Spekholzerheide, zal een rectoraat worden gesticht.

28-04-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Alcides - B.V.C: wedstrijd is niet gespeeld er was geen terrein om op te spelen.

29-04-1920 ONGELUK

De gehuwde mijnwerker A.D., woonachtig te Kaalheide, liep gisteravond in de Domaniale mijn brandwonden op tijdens het zogenoemde schieten. De verwondingen betroffen voornamelijk zijn linkerarm en veroorzaakten hevige pijn, waarop D. werd opgenomen in het ziekenhuis te Kerkrade.

04-05-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Stand derde klasse C van Rooms Katholieke Limburgse Voetbalbond.

K.S.V.	9	7	1	1	15	29-5	1,67
B.V.C.	7	5	1	1	11	33-3	1,57
Excelsior	8	5	0	3	8	26-23	1
Juliana 3	8	3	1	4	7	12-26	0,87
Germania 2	10	2	1	7	5	14-36	0,50
Alcides	8	1	0	7	2	12-33	0,25

15-05-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

15-05-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand april groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met vier nieuwe leden. Drie van hen waren eerste inschrijvers bij onze organisatie terwijl een persoon de overstap maakte vanuit een christelijke organisatie.

19-05-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Boete f 5,00 boete wegens het niet komen opdagen voor de wedstrijd van 2 mei.

22-05-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Op tweede Pinksterdag algemene ledenvergadering 's morgens op 11 uur in lokaal P. Housen. Kameraden, komt nu allen ter vergadering, gij weet, dat het voor de afdeling Kaalheide belangrijke besprekingen geldt. Spreker van het hoofdbestuur aanwezig

Het afdelingsbestuur.

29-05-1920 AANBESTEDING

Gisterenmiddag had de aanbesteding plaats voor de nieuw te bouwen R.K.-bijzondere school te Kaalheide met gymnastieklokaal door het kerkbestuur van de Sint-Lambertus parochie te Kerkrade. Door acht aannemers werd op het werk ingeschreven. De hoogste inschrijvingsom bedroeg f 116.300 de laagste bedroeg f 102.252 en was afkomstig van de heer G. Ruijters te Kerkrade.

Over de al- of niet-gunning zal binnenkort worden beslist Het bestek bevat onder meer de bepalingen, dat buitenlandse werklieden mogen worden aangenomen in en voor zoverre voor diezelfde werkzaamheden Nederlandsche arbeiders zich beschikbaar stellen, niet alleen voor het eigenlijke bouwwerk, dit geldt ook voor het vervoer der materialen. De bouw zal worden uitgevoerd onder leiding en architectuur van heer Pierre Cuypers te Roermond.

29-05-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Op maandag 3 mei hield de afdeling haar huishoudelijke vergadering welke wel wat beter bezocht had kunnen worden. De voorzitter opent met een kort woord deze belangrijke vergadering en stelt aan de orde de grensregeling.

Verschillende leden verzetten zich hier tegen, maar ten slotte wordt toch tot overeenstemming gekomen daar het van belang is voor de gehele bond wanneer de afdeling Spekholzerheide, de groep mijnwerkers, wonende aan de Akerstraat en de noodwoningen erbij krijgt. De afdeling Spekholzerheide heeft dan een uitgebreider veld, waar alle leden mee instemmen.

Verder kwam in behandeling kandidaat-bespreking. Uitvoerige besprekingen hadden hierbij niet plaats. Kameraad Gijzen en J. de Kater werden benoemd om als afgevaardigden naar Maastricht te gaan op zondag 16 mei.

Hierna komt in bespreking de actie voor het premievrij pensioen. Acht man worden aangewezen om met de lijsten te werken. Aangezien het bestuur niet voltallig was moest er een bestuurder benoemd worden. Uit de vier kandidaten werd kameraad Gijzen gekozen in het bestuur. Daarna sloot de voorzitter deze belangrijke vergadering.

08-06-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Het bouwen der R.K -bijzondere school te Kaalheide is aan de laagste inschrijver, de heer Ruyters te Kerkrade, gegund. Deze week nog zal met de bouw worden begonnen en op 27 juni zal de plechtigheid der eerste steenlegging plaats hebben.

19-06-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand mei groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met twee nieuwe leden. Een van hen was afkomstig van een andere organisatie, terwijl de ander afkomstig was van een buitenlandse organisatie.

22-06-1920 GEZONDHEIDSZORG

De burgemeester maakt bekend, dat kosteloze vaccinatie (koepokinenting) zal plaats hebben:

- Woensdag 23 juni a.s. des namiddags om 2.30 uur, in de openbare lagere school te Spekholzerheide.

Het nazien der pokken zal plaats hebben telkens 8 dagen later, des namiddags op dezelfde uren en op dezelfde plaats. Op de dagen der inenting moeten naam, voornaam en geboortedatum der kinderen juist worden opgegeven.

23-06-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agenda gemeenteraadsvergadering Kerkrade van 25 juni 1920 punt 16:

- Een verzoek van de bewoners van Kaalheide betreffende het aansluiten van hun woningen aan het elektrische net.

24-06-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Het bestuur der Turnvereniging Kracht en Vlugheid brengt aan belanghebbenden ter kennis, dat de buffetverpachting⁸ voor het op zondag 1 augustus plaatshebbende gymnastiekfeest zal al plaatsvinden op zondag 27 juni a.s. om 11 uur in het lokaal van de heer Antoon Dammers.

Het Bestuur.

26-06-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

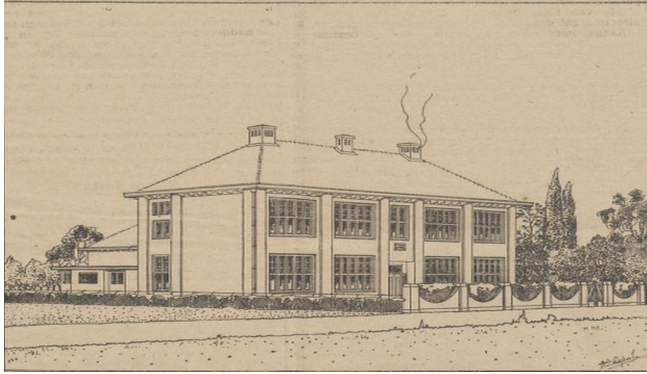
Zondagmiddag om 5 uur zal de eerste steen worden gelegd, voor de R.K.-bijzondere school te Kaalheide. Het spreekt wel van zelf, dat zulks met enige plechtigheid zal geschieden. Het krijgen van een eigen school is voor Kaalheide een feit van grote betekenis.

Wat zullen zij blij zijn de ouders en de kinderen, dat binnen zeer afzienbaren tijd de lange weg, tweemaal per dag op en neer van Kaalheide naar Kerkrade niet meer behoeft te worden afgelegd, dat zij heel dichtbij huis naar school zullen kunnen gaan, de kleintjes voor wie het bergop, bergaf een weinig prettige wandeling was. En dat de nieuwe school een katholieke school wordt zal voor bijna alle ouders van Kaalheide de vreugde dubbel groot doen zijn.

Wij kunnen ons dan ook zeer levendig voorstellen, dat er zondag 27 juni feest gevierd zal worden in menig huisgezin van Kaalheide en dat de bewoners behoefte voelen van die feeststemming en die naar buiten te doen blijken. Men behoeft slechts te zien, met hoeveel zorg overal het feestprogramma is opgeplakt, dat de samenstelling van de optocht meedeelt en de vele verenigingen vermeldt, die daaraan deel zullen nemen. Waarover reeds zolang werd gesproken, zal nu werkelijkheid worden; waarnaar zolang verlangend werd uitgezien, zal nu zeker komen; men zal nu zien, dat de offertjes reeds zoveel gebracht, niet te vergeefs zijn geweest. En daarom zal het ons niet verwonderen, als heel Kaalheide zondagmiddag op de been is en de plechtigheid der eerstesteenlegging wil bijwonen. De schoolcommissie was de laatste dagen druk in de weer; zij belegde zelfs twee vergaderingen in één week, om toch maar te zorgen, dat alles goed in orde zou komen en er aan het feestprogramma niets zou ontbreken.

Mogen hare vele bemoeiingen met goede uitslag worden bekroond en moge de bouw der nieuwe katholieke school, waarvan wij hieronder een fotografische afbeelding en een korte beschrijving geven, onder aanroeping van Gods zegen begonnen, onder dienzelfden zegen worden voortgezet en voltrokken.

Ter verduidelijking van de hier bijgaande schets van een nieuw te bouwen school te Kaalheide kan wellicht nog het navolgende dienen. In het midden der school is een hoofdingang gelegen, waarachter een gang naar weerszijden toegang geeft tot de 4 ruime lokalen bestemd voor de meisjesschool, terwijl tegenover den ingang aan de achterzijde van het gebouw tussen het hoofdgebouw en het achterliggend gymnastieklokaal een hoofdtrap en eerste verdieping is gelegen.

Tekening bijzonder school Kaalheide bron Zuid-Limburger.

De klaslokalen zijn alle 6 x 7 meter, terwijl de gangen zo ruim genomen zijn, dat daar nog plaats is te vinden voor de nodige toiletten. Het achterliggend gymnastieklokaal, waarvan op de schets slechts een klein stuk is te zien, is 9 x 16 meter en is bovendien voorzien van een aparte was- en kleedkamer voor jongens en meisjes met een ruime gelegenheid om de kleren op te bergen.

Aan de hygiënische eisen van dezen tijd is niet alleen gedacht door te zorgen voor een ruimen toevoer van licht en lucht en voor elke klasse wasgelegenheid met bijbehoren, doch ook door toevoeging van een lokaal voor een schoolarts, hetwelk zich aan de noordzijde van den begane grond bevindt.

De eerste verdieping, die in hoofdzaak overeenstemt met den begane grond, bevat behalve de 4 klaslokalen voor de jongens en een toiletgelegenheid. In het hart der school boven de ingang is een kamer voor het hoofd en bergruimte voor de leermiddelen. Op de tweede verdieping aan de achtergevelzijde ligt bovendien een lokaal van 6 x 11 meter voor het onderwijs in handenarbeid en tekenen. Het gebouw, dat met het gymnastieklokaal een oppervlakte van 29 x 25 meter beslaat, is ongeveer midden op het schoolterrein geplaatst, zodat aan de voor- en achterzijde 2 ruime speelplaatsen overblijven, waarvan eventueel de eene voor de jongens en de andere voor meisjes dienst kan doen, die elk ongeveer 40 x 15 meter groot zijn.

Aangezien juist in dezen tijd de waterleiding tot aan de school toe wordt gelegd, zou die gepaard aan de elektrische verlichting een groot gemak in het onderhoud zijn en de hygiëne ten zeerste bevorderen.

26-06-1920 MIJNWEZEN

In april 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.554 personen werkzaam.

29-06-1920 R.K BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Kaalheide heeft zondag feest gevierd. Wie het nog niet wist, dat zijn bewoners erg gesteld waren op een eigen school, heeft zich daarop volop van kunnen overtuigen door de waarlijk grootse wijze waarop jong en oud aan de feestviering van de eerste steenlegging heeft deelgenomen.

Wat was het een mooie optocht met de ruiters voorop dragend de Nederlandse driekleur, daarachter de wielrijders en wielrijdsters op keurig versierde fietsen en een honderdtal schoolkinderen zwaaiend met nationale vlaggetjes. Dan kwam de muziek een vijftiental leden van de Bergkapel die nauwelijks terug waren van Bocholtz, waar zij aan een droevig verongelukte medearbeider de laatste eer hadden bewezen. Ook de Turnvereniging Kracht en Vlugheid was flink vertegenwoordigd met 40 leden. Daarnaast waren ook de Kruisboogschutterij Sint-Hubertus, de toneelvereniging Edelweiss en de voetbalvereniging Alcides aanwezig.

En heel achteraan de kleine bruidjes keurig in het wit voorzien van mooie boeketjes in de kleine knuisjes, onmiddellijk gevolgd door drie landauers waarin de heren geestelijken met kerk en schoolcommissie hadden plaatsgenomen.

In goede orde trok men langs de Kaalheidersteenweg en door het veld naar het schoolterrein waar hier en daar de muren al omhoog kijken.

De kerkelijke steenlegging werd verricht door de Zeer Eerwaarde Heer Schijns deken van Kerkrade, daarbij terzijde gestaan door de Zeer Eerwaarde Heren Dr. J. van Gils, bisschoppelijk inspecteur van het bijzonder onderwijs, Dr. A. van de Venne directeur van Rolduc, de Weleerwaarde Heren Pastoors van de gemeente Kerkrade, de Eerwaarde Heren Jongen, v. Ormelingen en Spiertz alsmede Dr. H. Verhagen, aalmoezenier van de Arbeid.

Met het schoolcomité waren mede aanwezig de Weleerwaarde Heren Kapelaans van Kerkrade. Na het inmetelen van de steen, hield Dr. van Gils een toespraak tot de talrijke belangstellenden hen wijzend op de hoge betekenis van deze plechtigheid en de grote waarde voor dezen tijd van goed katholiek lager onderwijs aangevend. Bijzonder wees Zeer Eerwaarde erop, dat de triomf van het recht der christelijke partijen op onderwijsgebied, welke nu eindelijk bijna is bevochten, vooreerst zeker geen aanleiding mag zijn om in offervaardigheid voor het bijzonder onderwijs te verflauwen.

De Zeer Eerwaarde deken uitte zich verder, met enkele gemoedelijke woorden, in ongeveer gelijken geest. De heer Bosch, voorzitter van het schoolcomité, dankte namens alle inwoners van Kaalheide allen die het tot stand komen van deze katholieke school mogelijk hebben gemaakt, en in het bijzonder de geestelijke en wereldlijke autoriteiten, die door hun aanwezigheid blijk gaven van hun belangstelling en sympathie.

Dr. Verhagen gaf daarna voorlezing van de oorkonde, die in de eerste steen zou worden gedeponneerd, en vond daarbij gelegenheid met een kort woord uiting te geven aan de gevoelens van dankbaarheid en vreugde, die vooral de schooljeugd van Kaalheide bezielde. Evenals de vorige sprekers beval hij het kloppen op de eersten steen in de milddadigheid van alle aanwezigen aan.

Dat er door allen goed geklopt werd, bleek uit de ruime opbrengst bij de driehonderd gulden, waarmee de kas van het schoolcomité werd gestijfd. Een welsprekend bewijs, dat de inwoners van Kaalheide hun nieuwe school flink op prijs weten te stellen.

Behalve door de reeds genoemde autoriteiten werd de plechtigheid bijgewoond door de heer Hol, schoolopziener; de heer Pierre Cuypers, architect; de heer Ruyters, aannemer; en de heer Jos Bisschop als secretaris van het kerkbestuur Sint-Lambertus. Van de heer burgemeester was bericht ingekomen, dat hij tot zijn grote spijt niet tegenwoordig kon zijn. Met het gebruikelijke kloppen op de steen liep de plechtigheid ten einde.

03-07-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt 16: gemeenteraadsvergadering Kerkrade van 5 juli 1920:

- Een verzoek van de bewoners van Kaalheide betreffende het aansluiten van hun woningen aan het elektrische net

12-07-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Zaterdag en zondag werd te Nieuwenhagen deelgenomen aan het negende bondsfeest gehouden door de R.K. Gymnastiekvereniging Olympia.

13-07-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agenda gemeenteraadsvergadering Kerkrade van 15 juli 1920:

- Een verzoek van de bewoners van Kaalheide betreffende het aansluiten van hun woningen aan het elektrische net.

15-07-1920 ADVERTENTIE

Soliede geldbelegging

Het bestuur van de parochie Sint-Lambertus te Kerkrade.

Vraagt geld te leen in kleine en grote bedragen, ten behoeve van de bouw van een bijzondere katholieke school te Kaalheide. Rente vijf procent- Opzegtermijn een jaar. Reflecterende gelieven zich te melden bij

Aalmoezenier J. Verhagen
Kerkplein nr.5 Kerkrade.

17-07-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Notulen raadsvergadering gemeente Kerkrade van 15 juli 1920:

De voorzitter stelt aan de orde een verzoek van bewoners van Kaalheide betreffende het aansluiten van hun woningen aan het elektrisch net. De voorzitter zet uiteen dat aan het verzoek niet voldaan kan worden. Daarom wordt overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

17-07-1920 ALGEMENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand mei groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met een nieuw lid.

20-07-1920 ONDERWIJS

24-07-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Met de werkzaamheden aan de nieuwe R.K.-bijzondere school te Kaalheide schiet men flink op. De school wordt op 1 januari 1921 geopend.

24-07-1920 MIJNWEZEN

In de maand juni 1920 waren in de drie Kerkradse steenkolenmijnen 7.547 personen werkzaam.

31-07-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Op zondag 1 augustus huishoudelijke vergadering voor de leden der afdeling Kaalheide des voormiddags om 10.30 dus half 11, in het lokaal van de heer P. Housen te Kaalheide.

Agenda:

- Bespreking Collectieve Arbeidsovereenkomst in te dienen door de 4 samenwerkende organisaties.

Trouwe opkomst verzocht. Hoofdbestuurslid aanwezig.

Het Afdelingsbestuur

02-08-1920 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

De directeur-generaal der posterijen en telegrafie maakt bekend:

- Dat met ingang van 1 augustus 1920 een lokaal rijkstelefoonnet wordt gevestigd te Kerkrade met burelen te Kerkrade, Bleijerheide, Chevremont en Spekholzerheide.

Het tarief voor aansluiting van percelen op dat net, gelegen op niet verder dan 1000 meter hemelsbreed van een der burelen te Kerkrade, Bleijerheide, Chevremont of Spekholzerheide, bedraagt f 50,- per jaar. Verder zijn op de aansluiting van percelen van toepassing de tariefbepalingen, opgenomen in de artikelen 26, 27 en 28 van het rijkstelefoonreglement 1919.

05-08-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALEIDE

Geroyeerd wegens schuld bij de Rooms Katholieke Nederlandse Voetbalbond de vereniging Alcides te Kaalheide. Leden: H. H. Aertz, J. Bindels, Joh. Bindels, M. Debets, G. Debets, J. Housen, J. Bager, P. Houppermans, J. Huynen, F. Mertens, H. Poppen, M. Salden, G. Salden, P. Stohr, J. Schreuder, J. de Witte, H. Steins, H. Wetzels, H. Beijer, W. Beijer, H. Handels, M. Hensgens, Jos, Lochtman en Joh. Grooten. Het persoonlijk aandeel bedraagt f 0,90 cent.

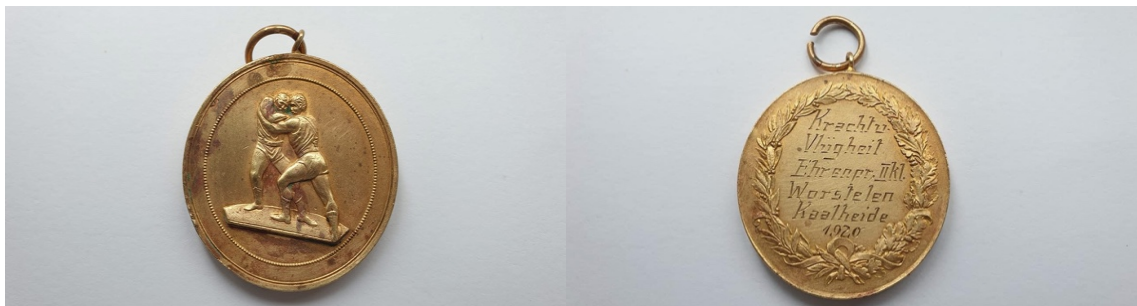
05-08-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van 3 augustus wordt een schrijven van de heer P.J. Crombach uit Kaalheide behandeld, het betreft het kwijtschelden van de pacht van een stukje gemeenteweide. Het stuk wordt terugverwezen naar burgemeester en wethouders voor een pre-advies.

07-08-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALEIDE

Op het turnfeest te Kaalheide gehouden op 31 juli en 1 augustus dat een uitstekend verloop kende werden de volgende prijzen behaald:

- Turnvereniging Swentibold: vrije oefeningen ereprijs, 1e klas springen eerste prijs Geelen, 2e klas rek eerste prijs Ubben, 3e klas brug ereprijs Geilen, polsstokspringen ereprijs Ubben, hardlopen ereprijs Kamps;
- Turnvereniging Olympia Nieuwenhagen: vrije oefeningen eerste prijs, piramiden tweede prijs, parademars ereprijs, worstelen 1e klas eerste prijs Kools, springen 2e klas eerste prijs Kools, worstelen 2e klas Kools ereprijs, 3e klas discus ereprijs Schillings;
- Acrobatenclub Sempelveld: piramiden ereprijs, acrobatiek ereprijs, eerste klas rek Reinders;
- Wilhelmschacht Alsdorf: piramiden eerste prijs, 1e klas rek Smits, 3e klas brug: Havers;
- Eendracht Kerkrade: staafoefeningen ereprijs, 1e klas brug eerste prijs L. Göbbels, 1e klas springen ereprijs L. Göbbels, 1e klas gewichtheffen eerste prijs L. Göbbels, 2e klas brug ereprijs L. Göbbels, 2e klas springen ereprijs L. Göbbels, 3e klas gewichtheffen eerste prijs Wolters, 3e klas speerwerpen ereprijs L. Göbbels, 3e klas kogelstoten L. Göbbels;
- Sportclub Sempelveld: vrije oefeningen voor adspiranten ereprijs, 1e klas brug ereprijs Husting, 3e klas rek ereprijs Husting, 3e klas gewichtheffen ereprijs Tummers;
- Sparta Spekholzerheide: 1e klas gewichtheffen ereprijs Moonen, 2e klas rek ereprijs Schillings, 2e klas gewichtheffen ereprijs Moonen, 3e klas rek eerste prijs H. Jäger;
- Turnvereniging Aken: 1e klas worstelen ereprijs Niest;
- Klein maar Dapper Spekholzerheide 2e klas rek tweede prijs L. Kokelkorn;
- Turnvereniging Schaesberg: 2e klas worstelen eerste prijs Gillissen, 2e klas gewichtheffen tweede prijs Ruiters;
- Turnvereniging Chevreumont: 3e klas worstelen ereprijs Kochen;
- Wohlgemut Klinkheide: mooiste houding in de optocht;
- Le Reine de la Liberté Bocholtz: Mooiste kleiding.

07-08-1920 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALEIDE

Als lid van de R.K Limburgse Voetbalbond zijn wegens schuld geroyeerd de verenigingen: A.S.V. Amby, Achilles, Maasbracht, Aceritas, Spekholzerheide, Alcides Kaalheide, Blauw Wit Hulsberg, Concordia Meerlo en D.I.O. Gronsveld.

24-08-1920 MIJNWEZEN

In de maand juli 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.614 personen werkzaam.

28-08-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 29 augustus, voormiddags 11 uur precies, huishoudelijke vergadering in het lokaal van de heer A. Dammers, Kaalheide.

Agenda

- Verkiezing hoofdbestuursleden.

02-09-1920 ADVERTENTIE

04-09-1920 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nyst te Kerkrade zal op dinsdag 21 september 1920 ten verzoeken van de heer Peter Jacob Martens en kinderen publiek verkopen

- ten woonhuize van de heer Martens te Kaalheidersteenweg nr.26 om half drie uur tegen contante betaling al de huismeubelen als: kleerkast, glazenkast, tafels, stoelen, fornuis, bedden met toebehoor, kachel, veeketel⁹ en keukengerei.

•

Daarna om circa 4 uur.

- huis met stal bakoven en tuin aan de Kaalheidersteenweg nr.26 kadaster Kerkrade sectie A nr. 480, 481, 1238 en 1239 groot 8 aren 10 centiaren of 40 kl. Roede;
- bouwland in het Kaalheiderveld¹⁰ sectie D nr.391 groot 21 aren 20 centiaren of 100 kleine roeden.

09-09-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Bij het gymnastiekfeest dat zondag jongst leden werd gehouden door de Gymnastiekvereniging Klein maar Dapper te Spekholzerheide werden de onderstaande prijzen behaald:

- vrije oefeningen eerste prijs;
- piramiden ereprijs;
- optocht ereprijs;
- 1e klas springen ereprijs P. Dammers, eerste prijs W. Dammers;
- 2e klas brug tweede prijs W. Dammers;
- 2e klas springen ereprijs W. Dammers, eerste prijs W. Dammers;
- 3e klas worstelen ereprijs Schlangen, eerste prijs Baas;
- 3e klas brug eerste prijs Lataster.

11-09-1920 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

Groot weldadigheidsfeest en bloemendag¹¹ op zondag 19 september 1920 ten bate voor de Rooms-Katholieke noodkerk te Kaalheide. Beschermheer de Weleerwaarde Zeergeleerde Heer Dr. Verhagen, aalmoezenier van Sociale Werken met welwillende medewerking van verschillende verenigingen.

Programma:

- Ontvangst der deelnemende verenigingen te Wiebach vanaf 1 uur 's namiddags;
- Om 1 45 uur opstellen van de feeststoet; om 2 uur optocht door de versierde straten van Kaalheide naar het feestterrein, bij aankomst aldaar feestrede door de beschermheer Dr. H.J. Verhagen.

Hierna afwisselend muziek- gezang- en turnuitvoeringen en volksvermakelijkheden.

- prijskegelen voor 2 mooie prijzen;
- schietent met windbuks voor 2 prijzen;
- hopla met de lolligste figuurtjes;
- goaltrappen voor 2 prijzen (medaille);
- jaap met de allerfijnste wagonlading peperkoek;
- speerwerpen voor 2 prijzen;
- stootkegelbaan eerste prijs, elektriseermachine¹²;
- de keuken van tante Mie (hier moet alles kapot);
- de lollige Duikelaar (pats daar ligt hij er weer in).

Verder nog openbare verkoop van een paard, van geklede poppen enz. enz.

Buffet met wijn, bier en limonade. Belegde broodjes en verdere verversingen.

Entree f 0.25, Kinderen f 0.10. Bewaarplaats voor fietsen. Bloempjes ten bate voor reeds genoemde doel f 0.10.

Het School- en Kerkbestuur.

11-09-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand augustus groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met twee nieuwe ingeschreven leden.

16-09-1920 INGEZONDEN BRIEF

De zwarte terreur.

Naar aanleiding van het vele geschrijf over de rode terreur in het noorden des lands in De Maasbode en De Tijd, deel ik u mede, dat we hier vaak genoeg het, aan den lijve voelen hoe of de zwarte terreur in het zuiden van Limburg huishoudt.

Nu weer in Maastricht waar 115 woningen gebouwd worden voor de bouwvereniging Sint- Servatius. Ook hier komen zich dagelijks mensen aanbieden met een briefje van deze of gene pastoor ondertekend, daarin vermeldend deze persoon aan het werk te zetten, daar de man R.K. is. Trouwens in het bestek staat vermeld, dat R.K.-werklieden de voorkeur hebben. Nu was dit op zichzelf niet zo heel erg, maar waar de coöperatieve bouwvereniging Glück-Auf hier ook vaak werk heeft (op het ogenblik nog in Kaalheide) is bij deze vereniging nooit sprake geweest van om werklieden de voorkeur te geven, die S.D.A.P.er of modern georganiseerd zijn, integendeel bij de woningbouw vorig jaar op Heerlerheide waren veel R.K.-arbeiders werkzaam.

Men ziet hieruit hoe of de toestanden zijn, en ik wil hier er maar even op wijzen, dat dagbladen, zoals De Maasbode en De Tijd niet hun blik enkel naar het noorden des lands moeten richten, maar hier in hun eigen kamp maar eens de toestanden onder de ogen moeten zien, misschien bleven onbenullige berichten dan wel achterwege, en zouden we verder van zulk kleingeestig geschrijf geen notitie meer behoeven; te nemen.

Groetend, A. S.

16-09-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Tot hoofd der R.K. -bijzondere school te Kaalheide is benoemd de heer J.A. Vrancken, onderwijzer aan de openbare lagere school te Kerkrade.

18-09-1920 ADVERTENTIE

22-09-1920 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

Zoals reeds in het kort kon worden bericht, is het feest ten bate van de meubilering der noodkerk te Kaalheide verleden zondag zeer mooi geslaagd. De regelingscommissie heeft alle eer van haar werk gehad en -zag de vele moeite, die zij zich getroost heeft, schitterend beloond.

Ook de vele verenigingen, zowel van Kaalheide als van elders, zullen zeer zeker met voldoening terug zien op wat hier in onderlinge samenwerking werd bereikt. Nadat men in optocht met volle muziek door heel Kaalheide was getrokken, ging het naar het als feestterrein herschapen weide, waar terstond na aankomst een kort openingswoord werd gesproken door de aalmoezenier Dr. Verhagen. Wat hij te zegen had zou hij liever betiteld zien als een bedelrede¹³ dan als feestrede. Want tot feest was nog geen rede want die zou er pas zijn, als straks de kleintjes in Kaalheide zelf ter school konden gaan en de tot hulpkerk in te richten ruimte zou worden gewijd.

Bedelreden

Bedelen is prettig werk, als men maar goed overtuigt, dat men den mensen een dienst bewijst door hen voor kerk en school en andere goede instellingen veel te doen geven.

Spreker heeft wel eens mensen ontmoet, die arm zijn geworden, doordat zij hun geld verdrongen of verbrasten, verdubbelden of verkwisten; maar arm worden, doordat men zijn geld aan goede werken besteedt, dat komt nooit voor. Ook is er geen zekerder belegging, dan waarvoor, spreker thans geld vraagt. De postspaarbank geeft slechts 2.64 procent; wij katholieken, rekenen zeker op de honderdvoudige beloning, die ons is toegezegd.

Geven is een kunst, die men goed doet vroegtijdig te leren. De mensen, die steeds klagen, dat men wel aan het geven kan blijven, zijn wel eens zo voorzichtig, dat zij maar helemaal met geven niet beginnen uit vrees van niet meer te kunnen ophouden. Om bereid te zijn veel voor de katholieke zaak te offeren, moeten wij er goed van doordrongen zijn dat de katholieke zaak niet alleen de zaak is van priesters en kloosterlingen, maar een zaak van heel het katholiek volk.

Wij moeten overtuigd zijn dat de wereld gelukkig zal zijn, als zij volgens de katholieke beginselen bestuurd wordt; dat de kinderen zullen worden wat de ouders er van hopen en verwachten, als zij worden opgevoed zoals de katholieke kerk dat wil. Het is erg, wat af en toe gebeurt een kruisbeeld langs de weg door misdadige handen geschonden, maar veel erger is het, als het kruisbeeld, van de muren onzer scholen zou worden genomen, of gerukt zou worden uit de hart ziel onzer kinderen

Tenslotte herinnert spreker aan het bijbelwoord dat God de blijmoedige gever bemint. Laten wij onze dubbeltjes en kwartjes geven met een vrolijk en blij gemoed dan hebben wij er dubbele vreugd van. Doen wij het met een zuur gezicht, dan zijn wij ons geld en onze verdienste kwijt. Laat het voor ons allen een feest zijn dit feest ook financieel zo goed mogelijk te doen slagen.

Bij deze bedelrede bleek er gelegenheid te over te zijn, zijn geld kwijt te raken. En de uitslag bewees dat er van die gelegenheid een zeer dankbaar gebruik werd gemaakt. Een vette gans bracht niet minder dan f 75.- op, de lollige duikelaar f 65.-, hoeveel de lollige tante Mie in de dulle keuken waar alles kapot moest, heeft opgebracht weten we niet precies, maar het moet een heel aardig sommetje zijn gezien de vele scherven van potten, pannen, flessen en emmers, die den vloer van haar keuken bedekken.

Ondertussen hielden de vrolijke tonen van het Kerkelijk Zangkoor Sint-Rochus, het muziekkorps St. Caecilia, het Mannenkoor Wilhelmina en van het muziekkorps der Staatsmijn Wilhelmina de goede stemming erin, die zelfs niet verdreven de regenbui, welke een ogenblik het feest in het water dreigde te doen vallen.

In het geheel bracht het feest ruim f 1600,- op, Wel een bewijs, dat Kaalheide het krijgen van een eigen school en kerk hoog op prijs stelt en er veel voor over heeft.

25-09-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Gelegenheid tot aanmelding van leerlingen morgen van 11 uur tot half 1. In de spreekkamer van de Eerwaarde Zusters Ursulinen Kerkplein nr. 5. Om vergissingen met namen te voorkomen zullen de aangevers of aangeefsters goed doen het trouwboekje mee te nemen.

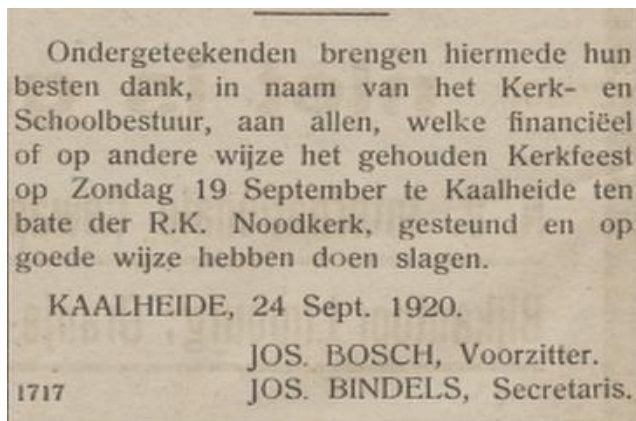
25-09-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Huishoudelijke vergadering op zondag 26 september des morgens 10 uur ten huize van kameraad van Putten. Er zal een hoofdbestuurder aanwezig zijn.

25-09-1920 DANKBETUIGING

25-09-1920 MIJNWEZEN

In de maand augustus 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.636 personen werkzaam.

02-10-1920 ADVERTENTIE

Te koop: een schaap, 5 maanden oud. Adres: Kaalheidersteenweg nr.16 Kaalheide.

02-10-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

In de loop van deze week hebben zich 75 leerlingen voor de nieuwe school te Kaalheide die op 1 januari 1921 start aangegeven. Morgen zondag van 11 uur tot half 1 zal er opnieuw de mogelijkheid tot aangifte gegeven worden en wel in de directieket onmiddellijk naast de school. Men neme gemakshalve het trouwboekje mee.

08-10-1920 ADVERTENTIE

Aan de R.K.-bijzondere school voor jongens en meisjes te Kaalheide wordt met ingang van 1 januari 1921 een onderwijzeres en een onderwijzer gevraagd. Sollicitaties vóór 20 oktober a.s. te adresseren aan de Weleerwaarde Heer H.J. Verhagen, aalmoezenier te Kerkrade.

08-10-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Voor de nieuwe bijzondere jongens- en meisjesschool te Kaalheide hebben zich 90 kinderen gemeld.

14-10-1920 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

Lijst van abonnees te Kaalheide van het rijkstelefoonnet Kerkrade

- K. 42: N.V. Stoomwasserij en Strijkinrichting Sneeuw wit Kaalheide nr.94.
- K. 50: J. Bosch Kaalheide nr.29.

16-10-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand september groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met een nieuw ingeschreven lid.

23-10-1920 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 24 oktober huishoudelijke vergadering in het lokaal van de heer P. Housen, Kaalheide, des voormiddags om 11 uur precies.

31-10-1920 ADVERTENTIE

Gelegenheidskauf.

Drie Zither's, Eine Gittare, Eine Viol'ne, Zwei Klarinetten, Ein Kronleuchter und einen Alaska Fuchspels garnituur. Krichelberg nr.19c Kaalheide.

02-11-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Bij het buitgewooncongres van de Nederlandse mijnwerkersbond dat te Heerlen gehouden werd gaf de afdeling Kaalheide aan dat de contractcommissie¹⁴ feitelijk is opgeheven door de overeenkomst met de katholieke organisatie en dat lichaam. Ze zien nu geen heil in een staking.

11-11-1920 AANRIJDING

De mijnwerker V. kwam maandag per fiets uit de richting Heerlen toen hij ter hoogte van Kaalheide twee personen passeerde, die in beschonken toestand waren. De wielrijder had het ongeluk deze twee personen aan te rijden, met het noodgevolg, dat hij een schouder ontwrichte en lichte schedelbreuk opliep. In bewustelozen toestand werd V. naar het ziekenhuis te Kerkrade overgebracht, zijn toestand is op heden nog steeds ernstig.

20-11-1920 ONGELUK

Donderdagnamiddag was zekere van H. afkomstig van Kaalheide, bezig met het openen van de poorten op de Domaniale mijn, toen de trein kwam. Plots sloegen de poorten dicht en de arme man kwam met een arm tussen de poorten, zodat een halve arm werd afgekneld, van H. wordt in het ziekenhuis te Kerkrade verpleegd.

20-11-1920 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand oktober groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met twee nieuw ingeschreven leden.

20-11-1920 TE KOOP

Uit de hand te koop: Kerkradersteenweg nr. 29.

- woning met vier kamers, kelder en een tuin;
- woning met vijf kamers, kelder en een tuin.

25-11-1920 MIJNWEZEN

In de maand oktober 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.670 personen werkzaam.

11-12-1920 ADVERTENTIE

Toegelopen een hond.

Terug te bekomen J. Lataster Kaalheidersteenweg nr.10 Kaalheide.

14-12-1920 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Naar wij vernemen, bestaat het plan de R.K.-bijzondere school te Kaalheide op vrijdag 7 januari a.s. te openen. De plechtige inzegening zal op de feestdag van Driekoningen plaats hebben.

18-12-1920 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

De Turnvereniging Kracht en Vlugheid hield op 12 december haar jaarvergadering. Tijdens deze vergadering werd het bestuur als volgt samengesteld:

- J. Bothmer voorzitter;
- F. Feijen secretaris;
- J. Steins penningmeester;
- M. Haas tweede voorzitter;
- A. Dammers en J. Lennarts commissarissen;
- A. Lataster eerste en P. Dammers tweede commandant.

De vereniging kan over het afgelopen jaar zeer tevreden zijn; zij behaalde volgende prijzen:

- piramiden: 4 ereprijzen.
- vrije oefening 1 ere- en 4 eerste prijzen;
- staafoefening 2 ereprijzen;
- parademars 2 ereprijzen;
- beste houding optocht 3 ereprijzen;
- mooiste kleding 2 ereprijzen.

Persoonlijke prijzen werden behaald door:

- W. Dammers 17 prijzen;
- W. Doveren 6 prijzen;
- J. Lataster 5 prijzen;
- P. Dammers 3 prijzen;
- A. Lataster 2 prijzen;
- J. Lennarts 1 prijs;
- Jos. Grooten 1 prijs;
- J. Slangen 1 prijs;
- M. Haas 1 prijs.

De vereniging telt 38 werkende leden.

18-12-1920 BESTUURLIJKE OVERHEID

Burgemeester en wethouders van Kerkrade brengen ter algemene kennis dat dit jaar zal gehouden worden de tiende algemene volksstelling

Deze heeft ten doel de beschrijving van allen, die

- Te middernacht tussen 31 december 1920 en 1 januari 1921 hunne werkelijke woonplaats binnen Nederland hebben, ook al bevinden zij zich tijdelijk in het buitenland. Deze allen worden beschreven (geteld), onverschillig of zij op genoemd tijdstip in hunne woning al dan niet aanwezig zijn;
- Ook worden beschreven (geteld) zij, die zonder werkelijke woonplaats binnen Nederland te hebben, opgenoemd tijdstip aldaar aanwezig zijn.

Het hoofd van ieder gezin, elke afzonderlijk levende persoon of bestuurder van een instelling, waar de kaarten worden bezorgd, is verplicht voor de behoorlijke invulling, ook voor de vragen op de omslagen gedaan, zorg te dragen. Overtredingen van de voorschriften betreffende de volksstelling worden gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste honderd gulden.

31-12-1920 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar aan familie, clientèle, vrienden en bekenden
Wensen M.J. Oellers-Quaedvlieg en kinderen
Rijtuigenverhuur en Expeditie Kerkrade-Kaalheide

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Christian Haselier, Schoenwinkel
Kaalheide 20

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Jozef Bosch, Consum, Kaalheiderplein.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Nicola Vroomen-Augenbraun, Café Kaalheiderplein.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden er begunstigers.
J. Salden Kaalheidersteenweg.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
N. Debets Café Kaalheidersteenweg

Zalig nieuwjaar aan familie vrienden en begunstigers.
J.J. Wetzelaer Rijtuigverhuurder, Kaalheidersteenweg.

1921

01-01-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A1087 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een berging Kerkradersteenweg nr.4 kadastraal nummer: A1027 A413.

Afgifte bouwvergunning A1537 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis Kerkradersteenweg nr.2 kadastraal nummer: E.

Afgifte bouwvergunning A1884 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een stalling Heiveldstraat nr.17-19 kadastraal nummer: D3366.

Afgifte bouwvergunning A1886 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een onderwijzerswoning Heiveldstraat nr.39 kadastraal nummer: D3056.

Afgifte bouwvergunning A2349 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een winkel Kaalheidersteenweg nr.14 kadastraal nummer: D1701.

Afgifte bouwvergunning A3079 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van twee woonhuizen Krichelstraat nr. 20-22 kadastraal nummer: D3056.

Afgifte bouwvergunning A5180 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van dubbel woonhuis Oorlogsstraat (Sportstraat) nr. 22 en 24 kadastraal nummer: D3246.

Afgifte bouwvergunning A5133 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis Kaalheidersteenweg nr.60 kadastraal nummer: A1876.

Afgifte bouwvergunning A5228 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een noodkerk aan de Heiveldstraat.

01-01-1921 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zalig nieuwjaar aan alle vrienden, bekenden en begunstigers.
J. Scheeren Krichelstraat Kerkrade.

07-01-1921 ADVERTENTIE

De onderstaande abonnee van de Courant mocht wegens een ongeval waarbij zijn hand werd geamputeerd een uitkering ontvangen van f 200,-.
L. van Hasselt Kerkradersteenweg nr.18.

08-01-1921 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In de maand november groeide het ledenaantal van de afdeling Kaalheide met vier nieuw ingeschreven leden.

17-01-1921 OPENBAAR VERVOER

Van der Biesen, auto-garagehouder, wonende te Kerkrade, maakt bekend dat hij met ingang van 18 januari 1921 ten behoeve van het personenvervoer een geregelde autodienst van Kerkrade-Bleijerheide naar Heerlen station en omgekeerd heeft ingesteld. De dienst wordt ondernomen met een auto, die plaats biedt voor minstens 12 personen

Het verkeer zal plaats hebben langs de volgende wegen: Hoofdstraat, Holzstraat, Nieuwstraat, Pricksteenweg, dr. Ackensplein, Bleijerheidestraat, Einderstraat, Markt, Kerkradersteenweg, Valkenhuizen, Heerlerbaan, Akerstraat, Saroleastraat en Heerlen station.

Voor het in- en uitlaten van reizigers zal geregeld worden gestopt te: Markt, Kaalheide, Onderspekholt, Valkenhuizen, Heerlerbaan en Heerlen Station.

De dagelijkse vertrektijden zijn:

- Bleijerheide: dr. Ackensplein voormiddags om 7.30 en 9.50, namiddags om 2.00 en 4.50;
- Kerkrade: Markt; voormiddags om 7.40 en 10.15, namiddags om 2.15 en 5.15;
- Heerlen Station voormiddags om 8.30 en 11.15, namiddags om 3.20 en 6.20;

Het tarief voor reizigers en bagage bedraagt voor elk traject f 0 50, voor elk traject meer f 0 25, Retour: drie trajecten f 1.35, vier trajecten f 2,- en vijf trajecten f 2 25.

Voor alles wat betreft de onderneming wordt de ondernemer geacht woonplaats te hebben gekozen te Kerkrade, Pricksteenweg nr.62, alwaar tevens het hoofdkantoor is gevestigd.

22-01-1921 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Cursusvergadering

Op 23 januari om 7.30 ten huize van J.B. Cornelissen Kaalheidersteenweg nr.103 Kolonie Glück-Auf.

Spreker is de heer v.d. Ploeg over het thema socialisatie.

26-01-1921 OPENBAAR VERVOER

Ondergetekende Van Bergen-Henegouwen, garagehouder, wonende te Heerlen, maakt hierbij bekend, dat hij met ingang van 8 december 1920 ten behoeve van het personenverkeer een geregelde autodienst zal instellen tussen Heerlen en Kerkrade en vice versa. De dienst zal ondernomen worden met een automobiel, welke plaats biedt voor minstens twaalf personen, welke rijdt van Heerlen station langs de Akerstraat en de Kerkradersteenweg tot Kerkrade Markt en vice versa. De auto zal geregeld stoppen te Heerlerbaan, Valkenhuizen, Onderspekholz, Kaalheide en op verzoek boven op de Heesberg voor het in en uitlaten van reizigers.

Voor alles wat de onderneming betreft wordt de ondernemer geacht woonplaats te hebben gekozen te Heerlen, Akerstraat nr.15, waar ook het hoofdkantoor gevestigd is.

De auto zal dagelijks vertrekken vanaf:

- Heerlen station voormiddags om: 7.30, 9.30, 11.30, namiddags om: 1.30, 3.30, 5.30.
- Markt Kerkrade voormiddags om 8.30, 10.30, 12.30 en 2.30 namiddags om: 4.30, 6.30 en 8.30.

Het tarief voor een traject is f 50, cent en voor elk traject meer f 0,25 cent. Retour: 3 trajecten f 1,75, 4 trajecten f 2,20 en 5 trajecten f 2,25.

05-02-1921 MIJNWEZEN

In de maand december 1920 waren in de drie Kerkraadse steenkolenmijnen 7.850 personen werkzaam.

11-02-1921 ADVERTENTIE

Duitse Herdershond zuiver ras, zeldzaam mooi dier als politiehond afgericht. Billijk te koop.
Rauette barakken 1 Oorlogsstraat nr.1 Kaalheide.

12-02-1921 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Afdeeling KAALHEIDE.

Huishoudelijke VERGADERING.

Zondag 13 Februari a.s. zal een huishoudelijke Vergadering plaats vinden voor de Afd. Kaalheide in het lokaal van den Heer **W. Lentzen Krichelstraat** des voorm. 11 uur precies.

Komt allen naar deze vergadering, geen een lid blijve thuis.

Spreker aanwezig. Het Afdeelingsbestuur.

15-02-1921 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

De in Kerkrade opgerichte (S.D.A.P) coöperatieve woningbouwvereniging, Glück-Auf, waarvan de architecten zijn, Gulden en Geldmaker, gevestigd te Amsterdam, en de aannemer der 99 woningen te Kaalheide Schuddeboom is, gevestigd te Utrecht.

In het begin kwam het vaker voor, dat het dagelijks bestuur van Glück-Auf werd uitgenodigd door Gulden, Geldmaker en Schuddeboom, om een kijkje te gaan nemen bij de woningbouw te Maastricht, waartoe het bestuur werd afgehaald in een auto.

Het dagelijks bestuur zei daarvan: in Maastricht gekomen, zijn we getrakteerd; gedronken hebben wij, gedineerd en dikke sigaren gerookt. En toen ze meenden, dat wij in de olie waren, werd ons een aanvraag voorgelegd, om een verhoogd voorschot aan de regering te vragen van f 100 000. Anders konden de woningen (die al aanbesteed waren) niet volgens bestek en plan worden uitgevoerd. Ons werd verzocht, de aanvraag te tekenen, maar wij hebben het niet gedaan.

Nadien hebben de heren ons zodanig tegengewerkt, dat wij hun de toegang tot het bouwterrein hebben ontzegd, wat dan ook is uitgevoerd. Tot zover het bestuur van Glück-Auf. Nadat Gulden en Geldmaker en Schuddeboom een tijdlang zijn weggeweest, zijn ze teruggekomen en harmoniseren ze weer met het bestuur.

05-03-1921 MIJNWEZEN

Men meldt ons uit, dat evenals op de Domaniale mijn te Kerkrade, ook bij enkele andere particuliere mijnen, o.a. de Oranje Nassau, het gewone onder- en bovengrondse bedrijf zaterdag zou stilstaan, tengevolge de crisissomstandigheden.

08-03-1921 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Eigenaardige toestanden bij de woningbouwbedrijven.

In het bestek der bouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade, is b.v. voorgescreven dat de architecten de closetinstallaties aan de aannemer leveren voor f 45,- Zij zelf kochten ze voor een lager bedrag.

Ook voor de stenen stonden de prijzen aangegeven. De vereniging moest intussen voor de hogere steenprijzen f 40.226.30 meer betalen. Verschillende risicoposten waren uit het bestek gelicht

21-03-1921 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Beschuldigen inzake woningbouw: Verweer van de architect Z. Gulden.

Onze partijgenoot Gulden, architect te Amsterdam, verzoekt ons de volgenden open brief op te nemen. Ik ontving het door u toegezonden artikel van de Apeldoornsche Courant en het is mij aangenaam u in het openbaar te kunnen antwoorden.

In de Tribune¹⁵ heeft een ingezonden stuk van een mijnwerker gestaan, waarin ik beschuldigd werd met het bestuur van Glück-Auf te Kerkrade gefuifd te hebben in Maastricht, hen daarna onder invloed van sterke drank te hebben gebracht en hen toen een stuk te hebben laten tekenen. Laat ik beginnen met te verklaren, dat ik noch Geldmaker ooit het genoegen heb gehad met de bestuurders van Glück-Auf te Kerkrade, in Maastricht of ergens anders gedineerd te hebben, dat deze grote fuif dus slechts in de verbeelding van bedeeden lasteraar bestaat, behoeft dus geen nader betoog. Er is dan ook, zelfs geen vergeefse, poging gedaan om f 100.000 meer los te krijgen.

Waarde partijgenoot, al zou het bestuur een zodanig stuk getekend hebben, dit zonder toestemming van burgemeester en wethouders niet van kracht zijn. Ik die daarvan volkomen op de hoogte ben, zou dus dit zeker niet hebben kunnen doen, tenzij men mij in staat achtte ook burgemeester en wethouders van Kerkrade onder de invloed van sterke drank te krijgen.

Ik sta niet in zulke nauwe relaties als onze bolsjewistische Tribune-schrijver met dat college, welke eerste voortdurend met wethouder Ackens confereert, om te kunnen weten of het mogelijk is.

Het dagelijks bestuur van Glück-Auf welke ik gisteren nog sprak is zeer verontwaardigd over de geuite beschuldiging en ontkende volwaardig de onwaarheid ervan.

Nog erger wordt het bij de mededeling van de closetinstallaties van Glück-Auf te Kerkrade. Hiervan wordt gezegd: In het bestek voor de bouw van de woningbouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade komt b.v. de bepaling voor, dat de architecten de closetinstallatie aan de aannemer leverden voor f 45,- per stuk. Het bleek dat die installaties gekocht waren voor f 42,50 per stuk. Welke indruk moet dat geven Dat n.l. de architecten f 2,50 per installatie in hun zak hebben gestoken. O, neen! Dit staat er zo niet, doch zelden heb ik gemeenere verdachtmaking gelezen. Wat staat er in het bestek? Dat de aannemer moet rekenen per installatie op f 45,- en dat het bedrag ter beschikking van de directie blijft en van de aanneemsom zal worden afgetrokken. Een omschrijving zoals die in de meeste bestekken voorkomt en juist zodanig gesteld, om niet de kans te lopen, dat door de directie de installaties worden uitgezocht en de aannemer zo weigert te betalen. Het is ons voorgekomen, dat de leverancier zich tot ons wendde met het gezegde:

U hoeft uitgezocht en besteld en moet dus betalen. De ervaring heeft ons geleerd, juist deze omschrijving zo te maken zoals boven is aangegeven. Hier komt nog bij, dat het bestuur deze closetinrichtingen heeft uitgezocht voor f 42,50 en dus aan de vereniging dit voordeel is gekomen. Wij als architecten stonden dus geheel buiten deze keuze.

04-04-1921 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Aan de sinds 1 januari te Kaalheide-Kerkrade geopende bijzondere school mankeren permanent leerkrachten zodat er geen nieuwe leerlingen kunnen worden aangenomen, bovendien brak dezer dagen het hoofd der school meester Vrancken een been.

04-04-1921 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Enige tijd geleden schreef ik in de Tribune, dat de heer Gulden, architect en S.D.A.P. gemeenteraadslid te Amsterdam, een fuif gemaakt had met het bestuur der bouwvereniging Glück-Auf, te Kerkrade en dat bij deze fuif door Gulden enz. aan het bestuur der Glück-Auf een stuk ter ondertekening werd voorgelegd, om een verhoogd voorschot van f 100.000 aan te vragen. In Het Volk van 21-3-1921 publiceert Gulden een zo genaamd verweer. Dat is Gulden zijn recht. Maar zijn recht is niet, dat hij mij uitmaakt voor Bolsjewistische lasteraar. Niet ik ben de lasteraar, maar hij is tegenover mij een lasteraar. Had Gulden goed uit zijn ogen gekeken, dan had hij moeten zien, dat boven mijn stukje stond: "Het dagelijks bestuur zei daarvan."

Maar Gulden zegt: ik noch Geldmaker hebben ooit het genoegen gehad, om met het dagelijks bestuur van Glück-Auf te dineren. Nog deze week verklaarde mij, onder getuigen, een der dagelijkse bestuurders, dat Gulden wel degelijk een diner aan hen had gegeven te Maastricht. En een ander in die tijd ook dagelijkse bestuurslid verklaarde daarvoor ook een uitnodiging te hebben gekregen.

07-04-1921 INGEZONDEN BRIEF

Een goede baas!

Wij kregen de mededeling dat maandag tweede Paasdag niet gewerkt werd. Niets op tegen natuurlijk. Deze mededeling deed ons de aannemer Meulenberg te Heerlen. Ik vroeg of dat ook betaald werd. Toen kreeg ik als antwoord degene die er over durft spreken trek ik ook de 70 procent regenverzuim af, want dat betaal ik uit mijn eigen zak. Wat een goede baas hè? Zouden de mensen die hier werken nu niet gaan inzien als wij hier sterk stonden dat wij dergelijke patroons konden, dwingen dat zij betaalden? Mij dunkt van ja. Maar de heren aannemers weten ook wel dat wij niet sterk genoeg zijn, anders zouden wij hun groten mond wel stoppen.

A.G. Pisa,
Kolonie Glück-Auf, Kaalheide.

15-04-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van de gemeente Kerkrade van 13 april wordt door Cornelissen (S.D.A.P.) opgemerkt dat de mijnen een bewijs van goed gedrag vragen. Dikwijls staat op het bewijs bekeurd wegens dronkenschap, mocht dit vermeld staan op het bewijs is dit voor de mijnen vaak aanleiding om de mijnwerker niet aan te nemen. Burgemeester Habets zegt toe dat hiertegen maatregelen worden genomen.

17-04-1921 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In februari 1921 werden er bij de bovengenoemde afdeling 2 nieuwe leden opgenomen.

23-04-1921 ADVERTENTIE

Aan de R.K.-bijzondere school te Kaalheide, gemeente. Kerkrade, kunnen direct worden geplaatst twee onderwijzeressen in het bezit van akte K¹⁶ en een onderwijzer. Sollicitanten gelieve hun stukken in te zenden bij de Eerwaarde H.J. Verhagen, aalmoezenier van Sociale Werken, Kerkplein nr. 5 Kerkrade.

23-04-1921 AANBESTEDING

Door het kerkbestuur van de parochiekerk van de Heilige Lambertus werd aanbesteed het bouwen van een onderwijzerswoning te Kaalheide.

30-04-1921 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Goedgekeurd en gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant de statuten onder nummer 1167: Gymnastiekvereniging Kracht en Vlugheid Kaalheide, gevestigd te Kerkrade.

30-04-1921 RECHTSPRAAK

Bij vonnis der arrondissementsrechtbank te Maastricht van 13 januari 1921 is het huwelijk van Gertrud Wirtz, zonder beroep, wonende te Kerkrade, en Paul Paffen mijnwerker wonende te Kaalheide-Kerkrade, door echtscheiding ontbonden verklaard, met alle wettelijke gevolgen van dien.

Maastricht, 25 April 1921.
De Procureur,
mr. E.A. Schoon.

30-04-1921 PROTESTANS CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND

Ingezonden brief

Kameraden van Spekholzerheide-Terwinselen en omgeving.

Gij allen die bij lichte ziekte of ziekte zich moeten wenden tot hunnen fondsarts dokter P. Retera te Spekholzerheide, weten hoe moeilijk en onaangenaam het altijd is geweest, als men, geplaagd door hoge koorts of andere afwijkingen

in de gezondheid, soms lange tijd moest wachten in een gang met stenen vloer, terwijl geen zitgelegenheid voorhanden was.

Een wachtkamer ontbrak ten enenmale geheel, en vaak is hierover een woord van afkeuring gesproken. Doch dit is nu voorbij de dokter heeft zijn intrek genomen in een nieuwe woning. Het geheel is nu zeer geriefelijk ingericht. Een flinke ruime wachtkamer is nu beschikbaar, met voldoende gelegenheid om te zitten gedurende de tijd dat men wachten moet. Bij voorkoming van koude zorgt een centrale verwarming voor gelijkmatige warmte van het vertrek. Maar wat ziet men nu, als men bij de dr. moet zijn? Dat niemand hier gebruik van maakt. Het komt nu voor, dat de mijnwerkers welke op het spreekuur de dokter bezoeken er niet in durven gaan.

Daarom is dit stukje kameraden. Gij die vroeger uw misnoegen te kennen gaf over het niet voorhanden zijn van eene wachtkamer, waar zieke mensen zitten kunnen, toont nu dat gij dankbaar aanvaarden wilt wat u wordt geboden wees niet schuchter, maar neem vrijmoedig plaats in de wachtkamer zo gij wachten moet, want deze is er voor. Was het vroeger voor U onaangenaam in de gang te moeten staan, vergeet niet dat het nu onaangenaam voor de dr. is, wanneer nu alle patiënten in de gang blijven staan. Was er in de vorige woning geen gelegenheid, hier is voor U gezorgd. Het huis van een geneesheer moet volkomen rustig zijn, ook bij een bezoek van vele patiënten en dit kan niet verkregen worden, als alles in de gang blijft staan waar gesprekken worden gevoerd enz. Wij hopen dat gij allen zult willen medewerken en tonen, dat gij hetgeen daar voor U gedaan is, zult weten te waarderen.

04-05-1921 BIJEENKOMST

Voor enige maanden heeft zich te Spekholzerheide een commissie gevormd, welke uit haar midden weer een dagelijks bestuur koos met als voorzitter dokter Retera, die zich ten doel stelt een actie te voeren om te komen tot een stichting van een nieuwe gemeente, bestaande uit de verschillende periferiestukken zoals: Spekholzerheide, Kaalheide, Onderspekholz, Terwinselen, Heerlerbaan, Bautsch, Rukker, Valkenhuizen, Locht, Drievogels; Beitel, Bovenste Locht en Gracht.

Reeds heeft een vergadering plaats gehad met de voorzitter van alle ter plaatse aanwezigen verenigingen, en morgen Hemelvaartsdag zullen in verschillende genoemde gehuchten algemene vergaderingen worden belegd, om de burgerij van dit streven in kennis te stellen en haar de gelegenheid te bieden verdere inlichtingen in te winnen.

Dat de commissie de zaak ernstig ter harte neemt, getuige reeds de plannen, welke in meerdere vitrines ter bezichtiging uitgehangen zijn, aangevende de verschillende te verenigen gehuchten met geprojecteerde gemeente grenslijn, benevens de verspreide vlugschriften om de bewoners uit te nodigen lot bijwoning der algemene vergadering donderdag dezer week

11-05-1921 INGEZONDEN BRIEF

Een zo slechte, beroerde, akelige weg, als de straatweg van Valkenhuizen naar Kerkrade, zal er in ons land wel nergens bestaan. Op die weg moet alles stuk. Daar houdt geen wagen, noch auto of paard het op uit. Hoeveel paarden hebben daar de benen niet gebroken, hoeveel wagens en auto's, zijn daarop stuk gereden? Het is een schande dat zo'n toestand kan blijven voortduren! Als het provinciaal beheer niet in staat is, om in die wantoestand van die weg met gaten en kuilen en de aller slechtste keibestrating die denkbaar is, afdoende te verbeteren, dan is er geen ander middel meer over, dan overdracht aan het Rijk; want zóó kan het toch niet blijven voortduren.

14-05-1921 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAHEIDE

Op de tweede Pinksterdag, bij gelegenheid van de Limburgse Katholiekendag¹⁷, zal aan Z.D.H. Monseigneur Schrijnen een oorkonde worden aangeboden. Deze zal per estafette gebracht worden van Maastricht naar Heerlen. De estafetteloop wordt georganiseerd door de Limburgse Turnbond. Tweehonderd veertig-lopers doen er aan mede. Ook de zullen er lopers van Kracht en Vlugheid deelnemen De oorkonde wordt in een uur overgebracht. Het laatste deel van de tocht zal worden volbracht door de Heerlense loper Savelberg, die de oorkonde aan Z.D.H. zal overhandigen. Elke loper zal 100 meter afleggen.

09-06-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

Gedeputeerde Staten stellen voor om de verbetering van de straatweg Valkenhuizen-Kerkrade dit jaar nog op te nemen in de begroting, voor een bedrag van f 125.000. Zij gaan ervan uit dat het Rijk minstens f 62.500 zal bijdragen.

11-06-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van 8 juni werd het perceel gelegen aan het Kaalheiderplein nr.24 onbewoonbaar verklaard.

22-06-1921 RECHTSPRAAK

Twee aannemers stonden gisteren voor het gerechtshof te Amsterdam in hoger beroep terecht van een vonnis der rechtbank te Utrecht, waarin zij d.d. 21 maart laatsleden veroordeeld werden respectievelijk tot één maand en twee maanden gevangenisstraf wegens valsheid in geschrifte en gebruikmaking van het vals geschrift.

Zij hadden uit Utrecht aan de Coöperatieve bouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade ten dienste van de bouw van 99 woningen aldaar ieder een prijsopgaaf gezonden voor de levering en de aanleg der waterleiding volgens de voorschriften der gemeentelijke waterleiding, respectievelijk voor een som van f 8.725,- en f 9.450,-.

Deze offertes waren getikt op blanco, briefpapier hun verstrekt van twee firma's te Rotterdam en door hen respectievelijk met de namen deze firma's ondertekend. Vervolgens hadden zij deze schijnaanbiedingen als echt en onvervalst verzonden naar de secretaris van Glück-Auf te Kerkrade, de heer Vercouteren. Evenwel zonder succes, want aan een ander dan beklaagden werd de levering gegund en wel voor f 6000,-.

De advocaat-generaal mr. Brantjes brandmerkte het feit, waaraan beklaagden zich hadden schuldig gemaakt als zwendelarij op de rijksvoorschotten van het rijk en eiste bevestiging van het vonnis.

24-06-1921 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst zal op 27 juni om 2 uur ten huize Simon Matasic gelegen aan de Krichelberg openbaar verkopen:

- huis;
- meubels;

En daarna om 3 uur in de herberg van de weduwe Augenbraun.

- huis;
- stal;
- boomgaard en bouwland.

03-07-1921 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In mei 1921 werden er bij de bovengenoemde afdeling 6 nieuwe leden opgenomen.

04-07-1921 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

Zaterdag en zondag vierde de R.K. Turnbond in het Bisdom Roermond zijn tweede lustrum. Dit tiende jaarfeest werd thans georganiseerd door de R.K.-Sportvereniging Eendracht te Heer.

Deelnemende verenigingen:

- 1e klasse Roermond, Sittard, Weert, Nieuwenhagen, Kerkrade (Eendracht) Meerssen.
- 2e klasse Beek, Spaubeek, Heer (Voogdijstichting), Heer (Eendracht), Maastricht, (Limmel) Maastricht (Kracht door Volharding), Elsloo, Heerlen (Velocitas), Dongen.
- 3e klasse Geleen, Spekholzerheide, Brunssum, Bocholtz, Ophoven, Eygelshoven, Treebeek, Nuth, Borgharen, Kaalheide, Echt, Blerick, Schaesberg, Schimmert, Maastricht (De Jonge Werkman), Breda, Heerlen (Oranje-Nassau).

Door Kracht door Vlugheid werden de onderstaande prijzen behaald:

- Optocht: eerste plaats Blerick, tweede plaats Kracht door Volharding Maastricht, derde plaats Kaalheide, vierde plaats Echt en vijfde plaats Beek.

Verder werden nog diploma's uitgereikt aan:

- Olympia Nieuwenhagen, Eendracht Kerkrade, Volharding Beek, Oranje Limmel, Kracht voor Volharding Maastricht, Olympia Elsloo, Sint- Quadratus Treebeek, Kunst naar Krachten Borgharen, Kracht en Vlugheid Kaalheide en Excelsior Schimmert.

05-07-1921 WONINGBOUW

De door het kerkbestuur van de parochie St-Lambertus aanbestede onderwijzerswoning te Kaalheide werd gegund aan de laagste inschrijver de heer G.J. Ruiters, aannemer te Kerkrade.

15-07-1921 MIJNWEZEN

De directie van de Domaniale mijn te Kerkrade besloot, in afwijking van de beslissing van de overige mijndirecties, om vanaf 1 augustus een aanzienlijke verlaging van loon en duurtebijslagen¹⁸ door te voeren, daartoe gedwongen door de ongunstige toestand van het bedrijf. Zij heeft de besturen van de mijnwerkersbonden van dit voornemen in kennis gesteld. Deze hebben zich gisteren persoonlijk te 's-Gravenhage tot de regering gewend met het verzoek om bemiddeling.

28-07-1921 OPENBARE VERKOOP

Belangrijke openbare verkoop wegens faillissement.

De deurwaarder van der Mast te Heerlen, zal op vrijdag 29 juli aanstaande, des namiddags om een uur precies, op het terrein der bouwvereniging Glück-Auf te Kaalheide-Kerkrade, op verzoek van de Weledelgestrenge heren curatoren in het faillissement van de firma Gebroeders Schuddeboom, aannemers te Utrecht, in het openbaar, aan de meestbiedende, tegen gereede betaling verkopen:

- aannemerskeet-magazijn 7x10 meter;
- keet 10x7 meter;
- kalkloods;
- directiekeet;
- twee privaten¹⁹;
- 90 lengten draagbaar spoor van 6 meter;
- bochten, wissels, draaischrijven;
- 6 kiepkarren, 6 dito onderstellen, 6 kiepbalken, 5 lorries, 13 speciwegens, 16 steenwegens;
- 5 specibakken, 1 blusbak;
- 84 steigermasten van 8.50 meter, 100 dito van 7.50 meter, 100 dito van 7 meter, 150 dito van 6 en 6.50 meter. kortelingen, steigerplanken, 25 schragen;
- 20 kalkkuipen, 40 profielen;
- ribhout²⁰, steigertouwen;
- bascule met gewichten 80 meter;
- waterslang, meetband, waterpas-instrument met baak, kopieerpers;
- tekentafel;
- acht kachels;
- kalkmolen;
- vijf pikhouwelen;
- vat spouwijzers;
- rijwiel enz.

Bezichtiging vanaf 10 uur des morgens daags van de verkoop.

01-08-1921 MIJNSTAKING

Vanochtend is de geproclameerde staking bij de Domaniale Mijn te Kerkrade begonnen. Van de ochtendploeg, gewoonlijk 1000 man sterk, die om zes uur moest aanvangen, zijn slechts zeer enkele arbeiders afgedaald. Het gehele bedrijf staat vrijwel stil. Slechts de pompmachinisten zijn, met instemming der vakbonden, aan het werk gebleven. De stemming onder de stakers is zeer kalm en in de gemeente is alles rustig.

Zoals bekend is het conflict op de Domaniale Mijn tengevolge van de door de directie aangekondigde loonsvermindering en gedeeltelijke intrekking van den duurtetoeslag. Met ingang van 1 augustus wil de directie namelijk het gemiddelde houwensloon van f 7.50 verlagen tot f 6.75 per dienst, om het op 1 september te brengen op f 6.- Een totale vermindering dus van 20 %. Ook de lonen voor de andere groepen arbeiders op de mijn werkzaam, zouden gelijkerwijze met 20 % worden verminderd. De bestaande duurtetoeslag van f 7.50 per hoofd en (voor de gehuwden) per gezinslid, zou voort van 1 oktober af worden vervangen door een kindertoeslag ten bedrage van f 5,- per maand per kind, te beginnen met het derde kind van elk betrokken mijnwerkersgezin.

Het behoeft geen betoog, dat dit plan der directie neerkomt op een aanzienlijke vermindering van het inkomen der ongeveer 3000 bij de Domaniale Mijn in dienst zijnde arbeiders. Voor tal van gezinnen betekent het een gemis aan inkomen van vijftig gulden en meer per maand.

In verband met de actie is te Kerkrade in zaal Herberichs op de Markt een stakingsbureau gevestigd. Voor de Duitse arbeiders van de Domaniale Mijn die zich na een bijeenkomst in café Jongen te Bleijerheide solidair hadden verklaard is aan de Duitse zijde van de grens een tweede stakingsbureau gevestigd. Morgenavond zes uur heeft te Kerkrade een grote meeting plaats. Alle organisaties werken eendrachtig samen.

Een aantal marechaussees te voet en te paard is in Heerlen aangekomen, om de orde te bewaren. Het toezicht op het grensverkeer is verscherpt, en zijn wij goed ingelicht, dan zullen de z.g. dagpassen²¹ gedeeltelijk worden ingetrokken.

03-08-1921 MIJNSTAKING

De tweede stakingsdag verliep zonder enig feit van betekenis. De staking is stabiel en behalve de pompmachinisten werkt niemand. De gehele mijn is door een cordon van posters omsingeld, die elke werkwillige op netten gepaste wijze en met succes overhalen zich solidair met de stakers te verklaren. De mijnspoorweg Kerkrade-Simpelveld ligt even eens stil, tengevolge waarvan de steenkolenmijn Willem Sophie ook haar kolen niet kan afvoeren, daar dit ook over deze spoorweg moet geschieden door de Aken-Maastrichtse spoorwegmaatschappij (Domaniale Mijn). De stakers hebben de volle sympathie der gehele neringdoende bevolking. Bakkers, slaggers, manufacturiers enz. stellen tegen zeer verminderde prijzen hun waren ter beschikking der stakerscliënten. Ook de arbeiderscoöperaties steunen daadwerkelijk met het verschaffen van levensmiddelen tot sterk verminderden prijzen. De Duitse arbeiders hebben vergunning gekregen de grens te overschrijden tot het bijwonen de vergaderingen.

Dichte ingang van de Domaniale mijn tijdens staking. Bron Telegraaf.

08-08-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

In verband met de loonuitbetaling, welke heden, op de Domaniale Mijn plaatsvindt, heeft de burgemeester van Kerkrade in het belang van de openbare orde en rust besloten vandaag alle herbergen, liggende in de kom der gemeente, te doen sluiten van des voormiddags 6 uur tot 11 uur in de namiddag.

13-08-1921 ADVERTENTIE

13-08-1921 MIJNSTAKING

De R.K. voetbalclubs in Kerkrade organiseerden reeds enkele wedstrijden ten bate der stakende mijnwerkers, te Kerkrade, Olympia²² gaf het voorbeeld, Sparta volgde en thans speelt Ajax eveneens hedenavond ten bate voor de stakers. De tegenpartij is F.C. Kerkrade, de Harmonie Sint-Pancratius, zal de wedstrijd muzikaal opluisteren.

17-08-1921 MIJNSTAKING

Heden zal de eerste uitkering aan de stakende worden verstrekt.

Aan de georganiseerden wordt negen dagen reglementaire steun uitgekeerd. Voor de leden van de Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond varieert het uit te keren bedrag tussen de f 20,- en f 40,-. De uitkeringen van den Algemeene Christelijke Bond zijn gemiddeld lager. De Neutrale Bond, welke nog geen bepalingen voor uitkering bij staking in zijn reglement heeft omschreven, zal toch, ofschoon beduidend minder steun aan zijn leden uitkeren. De besturen van de betrokken organisaties zijn maandagmorgen bijeen geweest en hebben ten opzichte van de ingekomen gelden der algemene steunbeweging het volgende besloten: De ongeorganiseerden (gehuwden en kostwinners) krijgen een uitkering van f 9,-; de ongehuwden boven de 18 jaar 80 procent hiervan, of f 7.20. De jongens van 16 en 17 jaar 60 procent of f 5.40 en de jongens van 14 en 15 jaar 40 procent of f 3.60. Van dezen algemene steun krijgen de georganiseerden als toeslag op hun reglementaire uitkering 50 procent van de bovengenoemde bedragen, dus f 4.50 voor gehuwden en kostwinners, f 3.60 voor ongehuwden boven de 18 jaar, f 2.70 voor jongens van 16 en 17 jaar, f 1.80 voor jongens van 14 en 15 jaar. Deze uitkeringen van de algemene steunbeweging zijn gebaseerd op het tot j.l. zaterdag ingekomen bedrag, hetwelk ongeveer f 14.000 bedraagt. In het Duitse gebied had een vergadering voor de vrouwen der stakers plaats, die uitstekend geslaagd is. De stemming was uitstekend en opgewekt, ook over de hoogte der uitkeringen.

Bron: De Telegraaf

23-08-1921 GEESTELIJKE ZIELZORG

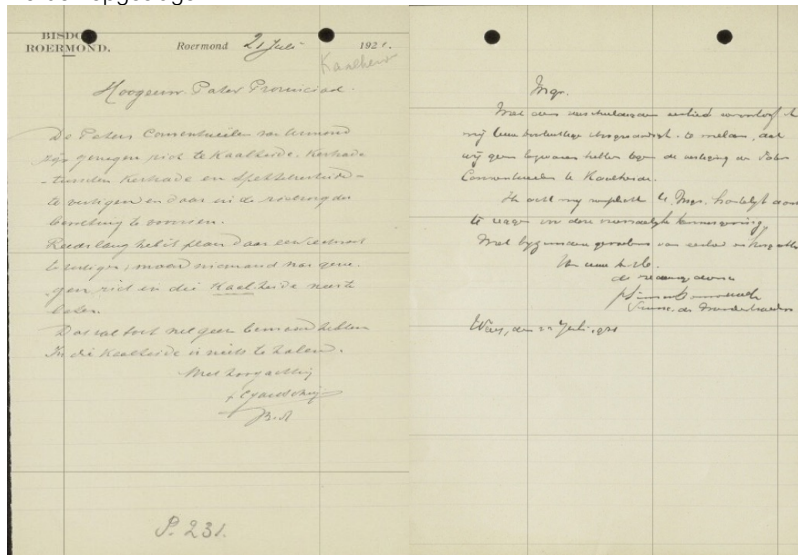
Pater Stanislaus leider van de jeugdorganisatie te Treebeek is benoemd tot rector te Kaalheide. Ongaarne zien we hem heengaan, de stoere werker voor onze jeugd die hier reeds zoveel heeft tot stand gebracht. Gods zegen begeleidde hem.

24-08-1921 BEKENDMAKING

Inplaats van v.d. Glas is als secretaris-penningmeester der afdeling Spekholzerheide van de S.D.A.P. benoemd: L. Hidding Kolonie Glück-Auf nr.5 Kaalheide. Alle correspondentie aan hem te richten, daar v.d. Glas geen lid meer is.

25-08-1921 RECTORAAT

Te Kaalheide, parochie van de St. Lambertus, zal spoedig een rectoraat worden gesticht. Naar verluidt, is de Zeer Eerwaarde Pater Stanislaus uit Treebeek benoemd tot rector. De houten noodkerk uit Treebeek zal te Kaalheide worden opgeslagen.

Bron: Archief bestuur van de Nederlandse Provincie der Minderbroeders (Franciscanen)

29-08-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeenteraad van Kerkrade heeft besloten tot gemeentelijke woningbouw over te gaan. Te Kaalheide zullen 232 arbeiderswoningen kostende ruim f 1.300.000 gulden gebouwd worden. De terplaatse grote hoeveelheden gebakken bakstenen zullen hiervoor gebruikt worden.

31-08-1921 MIJNSTAKING

Hedenmorgen is de stakingsleiding der Domaniale Mijn in audiëntie ontvangen door de minister van Financiën. Dit onderhoud was verleden week telegrafisch aangevraagd.

31-08-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeenteraad van Kerkrade heeft besloten, aan de stakende mijnwerkers drie maanden uitstel van betaling van belasting te verlenen.

14-09-1921 MIJNSTAKING

Bij de gehouden vergadering van de stakende mijnwerkers op dinsdagavond in de Tonhalle²³ deelde de heer Stins²⁴ mede dat er een telegram van de minister van financiën is ontvangen met de onderstaande inhoud:

- De regering heeft het bestuur der Domaniale Mijn bereid gevonden tot de volgende oplossing: De loonsverlaging wordt terstond opgeheven met dien in verstande dat vanaf nu het loon betaald wordt dat de Staatsmijnen vanaf 1 oktober aanbieden.
- Het verschil tussen dit loon en het tegenwoordige loon van de Staatsmijnen wordt van nu tot 1 oktober gestort in een fonds ten behoeve van mijnwerkers, waarvan de bestemming in nader overleg wordt vastgesteld.

Spoedige beslissing gewenst!

De stakingsleiding heeft hedenmiddag langdurig beraadslaagd en heeft besloten het volgende telegram aan de minister van Financiën te zenden:

Minister Financiën, Den Haag

Naar aanleiding telegram heden, wensen de vertegenwoordigers vakorganisaties woensdagmiddag 3 uur Uwe Excellentie daarover te spreken. Verzoeken met verschuldigde eerbied hen dan te ontvangen.

Voor de stakingsleiding,
Getekend Stins.

17-09-1921 MIJNSTAKING

Vrijdag om 7 uur was er op de Markt te Kerkrade een grote verzameling van stakers. Onder oorverdovend applaus deelde de heer Werry mede, dat met overweldigende meerderheid besloten is de staking te beëindigen. Er waren slechts 120 stemmen tegen. Verder werd door enige andere sprekers gewezen op het succesvol einde van de strijd, en werden de arbeiders aangespoord zich allen te organiseren in de vakvereniging. Uit deze strijd is gebleken, dat men vereent veel kan bereiken. Een woord van dank werd nog gebracht aan de heer Verhagen voor het beschikbaar stellen van zijn lokalen Na een geestdriftige aansporing om met volle kracht wederom aan de arbeid te gaan, werd de bijeenkomst onder applaus gesloten.

01-10-1921 DIEFSTAL

Bij de landbouwer J.S. wonende aan de Schifferheidestraat werd door het stukslaan van een ruit ingebroken. Van de daders waarvan heden alle spoor ontbreekt gingen ervandoor met een hoeveelheid boter, twee hoenen, sigaren enz. De politie van Spekholzerheide stelt een onderzoek in.

06-10-1921 RECHTSPRAAK

Een 43-jarige mijnwerker stond terecht ter zake opzettelijke brandstichting op 27 juli in een zaal aan hem toebehorend en waarboven 2 personen woonden.

De zaal, waarin de gymnastiekvereniging oefent, ligt achter de woning van beklagde te Kaalheide en was niet goed gebouwd. In de gehele zaal stonden stoelen en gymnastiektoestellen, waaronder een 4 meter matras. Om half elf wordt in de zaal op het toneel brand ontdekt. De matras op de tribune brandde, alsmede enige stoelen, de vlammen sloegen hoog op, en met verenigde krachten van bewoners en omwonenden, word het vuur geblust. Bij nader onderzoek bleek, dat de matras en planken overgoten waren met petroleum.

Uit de verklaringen van getuigen bleek, dat de vrouw van beklagde van tevoren 4 liter petroleum gekocht had terwijl zij vroeger nooit petroleum kocht. Voor de rechter-commissaris had beklagde verklaard dat de zaal niet goed geëxploiteerd kon worden, omdat zij verkeerd gebouwd en daardoor waardeloos was. Zijn vrienden hadden hem de raad gegeven, de zaal in brand te steken om de assurantiepremie machtig te worden.

Voor de rechtbank kwam beklagde op die verklaring terug. Hij zei in het ziekenhuis geweest te zijn en nog niet geheel hersteld te zijn. Het leven, dat de gymnasten in de zaal maakten hinderde hem en om daaraan 'n einde te maken, heeft hij de matras in brand gestoken.

Het Openbaar Ministerie, waargenomen door mr. Koderitsch, achtte het ten laste gelegde bewezen, en vroeg wegens brandstichting een gevangenisstraf voor de tijd van een jaar. De verdediger mr. Tripels was van oordeel dat er geen sprake is van brandstichting, maar wel van in brand steken en vroeg vrijspraak.

06-10-1921 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van dinsdag 4 oktober wordt de afbouw van de woningen te Kaalheide van de Coöperatieve Woningvereniging Glück-Auf behandeld.

Wethouder Huijnen licht het verloop toe: de aannemer ging failliet, we stonden voor het feit maatregelen te moeten nemen. Wanneer we de huizen zouden naasten²⁵ moesten we ook de schulden overnemen. Bij de verificatievergadering rees een verschil van mening over de schuldvorderingen zodat verschillende blokken in beslag zijn genomen. Van dit naastingswerk wensen wij geen gebruik te maken. Als er een hypotheek op de goederen genomen wordt kunnen we de goederen in het openbaar verkopen. Wanneer we dan de huizen kopen kunnen we ze

verder afbouwen dat duurt nog ongeveer 1,5 maand. Dit betekent dus veel vertraging we zullen een machtiging moeten vragen aan Gedeputeerde Staten ook komt de winter eraan dat betekent dat we aan de huizen werkzaamheden moeten verrichten om ze in goede staat te houden (de daken zijn nog open). Deze kosten zijn preferent invorderbaar we vragen dus aan de raad machtiging om al deze maatregelen te kunnen nemen.

De heer Essers vraagt hoe het staat met de vereniging Glück-Auf ook die kan nog failliet worden verklaard. De heer Koken vraagt of het de f 170.000 voldoende zijn voor de afbouw, de voorzitter antwoordt hierop dat dit voor latere zorg is. Dhr. Koken maakt zich verder zorgen dat door prijs van de huizen en of de huurders de huren niet kunnen betalen en dat ze dan met lege huizen blijven zitten. Wethouder Huijnen zegt dat bouw en woningtoezicht berekend hebben dat het bedrag voldoende is, we zullen de huizen toch moeten afbouwen worden de huren te hoog zullen we ons tot de minister moeten wenden. De machtiging wordt door de raad verleend alleen de heer Essers is tegen.

12-10-1921 GEZONDHEIDSZORG

In de gemeente Kerkrade overleden in de maand september 38 zuigelingen.

12-10-1921 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE

Op de jongstleden zondag gehouden erewedstrijd in de zaal Roven te Amstenrade behaalde de toneelvereniging Edelweis te Kaalheide de eerste prijs met het stuk Golo der Bandit.

21-10-1921 RECHTSPRAAK

De 43-jarige mijnwerker A.J. D die terecht stond wegens opzettelijke brandstichting aan een zaal hem toebehorend is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 8 maanden.

17-11-1921 AANSLAG

Zoals bekend is heeft de politie te Den Haag de vier daders van de bomaanslag tegen liet huis van majoor Verspyck alle binnen 24 uur na het plegen van de aanslag gearresteerd. Er bleef echter een vraag onbeantwoord hoe kwamen de anarchisten een de springstof? Nu ook deze vraag is inmiddels te beantwoorden. Er werd een spoor gevonden hetwelk deed vermoeden dat de herkomst van de springstof gezocht moest worden in het mijngebied. Toen is de hoofdinspecteur van politie te Den Haag, vergezeld van de kapitein der Genie op verzoek van justitie naar Heerlen vertrokken. Aldaar gekomen werd er nauwkeurig onderzoek ingesteld waarbij assistentie werd verleend door de commissaris van politie van Kerkrade, de heer Offermans en de hoofdinspecteur van politie te Heerlen den Dolder. Dit onderzoek leidde tot de arrestatie van den mijnwerker Dominicus Douwe Glas oud 30 jaar en wonende in de mijnkolonie Glück-Auf te Kaalheide.

Glas heeft bekend de springstoffen, bestaande uit springgelatine (een soort dynamiet)) te hebben verschaft, aan v.d. Linde. Hij beweerde echter niet te hebben geweten voor welk doel. Bovendien beweerde de mijnwerker daarbij, de springstoffen uit het buitenland m.n. Duitsland te hebben verkregen.

19-11-1921 AANSLAG

Over de arrestatie van de mijnwerker Dominicus Douwe Glas wordt door Den Haag het onderstaande gemeld.

Glas heeft bekend 10 dynamietpatronen geleverd te hebben voor het vervaardigen van een bom die gelegd is voor de woning van majoor Verspyck in Den Haag. Op de eersten november moeten twee der in Den Haag gearresteerde communisten in de woning van Glas de dynamietpatronen in ontvangst hebben genomen. Daarna vertrokken zij naar Den Haag.

Bij deze afgifte moet ook mijnwerker V. aanwezig zijn geweest. V. was korte tijd lid van de socialistische partij en is sinds kort aangesloten bij de communistische partij. Zijn verkiezing tot socialistisch raadslid in Kerkrade wees hij af, vanwege zijn meer radicale ideeën.

De hoofdinspecteur en de kapitein der Genie stelden eerst een onderzoek in te Heerlen in, omdat van daaruit op 3 november een pakje met lont naar Den Haag was verzonden.

De verzending vanuit het gehucht Molenbeek was bedoeld om justitie eventueel op een dwaalspoor te brengen. Ook dit lont blijkt afkomstig van de Domaniële mijn. Vermoedelijk heeft Glas het dynamiet gekocht. Daar hij in het anarchistische kringen te Kerkrade goed bekend is, zal uit nader onderzoek moeten blijken of nog meerderen personen direct of indirect bij de levering van het dynamiet betrokken zijn.

Glas, is te Den Haag door de rechter van instructie²⁶ verhoord na het verhoor, is hij op last van genoemde autoriteit voorlopig weer in vrijheid gesteld Glas zou hebben verklaard, niet te hebben geweten, waartoe de door hem verschaft dynamietpatronen moesten dienen. Hij was 's ochtends per eerste trein naar Den Haag over gebracht en keerde 's avonds weer terug, gelijk met de rechercheur uit Heerlen, die hem op de heenreis had begeleid.

01-12-1921 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

Er is gestart met de bouw van de R.K. noodkerk aan de Heiveldstraat.

10-12-1921 WONINGBOUW

Aan de straatweg te Kaalheide bij Kerkrade staan enige bijna voltooide goede woningen, van de woningbouwvereniging Glück-Auf. Reeds bijna een jaar staan deze woningen in deze toestand en er wordt niet meer aan de voltooiing gewerkt.

23-12-1921 RECHTSPRAAK

Op 6 oktober kreeg huisvrouw B. woorden met de man van Gertruda D. te Kaalheide over de was. Er ontstond een worsteling tussen beide vrouwen. Gertruda D. zou vrouw B. bij de haren over de grond gesleurd hebben; een bosje haar werd terzitting getoond. Daarenboven heeft U haar geslagen. Eis f 25,- of 25 dagen.

31-12-1921 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst te Kerkrade zal op donderdag 19 januari des namiddags ten 2 uur in het hotel De Kroon aan de Markt te Kerkrade, ten verzoeken van de erven van wijlen de heer P.J. Moors, in leven notaris te Kerkrade openbaar verkopen:

Kaalheide:

- Wiebacherveldje sectie D, no 15 weiland groot 21 aren, 60 centiaren, 105¼ roeden pachter is Weduwe Houben. Gelegen naast Weduwe Houben en Weduwe de Hesselle;
- Kaalheide sectie D, nr. 464, bouwland groot 8 aren, 105 centiaren, 39¼ roeden pachter is Jac. Cordewener. Gelegen naast Haselier en Cordewener;
- Kaalheide sectie D, nr.468, bouwland groot 10 aren, 95 centiaren, 53¼ roeden pachter is Jac. Cordewener. Gelegen naast Franssen en Hensgens;
- Kaalheide sectie D, nr.466, bouwland groot 5 aren 20 centiaren 25¼ roeden pachter is Lodewijk Schreuder. Gelegen naast Franssen en Hensgens;
- Kaalheide sectie A, nr.1359 boomgaard groot 123 aren 80 centiaren 603 roeden pachter is August Geelen; Gelegen aan de Dentgenbacherweg naast Franssen en Schmitz. Perceel is geheel met dragende fruitbomen beplant.

31-12-1921 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar

Aan Familie, clientèle, vrienden en bekenden
Wensen M.J. Oellers-Quaedvlieg en Kinderen
Rijtuigenverhuur en Expeditie Kerkrade-Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar aan vrienden en begunstigers
N. Vroomen-Augenbraun Café.
Kaalheide.

1922

01-01-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A 1336 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van 2 woonhuizen aan de Heiveldstraat nr.13-15 kadastraal nummer: D 3966.

Afgifte bouwvergunning A 2977 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van magazijn gelegen Kasperenstraat nr.153 kadastraal nummer: D 1138.

Afgifte bouwvergunning A3644 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis voorheen Kaalheiderplein nu Kaalheidersteenweg kadastraal nummer: A 1668.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van 6 woonhuizen Heiveldstraat nr. 32,34,36,38,40 en 42 kadastraal nummer: D 3047 en D3048.

Afgifte bouwvergunning A5207 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis Kaalheidersteenweg nr.47 kadastraal nummer: D 1765.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een transformatorhuis aan de Kapelweg kadastraal nummer: D 4695.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het verbouwen van een café en woonhuis voorheen Kaalheiderplein nu Kerkradersteenweg kadastraal nummer: D 3913.

01-01-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

Kaalheide rectoraat toegewijd aan de Heilige Jozef.
P. Stanislaus van den Berg, Preases en Rector, 83-07-21.

01-01-1922 ONDERWIJS

Bijzonder school voor jongens en meisjes Heiveldstraat nr.22 te Kaalheide.
Aantal leerlingen 145 waarvan 80 jongens en 65 meisjes.
Hoofd der school: de heer Vrancken, onderwijzers: J.A. Vrancken, F.J. Erkens en M.L. Creuwels.

Een klas uit de begin jaren van de bijzondere school voor jongens en meisjes te Kaalheide.

06-01-1922 ADVERTENTIE

Aan de R.K.-bijzondere jongens en meisjesschool te Kaalheide worden gevraagd drie onderwijzers(essen).
Stukken in te zenden aan het hoofd der school J.A. Vrancken.

08-01-1921 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE

Regeling voor het verlenen van uitstel van betaling der rijksinkomstenbelasting, verdedigingsbelasting II ²⁷en gemeentebelasting 1921-1922 aan de mijnwerkers, wonende in de gemeente Kerkrade, die betrokken waren bij het conflict op de Domaniale mijn.

Aan de mijnwerkers, wonende in de gemeente Kerkrade, die hebben deelgenomen aan de staking op de Domaniale mijn, wordt de gelegenheid gegeven hun aanslag rijksinkomstenbelasting, verdedigingsbelasting II en gemeentebelasting 1921-1922 in zes maandelijkse termijnen, te beginnen met 1 januari 1922, te voldoen. Vóór het einde der maanden januari, februari, maart, april, mei en juni 1922 moet derhalve telkens 1/6 van de aanslag worden voldaan zodat op 1 juli 1922 de gehele aanslag is aangezuiverd.
Deze bijzondere regeling treedt onmiddellijk buiten werking voor hen, die nalatig blijven om maandelijks het 1/6 gedeelte van den aanslag te voldoen.

21-01-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Zondag 22 namiddags 7 uur, cursus ten huize van kameraad Flutsch Glück-Auf kolonie nr.9.
Inleider P. Vaes. Onderwerp nr.5.

28-01-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Zondag 29 januari namiddags 7 uur, cursus ten huize van kameraad Flutsch, Glück-Auf-kolonie nr.9.
Inleider Krapels. Onderwerp nr.7.

02-02-1922 OPENBARE VERKOOP

08-02-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Tussen Kaalheide en Onderspekholt, langs de pas door de provincie verbeterden straatweg, voordien de slechtste en meest drukke verkeersweg van heel Limburg, ligt een belangrijke huizengroep, gebouwd door de socialistische bouwvereniging Glück-Auf met een bouwvoorschot verleend door de gemeente Kerkrade.

Voor een jaar faillieerden de aannemers; voordien was er voortdurend geharrewar tussen het bestuur der bouwvereniging en de raad. Een gedeelte der huizen zijn bewoond, de andere, nog niet afgebouwde, waarvan stukken daken en pannen gewaaid zijn, aan alle weer en wind blootgesteld en liggen daar als een toonbeeld van onwil of onmacht. Niemand schijnt zich om het lot der huizen te bekommeren. Het is echter hoog tijd, dat de huizen worden afgebouwd. Wie de schuld draagt, dat nog niet afgebouwde huizen bouwvallen zijn, ligt niet in onze bemoeiingen. Misschien wil Jonkheer de Jonghe de minister wel eens vragen stellen. Maar het is meer dan hoog tijd, dat aan de verknoeiing van rijks gelden een einde komt. De socialistische bouwvereniging Glück-Auf heeft weinig plezier beleefd van haar eerste daad in Kerkrade, om er de nog steeds grote woningnood te helpen lenigen

11-02-1922 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALEHEIDE

Zondag 12 februari namiddags 7 uur, cursus ten huize van kameraad Flutsch, Glück-Auf-kolonie nr.9.
Inleider Hartman. Onderwerp nr.18.

16-02-1922 ADVERTENTIE

Herhaalde oproep.

Aan de R.K.-bijzondere jongens- en meisjesschool te Kaalheide-Kerkrade worden gevraagd drie onderwijzers(essen).
Stukken in te zenden zo spoedig mogelijk aan het hoofd der school.

18-02-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

De Zeer Eerwaarde Pater Stanislaus heeft zijn intrek genomen in een houten noodwoning, die getimmerd is naast de in opbouw zijnde noodkerk. Hij celebreert voorlopig bij de Eerwaarde Paters te 's-Herenanstel, maar kan zich reeds in het rectoraat aan catechismus onderricht en zielzorg wijden. Op 19 maart zal de kapel ingezegend worden.

20-02-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

Op de feestdag van Sint-Jozef 21 maart, zal de inzegening plaats hebben door de Hoogerwaarde Heer Franck, deken te Kerkrade, van de houten kerk van het nieuwe rectoraat Kaalheide. Als eerste rector is benoemd pater Stanislaus en hij heeft zich reeds te Kaalheide in de houten pastorie gevestigd, de Zeer Eerwaarde pater Stanislaus van den Berg, Conventueel, een Haarlemmer van geboorte, die lange tijd te Leuven, tijdens de oorlog in het befaamde kamp van Nunspeet²⁸ en daarna in de mijnstreek, te Hoensbroek, met veel ijver werkzaam was.

Pater Stanislaus is voor een heerlijke, maar zware taak gesteld om te Kaalheide een rectoraat te stichten voorheen behoorde tot de parochie van St-Lambertus te Kerkrade. Deze parochie is reeds herhaaldelijk gesplitst. Te Sint-Pietersrade werd een nieuwe parochiekerk gebouwd: een gedeelte van deze parochie heeft alweer een eigen kerkje te Haanrade; te Bleijerheide werd een nieuwe kerk gebouwd en bediend door Duitse paters Franciscanen²⁹. Nu werken er paters van de Nederlandse provincie³⁰, en Mgr. Schrijnen wees de kerk als rectoraatskerk aan. Eerlang zal weer worden overgegaan tot een nieuwe splitsing van de steeds in zielental toenemende parochie van de Heilige Lambertus, daar deze parochie nog wel 7 a 8000 zielen telt.

28-02-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Het Kamerlid Hermans heeft aan de Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel de volgende vragen gesteld:

- Is het de Minister bekend, dat te Kaalheide (gemeente Kerkrade) een gedeelte van de woningen der bouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade, nog niet gereed zijn gekomen en dat deze woningen aan weer en wind zijn blootgesteld, dat de pannen van de daken zijn gewaaid en dat het houten dakwerk open en bloot ligt, en dat alles een troosteloze aanblik geeft?
- Wil de Minister onderzoeken wie eraan schuldig is, dat op zulke treurige wijze met 's rijksfinanciën is omgesprongen en onverwijd die maatregelen treffen, waardoor de huizen bewoonbaar kunnen worden gemaakt, te meer daar op het Kaalheiderplein mensen in krotten van woningen zijn gevestigd?

01-03-1922 INFRASTRUCTUUR

Op de weg van Kaalheide naar Spekholzerheide is men bezig de palen te zetten voor het elektrisch licht, zodat binnenkort, wanneer de werkzaamheden voorspoedige voortgang hebben, hier een nodige en alleszins wenselijke verbetering zal aangebracht zijn.

01-03-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Wie de brikken aanschouwt, de massa bouwmetaal, waardeloos opgestapeld in grote hopen, en daarnaast de half afgebouwde woningen van de Glück-Auf, met rommel van pannen en stenen eromheen, kortom een desolate boel, die moet tot de conclusie komen, dat er in de gemeente geen woningnood bestaat. En als men dan hoort van zekere woningtoestanden, welke spotten met het geoorloofde en het welvoeglijke, dan krijgt men een idee van het ellendige bedrijf van hen, die door allerlei regelingen de woningbouw onmogelijk maakten. De nageslachten zullen met recht een hard oordeel uitspreken over de schuldigen.

01-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

De werkzaamheden aan de noodkerk vorderen goed, de houten woning der Eerwaarde Paters Conventuelen is ongeveer klaar, zodat binnenkort een tweede pater kan verwacht worden.

Op 19 maart hoopt men de noodkerk in orde te hebben; zij zal voorlopig voldoende ruimte bieden en van den beginne af aan voorzien worden van kerkbanken. Het spreekt van zelf, dat de rector zware financiële zorgen heeft, maar er zal hier of daar wel iemand zijn, die een beetje helpen wil.

04-03-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeenteraad van Kerkrade, die nog steeds bezig is met de behandeling van de begroting van 1922, verleende een subsidie van f 500,- per jaar aan het nieuwe rectoraat te Kaalheide.

08-03-1922 RECHTSPRAAK

In de maandag gehouden zitting voor strafzaken van het kantongerecht te Heerlen, is een zaak behandeld, welke in nauw verband staat tot den bomaanslag op de avond van 7 november 1921, te 's-Gravenhage gepleegd aan de woning van majoor Verspyck, aan den Frankenslag aldaar, in welken aanslag een viertal communisten de hand hadden, die in eerste instantie door de Haagsche rechtbank zijn veroordeeld tot 8 en 5 jaar gevangenisstraf.

Men herinnert zich wellicht, dat de dynamietpatronen, welke bij die aanslag werden gebezigd, aan de daders waren verstrekt, gelijk destijds uitvoerig is gemeld, door een mijnwerker uit Kaalheide Dominicus Douwe Glas. Deze werd aanvankelijk in zijn woonplaats aangehouden en ter beschikking van de Haagsche justitie gesteld. Het parket te Den Haag vond echter geen aanleiding, een vervolging tegen Glas uit te lokken, wijl diens medeplichtigheid aan de aanslag niet gebleken zou zijn.

Niettemin had Glas, geboren te Leeuwarden 30 november 1890, zich thans voor het kantongerecht te verantwoorden, dat hij op 1 november 1921 althans omstreeks die tijd te Kaalheide terwijl hij niet tot het houden van een bewaarplaats voor of tot opslag van ontplofbare stoffen, gerechtigd was, circa 16 geladenen dynamietpatronen, althans een aantal van deze patronen, althans ontplofbare stoffen, voorhanden heeft gehad. De officier van justitie acht gezien de forse straffen die tegen de aanslagplegers zijn uitgesproken namelijk 8 en 5 jaar de maximale gevangenisstraf van 1 jaar op zijn plaats.

11-03-1922 TE KOOP

Een huis met vijf ruime kamers, kelder, zolder, grote stal, tuin, opvaart en waterleiding, 10 meter voorfront geschikt voor elk bedrijf. Kaalheidersteenweg nr. 16 gelegen langs de rijksweg Kerkrade-Heerlen.

11-03-1922 NATUUR

De storm van woensdag heeft alhier evenals elders in het land veel schade aan gericht. Vele huizen, werden ontdaan van de pannen, muren werden omvergeworpen. Op de Kerkradersteenweg werden een tiental bomen onworteld, hetgeen veel belemmering in het verkeer bracht het elektrische net had op vele plaatsen geducht te lijden, in de Ham werden enige masten omvergeworpen.

13-03-1922 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Op de vragen van de heer Hermans betreffende het nemen van maatregelen ter bevordering van de afbouw van een gedeelte der woningen van de bouwvereniging Glück-Auf, te Kerkrade, luidende: Is het de minister bekend, dat te Kaalheide (gemeente Kerkrade) een gedeelte van de woningen van de bouwvereniging Glück-Auf, te Kerkrade, nog niet gereed is gekomen; dat deze woningen aan weer en wind zijn blootgesteld; dat de pannen van de daken zijn gewaaid; dat het houten dakwerk open en bloot ligt, en alles een troesteloze aanblik geeft? Wil de minister onderzoeken wie eraan schuldig is, dat op zulke treurige wijze met rijksfinanciën is omgesprongen en onverwijd die maatregelen treffen, waardoor de huizen bewoonbaar kunnen worden gemaakt, te meer daar op het Kaalheiderplein mensen in krotten van woningen zijn gevestigd? Antwoorde de heer Aalberse, minister als volgt:

- De eerste vraag wordt bevestigend beantwoord.
- Wat de tweede vraag betreft, het volgende: De stopzetting van de bouw werd veroorzaakt door het faillissement van de aannemer Schuddeboom. Het gemeentebestuur verzocht de curator om het werk te doen afmaken, doch zonder succes. Daarna verzochten burgemeester en wethouders aan de bouwvereniging om de borgen aan te spreken. Ook dezen wilden het werk niet voltooien. Dezerzijds werd toen aanbevolen een afrekening op te maken tussen vereniging en aannemer, om daarna door de vereniging te doen afbouwen, of, indien zij, niet wilde, de bouw te haasten en van gemeentewege te voltooien. Het gemeentebestuur echter vreest op grond van ingewonnen juridische adviezen voor verwickelingen en durft die weg niet in te slaan, ondanks herhaalde aandrang dezerzijds, zowel schriftelijk als in juli 1921 mondeling, om de afbouw te bevorderen.
- Thans is andermaal met klem aangedrongen op bevorderen van de afbouw. Van het vóór 15 maart a.s. te ontvangen antwoord zal afhangen, welke maatregelen dezerzijds zullen worden getroffen.

16-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

Zondag aanstaande zal de houten noodkerk te Kaalheide, gelegen tussen de Domaniale mijn, Staatsmijn Wilhelmina en de mijn Willem-Sophie, door de Zeer Eerwaarde Heer J. Franck, pastoor-deken van Kerkrade, op plechtige wijze worden ingewijd. In feeststoet zal naar de kerk worden getrokken. De hoogmis zal worden opgedragen door de Eerwaarde Heer de Hesselle, kapelaan te Vaals, geboren te Kaalheide. Vele autoriteiten, ook van de mijnen zullen tegenwoordig zijn. Des middags heeft een plechtig lof plaats. De kerk kan 400 personen bevatten, rector is de Eerwaarde Pater Stanislaus van den Berg, Conventueel afkomstig van Urmond. Nog een tweede pater Conventueel zal met de zielzorg belast worden.

18-03-1922 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Het ledenaantal van de bovengenoemde afdeling in:

- december 1920: 34
- maart 1921: 40
- juni 1921: 53
- september 1921: 53
- december 1921: 54

21-03-1922 RECHTSPRAAK

Door de kantonrechter werd heden de mijnwerker Glas uit Kaalheide wegens het zonder vergunning voorhanden hebben van ontplofbare stoffen, welke door beklagde aan de bedrivers van de aanslag op de woning van majoor Verspyck te 's-Gravenhage werden afgestaan, veroordeeld tot zeven maanden hechtenis. De eis door de ambtenaar van het Openbaar Ministerie gesteld, 1 jaar hechtenis.

21-03-1922 R.K. NOODKERK KAALHEIDE

Deze voor Kaalheide grootse plechtigheid, werd zaterdagavond met klokkengelui ingezet. Zondagmorgen werd de noodkerk door de Zeer Eerwaarde Pater-Rector Stanislaus van den Berg geïnstalleerd.

Omstreeks negen uur stelde de feeststoet zich op aan de ingang van het rectoraat te Wiebach. Aan deze stoet namen deel: schier alle verenigingen van Kaalheide, alsmede de harmonie Sint-Caecilia uit Spekholzerheide, vele Eerwaarde geestelijken, het kerkbestuur van Kerkrade en tal van vooraanstaande personen. Vervolgens trok men door de fraai versierde straten kerkwaarts.

Hier werd door de Zeer Eerwaarde Heer Deken Franck de plechtige inzegening verricht, waarna het Te Deum³¹ gezongen werd.

Vervolgens werd, onder leiding van de Eerwaarde Heer J. de Hesselle, kapelaan te Vaals en afkomstig van Kaalheide, een plechtige hoogmis opgedragen. Hij werd daarbij geassisteerd door de Eerwaarde Heren Jongen, pastoor te Spekholzerheide; Van Ormelingen, pastoor te Chevremont; en Deken Franck.

Gedurende het Heilig Offer voerde het zangkoor op verdienstelijke wijze de Gregoriaanse missa De Angelis³²

De Heilige Mis werd bijgewoond door de Zeer Eerwaarde Pater C. Kramer, gardiaan van het klooster der Conventuelen te Urmond; Pater Placidus Hoogenboom, afkomstig uit de kolonie te Kouvenrade; diverse Paters Franciscanen van Bleijerheide; Prof. Dr. Verhagen; de burgemeester van Kerkrade, de heer Habets; de vertegenwoordiger van de Staatsmijndirectie, mr. Bloemen en de vertegenwoordiger van de Willem-Sophie, de heer De Groot.

De rector van de nieuwe kerk, pater Stanislaus (die vooral te Treebeek waar hij lang gewerkt heeft wel bekend is) hield na het Evangelie 'n feestpredicatie. Als leidraad nam hij de tekstwoorden: Mijn huis is 'n huis des gebeds. Hij zette uiteen, hoe hij aanvankelijk de opdracht, welke hij kreeg, zwaar vond. Doch zij werd veel lichter toen hij kennis maakte, met de inwoners van Kaalheide toen hij ervoer, dat hier reeds zeer lang geijverd werd, met hart en ziel, voor 'n eigen kerk.

Er was reeds 'n zangkoor 'n kerkcommissie. 'n Paramentenvereniging³³, en er werd reeds sinds lang geld ingezameld voor een eigen kerk. Toen spreker van dit alles op de hoogte was, kreeg hij de overtuiging, dat een priester hier welkom is. De Eerwaarde redenaar spoorde dan zijn hoorders aan nu ze een eigen kerkgebouw hebben, dit vaak te bezoeken. Laat het een huis Gods en een huis des gebeds zijn. Spreker bracht vervolgens dank aan allen die op enigerlei wijze hebben meegewerkt aan het tot stand komen van dit gebouw. Uit naam van de inwoners beloofde hij aan Deken Frank en aan pastoor Jongen van wier parochie een stuk bij het rectoraat komt dat zij in het nieuwe rectoraat zullen trachten elkander een goed voorbeeld te geven en elkaar te steunen.

Na de Heilige Mis nam Deken Frank het woord. Hij wees op de verdiensten die Pater Stanislaus zich voor de nieuwe kerk had verworven en roemde diens zielenijver. Tevens sprak hij de hoop uit dat de bewoners van het rectoraat hun oude parochies indachtig zouden blijven en zich bij feestelijke gelegenheden in groten getale zouden laten vertegenwoordigen.

Na de Heilige Mis verzamelden de genodigden zich in de school, waar verversingen werden aangeboden en men in intieme kring enige tijd genoeglijk tezamen was. Verschillende heren voerden er het woord Rector Stanislaus deelde mede dat Dr. Poels, Prof. A. van der Venne, directeur van Rolduc, en de directie der Domaniale Mijn bericht van verhindering hadden gezonden.

Vervolgens preciseerde hij de dank die hij in de kerk in algemene had uitgesproken. Hij betuigde zijn erkentelijkheid aan de Staatsmijndirectie, de aannemer, het comité, de heer Ubachs, de heer Damen kortom aan allen die op enigerlei wijze aanspraak kunnen maken op dank.

Dan waren aan het woord de burgemeester van Kerkrade, die het nieuwe rectoraat complimenteerde, en de heer Wetzelaer, voorzitter van het comité, die een hartelijk dankwoord richtte aan al degenen, die ertoe hebben bijgedragen Kaalheide in het bezit te brengen van 'n eigen kerk.

Ter ere van dit laatste werd spontaan een Lang zal hij leven aangeheven. Deze hulde was zonder twijfel verdiend, want zo iemand als de heer Wetzelaer, die door zijn taai vasthouden aan en werken voor zijn ideaal zich ruime verdiensten vergaarde bij het voorbereiden en tot stand komen van deze kerk, verdient oprechte waardering.

Er heerste verder de hele morgen een feestelijke stemming op Kaalheide. De harmonie van Spekholzerheide die onder de kundige leiding van den heer J. Schroder uitstekend vooruitgaat, gaf buiten en in de school verschillende mooie nummers ten beste. 's Middags werd de kerk tijdens het plechtig Lof druk bezocht. Het nieuwe rectoraat telt reeds meer dan 1000 zielen, en is gevormd van gedeelten der parochies te Kerkrade en Spekholzerheide. Het kerkje, opgebouwd uit het hout van barakken voor Belgische geïnterneerden, is gemaakt naar plannen van de heer Damen tekenaar bij de Staatsmijnen.

28-03-1922 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE

Zondag gaf de Kaalheidse toneelvereniging Edelweis een goed geslaagd weldadigheidsconcert ten bate van de nieuwe kerk. Muziek en toneel wisselden elkaar af. Jammer dat de zaal niet druk bezet was, hetgeen wel niet vreemd zal zijn aan de te vele concerten en uitvoeringen op die dag.

07-04-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agenda gemeenteraadsvergadering Kerkrade van vrijdag 7 april 1922.
Punt 18. Verlenen van krediet tot uitbreiding van het elektrische net te Kaalheide.

08-04-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Zondag 2 april jongstleden werd er in ons tehuis in Kerkrade, een vergadering gehouden teneinde de kring Kerkrade op te richten van de Diocesanen Bond De Jonge Werkman³⁴ in het Bisdom Roermond. Aanwezig waren de geestelijken, Aalmoezenier Grijs, voorzitter van de Diocesanen Bond De Jonge Werkman, en de Eerwaarde pater Stanislaus, voorzitter der afdeling Kaalheide; mede aanwezig waren de besturen der afdelingen Kaalheide, Spekholzerheide en Bleijerheide. Afwezig was de afdeling Simpelveld. In het bestuur van de kring Kerkrade werden gekozen de heren van Os van de afdeling Spekholzerheide en Debets van de afdeling Kaalheide.

08-04-1922 OPENBARE VERKOOP

Notaris Wijnands te Heerlen, zal op donderdag 21 april 1922, des namiddags 3 uur ten koffiehuis van den heer Hubert Vaessen te Onderspekholz Kerkrade, op verzoek van de erven Vonken-Austen, om uit onverdeeldheid te geraken, in het openbaar verkopen gemeente Kerkrade:

- huis, stal, tuin en boomgaard en weiland terplaatse bekend als Krichelberg, kadastraal bekend sectie D. nos 326, 327, 328, 329, 405, 2525, 3061 en 3062 ter grootte van 86 are 20 centiaren (420 kleine roede).

Alle inlichtingen zijn te verkrijgen ten kantore van bovengenoemde notaris.

08-04-1922 INFRASTRUCTUUR

De Gedeputeerde Staten van Limburg, brengen ter openbare kennis, dat wegens ombouw van de wegverharding van de rijksweg Valkenhuizen-Kerkrade, het verkeer op die weg in de maanden april tot en met augustus zal worden belemmerd, tijdelijk zelfs zal worden gestremd, hetgeen door waarschuwingsborden en door het aanbrengen van afsluitingen zal worden aangeduid. Belanghebbenden dienen derhalve, vooral bij duisternis, met omzichtigheid van de weg gebruik te maken en de aanwijzingen op te volgen, die ter plaatse door Provinciale Waterstaat zullen worden verstrekt.

12-04-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Burgemeester en Wethouders stellen de raad voor om bij de voorgenomen verbetering en uitbreiding van het elektrisch net door aanleg van elektrische geleiding langs de Wijngracht en Kerkradersteenweg ook het gehucht Krichelberg te betrekken en hiervoor een krediet van f 14.760, - te verlenen.

15-04-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE

Door tussenkomst van ons secretariaat werd voor een aantal afdelingen van onze bond de Koninklijke goedkeuring aangevraagd. Wij vernamen van de afdeling Kaalheide, dat die goedkeuring de dato 17 maart is verleend.

15-04-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

Benoemd tot kapelaan te Kaalheide de Eerwaarde Pater Victorinus, van de Orde der Conventuelen.

26-04-1922 AANRIJDING

In het ziekenhuis te Kerkrade is gisteren overleden de 19-jarige Bertha W. woonachtig te Bleijerheide welk meisje verleden week tijdens het schaftuur van de stoomwasscherij Sneeuw wit waar zij werkzaam was, te Kaalheide door een in snelle vaart van Heerlen komende auto aangereden waardoor zij zeer ernstig in- en uitwendig letsel had bekomen.

05-05-1922 BIJeenKOMST

De socialisten van de gehele omgeving, Kaalheide, Bautsch, Spekholzerheide, Nieuwenhagen en Eyselshoven hebben in het cafélokaal, dat hun hier ten dienste staat, een feestvergadering gehouden, opgeluisterd, naar men zegt, door een der humoristen Smeets. Druk was het niet.

06-05-1922 ADVERTENTIE

Aan de R.K.-bijzonder school te Kaalheide wordt gevraagd een onderwijzeres met akte K. Stukken in te zenden zo spoedig mogelijk aan het hoofd der school. J.A. Vrancken. Intreding zo spoedig mogelijk.

12-05-1922 AANSLAG

De recherche te Leeuwaarden heeft aangehouden D. Glas voormalig mijnwerker en vroeger woonachtig te Kaalheide die voortvluchtig is en woensdag zou oversteken naar Engeland om zich te onttrekken aan de straf hem opgelegd wegens het leveren van dynamiet aan de bedrijvers van een aanslag te 's-Gravenhage.

13-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUgHEID KAAHEIDE

Zaterdag en zondag had te Onderspekholz een groot nationaal turn en atletiekfeest plaats, georganiseerd door de R.K. Turnclub Klein maar Dapper. De wedstrijden hadden een spannend verloop, terwijl de prachtige prijzen, welke ter beschikking waren gesteld heel wat concurrentie hadden uitgelokt,

Wij noteerden de volgende uitslagen voor Kracht en Vlugheid:

- 2e klas brug: eerste prijs Dammers Kaalheide;
- 2e klas gewichtheffen: eerste prijs Lennarts Kaalheide;
- 2e klas worstelen: eerste prijs Lennarts Kaalheide.

15-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUgHEID KAAHEIDE

Op 21 mei 1922 organiseert Kracht en Vlugheid het bondsfeest voor de kring Kerkrade.

15-05-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt raadsvergadering van 15 mei 1922:

- Aankoop grond gelegen naast de kolonie Glück-Auf.

16-05-1922 VECHTPARTIJ

Tijdens een twist stak de 12-jarige V. de 10-jarige H. te Kaalheide met een zakmes zodanig in de zijde dat de nieren werden geraakt en dat tengevolge van het vele bloedverlies in levensgevaar geraakte. Het mes werd in beslag genomen.

16-05-1922 VERKIEZINGEN

Als stemlokaal in het stembdistrict 7 voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad is aangewezen een lokaal in de bijzondere school te Kaalheide.

19-05-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUKHEID KAAKHEIDE

Op zondag had te Schaesberg het bondsfeest van de kring Heerlen plaats. Er was een zeer groot aantal toeschouwers en het feest verliep uitstekend. De organiserende vereniging Prins Hendrik mag dan ook met trots op dit feest terugzien. Wij noteren de volgende uitslagen behaald door Kracht en Vlugheid:

- 2e klas gewichtheffen: tweede prijs Lennartz Kaalheide;
- 3e klas springen: ereprijs Dammers Kaalheide;
- stokoefeningen: eerste prijs Kracht en Vlugheid Kaalheide;
- estafetteloop: tweede prijs Kracht en Vlugheid Kaalheide.

27-05-1922 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAKHEIDE

Goedgekeurd zijn de statuten en gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant onder nummer Nr. 875: De Jonge Werkman, afdeling van de Rooms-Katholieke Diocesanen Bond, De Jonge Werkman in het bisdom Roermond, gevestigd te Kaalheide.

30-05 1922 BIJDRAKE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAKHEIDE

De collecte welke zondag jongstleden gehouden is in de parochie Molenberg ten bate voor de bouw van een kerk te Kaalheide heeft f 163,50 opgebracht.

08-06-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt gemeenteraadsvergadering van maandag 12 juni 1922:

- Op het verzoek van de bewoners van de Krichelberg verbetering van de weg naar Kaalheide en aansluiting hunner huizen aan de waterleiding en het elektriciteitsnet.
- Voorstel van burgemeester en wethouders over de klacht van G. Kramer inzake terreinverhoging kolonie Glück-Auf.

08-06-1922 BIJDRAKE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAKHEIDE

De collecte, welke in de Sint- Lambertusparochie te Kerkrade gehouden is voor de nieuwe kerk te Kaalheide, heeft opgebracht de som van f 889,12.

10-06-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUKHEID KAAKHEIDE

Het door bovengenoemde vereniging op 27 en 28 mei gehouden gymnastiekfeest te Kaalheide is schitterend geslaagd. Prijswinnende verenigingen waren: Sparta Spekholzerheide, Prins Hendrik Schaesberg, La Reine de la Liberté Bocholtz en Eendracht Kerkrade.

10-06-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Aanvulling van de gemeente op de agenda van de raadsvergadering van maandag 12 juni betreffende het verzoek van de bewoners van de Krichelberg te Kaalheide:

In verband met een verzoek van verschillende Inwoners van het gehucht Krichelberg om aansluiting aan de waterleiding en het elektriciteitsnet delen burgemeester en wethouders mede, dat daartoe zal worden overgegaan, en met de werkzaamheden voor aanleg van elektriciteit reeds een aanvang is gemaakt. Betreffende de aanleg van een goede verbinding met Kaalheide, waarom eveneens was verzocht, wordt medegedeeld, dat deze weg reeds lang tot stand zou zijn gekomen, wanneer de eigenaars van de benodigde grond medewerking hadden verleend, zolang deze niet genegen zijn tot afstand van deze grond, kan onmogelijk met de aanleg worden begonnen.

14-06-1922 DIEFSTAL

Door de mijnpolitie der Domaniale Mijn is proces-verbaal opgemaakt tegen F.S. en J. v.d. T beiden 15-jaar oud en wonende te Kaalheide; tegen de eerste wegens diefstal tegen de tweede wegens medeplichtigheid aan diefstal. Na strenge ondervraging hebben beiden bekend en werden op staande voet ontslagen.

15-06-1922 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT-HUBERTUS KAALEIDE

Bij het zondag gehouden schuttersfeest te Kaalheide heeft de schutterij Sint-Henricus uit Bocholtzerheide, zich bijzonder onderscheiden, door de drie voornaamste prijzen mee naar huis te nemen, nl. de kampioensprijs (zijnde een zilveren beker), de ereprijs (een prachtige medaille) geschonken is door de burgemeester van Kerkrade, en de eerste prijs voor de beste houding in de optocht.

21-06-1922 MIJNBOUW

De Gedeputeerde Staten van Limburg, gelet op de bepalingen der wet van 21 april 1810 en van het Koninklijk besluit van 18 september 1818; brengen ter kennis van belanghebbenden:

- Dat op 8 juni 1922 bij hen is ontvangen en onder nr.138 in het ter provinciale Griffie van Limburg gehouden bijzonder register is ingeschreven het volgende verzoekschrift: Spekholzerheide, de 8e Juni 1922. Geeft eerbiedig te kennen, de ondergetekende, J. Lauwereins, directeur-gérant der Société Anonyme des Charbonnages Willem-Sophia te Spekholzerheide, ten deze optredende namens deze en domicilie kiezende ten kantore van de genoemde naamloze vennootschap te Spekholzerheide, gemeente Kerkrade; dat hij gebruik wenst te maken van het recht bedoeld in artikel 18 der wet van 21 april 1810 en richt daarom tot Uw college het beleefd verzoek het recht tot ontginning van steenkolen te mogen verkrijgen over eene uitgebreidheid van circa 413 hectaren, gelegen onder de gemeenten Bocholtz, Vaals Wittem en Simpelveld, provincie Limburg, als aangegeven in een drievoud, hierbij overgelegd grondplan op de schaal van 1 a 10000 en begrensd als volgt:
- Ten oosten van A. het snijpunt van de as der spoorlijn Simpelveld-Richterich met de westelijke grenslijn der concessie Sophia, deze grenslijn naar het zuiden volgende tot grensmaal 204, vanaf grensmaal 204 door de rijksgrens tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Pruisen in zuidwestelijke richting tot grensmaal 201, zijnde punt B; Ten westen van B in rechte lijn naar punt; C, zijnde het noordoost hoekpunt van het Kasteel Goedenraad³⁵, liggende op de zuidgrens van het Staatsmijnveld; Ten noorden: van C in rechte lijn volgende de zuidgrens van het Staatsmijnveld naar bet uitgangspunt A.

Dat hij aan het concessieveld den naam wenst te geven van uitbreiding Sophia en bereid is, om aan de eigenaren van de bovengrond een jaarlijkse vergoeding uit te keren van f 0.25 per hectare; dat de aanwezigheid van steenkolen in het genoemde terrein voldoende is aangetoond door een diepboring , uitgevoerd door de Rijksopsporing van Delfstoffen in dit terrein zelf onder de gemeente Bocholtz en door de omliggende reeds vroeger uitgevoerde diepboringen; dat de verkrijging van het recht tot ontginning van steenkolen in dit terrein voor hem van hot grootste belang is. In verband met de mogelijkheid tot lonende exploitatie van het mijnveld Sophia; dat hij vermeent de nodige faculteiten voor ontginning te bezitten en tevens de middelen om belastingen en eventuele schadevergoeding te voldoen en de som voor het doen der nodige afkondigingen beschikbaar te stellen.

22-06-1922 RECTORAAT

Oprichting van de auxiliaire³⁶ kerk van de heilige Jozef te Kaalheide met een eigen kerkbestuur.

17-07-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALEIDE

Tijdens het bondsfeest van de R.K. Turnbond te Spekholzerheide werd in de zaal volksvlijt 's avonds een demonstratie gegeven door de bovengenoemde turnvereniging.

18-07-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Op de agenda van de raadsvergadering van vrijdag 14 juli stond als punt 6 op de agenda het voorstel van burgemeester en wethouders tot aankoop grond naast de kolonie Glück-Auf.

Hieronder een overzicht van de gevoerde discussie omtrent dit onderwerp:

- De heer Oellers: ontraadt deze aankoop, daar dit een strop zal blijken;
- De heer Soomers: acht het niet nodig, grond te kopen voor wegeaanleg. De oude wegen worden niet onderhouden, dus wat zullen we nieuwe wegen aanleggen;
- Wethouder: Ackens zegt dat dit voorstel het gevolg is van de bouw van de kolonie Glück-Auf daar is toen de fout gemaakt, dat het vuil der kolonie op die terreinen afvloeit. Om dit te verbeteren moeten we die terreinen aankopen. Acht de raad de prijs te hoog, laat hij het voorstel dan afstemmen, dan zullen burgemeester en wethouders andere middelen moeten aanwenden;
- De heer Koken: is tegen de aankoop. Dat we zouden gedwongen worden door Glück-Auf, gaat toch niet op. Wethouder Ackens wil wel trottoirs aanleggen in Glück-Auf, doch spreker zou liever eerst de huizen eens afbouwen. Moeten we wegen aanleggen, laten we dan alleen de grond aankopen, benodigd voor de weg, doch meer niet;
- De heer Schlangen geeft de schuld aan de technische dienst. Die dienst had toch die fout van Glück-Auf moeten opmerken. De zaak Kramer is al even zo;
- De heer Schings zegt, dat we daar ter plaatse geen weg nodig hebben. Eerst moeten de woningen afgebouwd worden. De aankoop van terreinen moet eindelijk eens stop gezet worden;
- 'De heer Limpens is tegen de aankoop van het terreinen. Het zou beter zijn als de directeur hier in den raad was om inlichtingen te geven. De gevraagde prijs is veel te hoog;
- De heer Soomers wil het vuil naar de steenweg voeren. Dit lijkt spreker veel beter;
- De heer Oellers heeft aangegeven, op welke wijze de afvoer kan plaats vinden, doch men wil sprekers advies niet;
- De heer Albers vraagt, wat er gebeurt, als het voorstel van burgemeester en wethouders verworpen wordt;
- Wethouder Ackens zegt, dat men het voorstelt, alsof burgemeester en wethouders maar steeds terreinen willen aankopen. Dat is niet juist. We kopen alleen, als het strikt noodzakelijk is. De directeur heeft, geen schuld Glück-Auf heeft toegezegd, voor alles te zullen zorgen, doch is in gebreke gebleven.

Het voorstel van burgemeesters en wethouders wordt met 14 tegen 1 stem verworpen.

Als punt 11 stond op de agenda: Het voorstel van burgemeester en wethouders aan het adres van G. Kramer houdende de klacht over terrein verhoging van Glück-Auf.

- De heer Oellers vraagt verbetering ter plaatse;
- De heer Schlangen zegt, wie Kramer vergoedt, dat zijn huis 1.20 meter in de grond zit;
- Wethouders Ackens zegt, dat het huis Kramer reeds gebouwd was voor Glück-Auf;
- De heer Huijnen: Dan had men Glück-Auf niet moeten laten bouwen, op dat peil;
- De voorzitter zegt, dat er fouten zijn gemaakt. Dit moet men niet verbloemen. Wethouder Ackens zegt, dat het voor spreker niet vaststaat, dat de technische dienst daarvan de schuld is;
- De heer Koken acht het niet juist, in openbare vergadering zulke kritiek op de technische dienst uit te oefenen. Als men fouten aanhaalt, moet men ook de bewijzen aanvoeren;

Besloten wordt dat burgemeester en wethouders met een nader voorstel zullen komen.

20-07-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

In verband met in zijn zitting van 28 juni door de raad gemaakte bezwaren tegen een voorstel van burgemeester en wethouders inzake aanleg van een verbindingsweg Glück-Auf-Heilust-Spekholzerheide hebben burgemeester en wethouders opnieuw onderhandelingen aangeknoopt met de eigenaar van een perceel grond, waarvan het noordelijk gedeelte, groot plm. 42 kleine roeden, met goed resultaat bij de aanleg van de weg zou kunnen worden benut. Bedoelde eigenaar de heer P.J. Vijgen, wonende Maar nr.20, is nu bereid dat perceel gedeelte voor de prijs van f 125,- per kleine roede aan de gemeente te verkopen en burgemeester en wethouders doen de raad daartoe het voorstel met een kredietaanvraag van f 5300,-.

24-07-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Aan onze R.K. landgenoten,

Wie maar ooit eene reis door onze mijnstreek gemaakt heeft en daarbij de route Heerlen-Kerkrade te voet of per rijwiel of per auto gegaan of gereden is, die zal zeker dan ook wel den ouden zeer hobbelige weg van Valkenhuizen naar Kerkrade goed in zijn geheugen kunnen terughalen, alhoewel deze weg binnen enkele weken voor goed zal zijn opgedoekt en door een mooie modernen nieuwen weg zijn vervangen.

Nu langs dezen weg lag en ligt het dorp Kaalheide. Wanneer u nu over deze nieuwe weg in de richting Kerkrade voort wandelt, ziet u aan uwe rechterkant een houten kerkje liggen waarin twee Eerwaarde Broeders Conventuelen verblijven die belast zijn met de zielzorg onder de arbeidersbevolking, die aldaar in houten noodwoningen huizen. En daar deze goede arbeiders thans ook moeten tobben in deze zware dagen van werkloosheid en zo moeilijk in hun onderhoud kunnen voorzien, ziet het er voor zielzorgers niet erg rooskleurig uit.

Een dringende bede richten wij tot onze R.K. geloofsgenoten om geldelijke gaven, opdat wij mogen komen tot de bouw van een stenen huisje of rectoraatswoning een gebouw waarin een priester enigszins zou kunnen verblijven, zonder in den zomer door de zon gebraden, noch in den winter door de kou verstijfd te worden.

Helpt spoedig. God zal u er rijkelijk voor belonen. Giften, hoe klein ook, worden in dank aanvaard door den ondergetekende.

Eerwaarde Rector Pater Stanislaus,
Minderbroeder-Conventueel,
Noodwoning Heiveldstraat, Kaalheide-Kerkrade.

14-08-1922 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Door de Zuid-Limburgse Bond L'Hirondelle werd zondag een kampioensvlucht voor oude en jonge duiven, apart georganiseerd vanaf Orleans afstand 414 kilometer. De heer Lataster afkomstig van Kaalheide behaalde plaats 38 en 39 bij deze kampioensvlucht.

17-08-1922 VOETBAL

Geschorst: Door de Nederlandse Voetbal Bond geschorst tot 1 januari 1923: Heine, Kerkradersteenweg nr.47 Kaalheide (L.).

19-08-1922 OPENBARE VERKOOP

Openbare verkoop van landerijen en boomgaard (bouwterreinen) te Kaalheide, Kerkrade, ten fine van deling

Notaris Dolmans te Heerlen zal op maandag 4 september 1922, namiddags om 2 uur, in het Café Debets te Kaalheide, publiek verkopen:
Gemeente Kerkrade.

- Boomgaard te Kaalheide aan de Steenweg front 108 meter sectie A nr. 1001, groot 1 H.A.59.90 aren 779 2/10 kleine roede naast Weduwe de Hesselle;
- Bouwland en weiland aldaar front 88 meter sectie A nr. 2007, groot 1 H.A. 40 centiare, (489 3/10 kleine roede naast Sneeuw wit;
- Bouwland aldaar, front 38 meter, sectie A. nrs. 1505 en 1506, groot 95.00 aren 465 9/10 kleine roede met brede fronten aan de grote weg naar Kerkrade bijzonder geschikt voor bouwterreinen.

De percelen zijn door hunne gunstige ligging geschikt voor industriële doeleinden. De percelen 1 en 2 worden elk eerst in 2 helften geveild en daarna in hun geheel. Aanvaarding: percelen 1 en 2 op 1 oktober 1922 en perceel 3 na oogst van 1923.

Gemakkelijke betalingscondities, kunnende een groot gedeelte der kooppenningen op de goederen gevestigd blijven als eerste hypotheek tegen matige interest.

Nadere inlichtingen geeft de notaris.

24-08-1922 TE KOOP

Wegens sterfgeval te koop zo goed als nieuwe keuken, zit-en slaapkamerameublement met alle toebehoor en huishoudgereedschappen. Zeer geschikt voor aanstaande echtelieden. Alles wordt tegen elke aannemelijke prijs tezamen of gedeeltelijk verkocht vanaf donderdag 24 augustus des voor-en namiddag te Kerkrade Glück-Auf kolonie nr.12 Kaalheide.

02-09-1922 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALEIDE

Door een paar uit de R.K. Limburgse Turnbond uitgetreden afdelingen is voor enige tijd een vergadering belegd om te komen tot een nieuwe een tweede R.K. Turnbond. Naar wij vernemen, ging deze bijeenkomst uit van een club uit Onderspekholz en waren er vertegenwoordigers aanwezig van clubs uit Schinnen, Nieuwenhagen, Brunssum, Schaesberg Kaalheide, Bocholtz en Simpelveld. Uit goede bron vernemen wij, dat de aanleiding tot deze onenigheid grotendeels voortkomt uit een meningsverschil tussen gediplomeerde en niet gediplomeerde leiders. Het is te hopen dat de leidende personen zich weten te vinden, want deze splitsing zal aan de turnsport in Limburg zeker geen goed doen.

12-09-1922 BEDEVAART

Eerste bedevaart naar Kevelaar.

16-09-1922 OPENBARE VERKOOP

Notaris Vogels te Nieuwenhagen, zal op woensdag 4 oktober a.s. des namiddags om 4 uur, ter herberge van de heer Vaessen Kerkradersteenweg, publiek verkopen krachtens artikel 1223 Burgerlijk Wetboek: Gemeente Kerkrade.

- huis met stal en tuin sectie D nr. 4644 groot 4.10 aren. Toebehorende aan de heer P. Housen te Kaalheide.

27-09-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Als agendapunt van de raadsvergadering van woensdag 27 september staat vermeld: de goedkeuring van een overeenkomst inzake de afbouw der 99 woningen van de Bouwvereniging Glück-Auf.

Na langdurige onderhandelingen is het burgemeester en wethouders gelukt een overeenkomst tot stand te brengen inzake afbouw van de woningen Glück-Auf. De heer Timmer, aannemer te Groningen, heeft zich bereid verklaard de woningen af te bouwen voor de som van f 40.385, - terwijl, hem bovendien onder bepaalde voorwaarden zullen worden uitbetaald de 26ste en 27ste termijn der oorspronkelijke aannemingssom.

Burgemeester en Wethouders stellen de raad voor een desbetreffende overeenkomst goed te keuren, tengevolge waarvan de afbouw der woningen zal zijn verzekerd.

30-09-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van 27 september werd het voorstel behandeld over de afbouw van de 99 woningen van de Glück-Auf kolonie te Kaalheide. Er waren enkele raadsleden die hier hun zegje over wilden doen:

- De Heer Kochen (Spekholzerheide) gaf bij de beraadslaging over dit voorstel in overweging, de afbouw liever aan te besteden maar uit de verklaring van de voorzitter bleek, dat daartegen wellicht bezwaar bestaat, aangezien de Groninger firma ook reeds met het departement van Arbeid³⁷ in overleg is getreden. De meeste leden waren met het voorstel overigens nogal ingenomen;
- De heer Smeysters had er zelfs, volgens zijn zeggen een gelukkige zondagmiddag door gehad.
- De heer Huynen vreesde voetangels en klemmen en zag alleen heil in afbouw van de in deplorabele staat verkerende woningen, door de gemeente;
- Toen kreeg ook de heer Oellers bedenking en zei, zijn jawoord niet aan het voorstel te zullen geven, indien
- Burgemeester en Wethouders de zaak niet steviger dan voorheen in handen houden.

Niettemin werd ten slotte de ontwerpovereenkomst zonder stemming goedgekeurd.

06-10-1922 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

Zondag wordt in het rectoraat opgericht een afdeling van de R.K. Werkliedenvereniging.

Reeds enige tijd tevoren was door enige mannen flink propaganda gemaakt en de stroobiljetten zijn in de laatste week aan de huizen bezorgd hierin, werd genoegzaam bekend gemaakt, dat op zondag 4 oktober de grote oprichtingsvergadering zou plaats hebben in de ruime turnzaal van de R.K.-bijzondere school, die dan ook die avond tot in de uiterste hoeken was gevuld.

De vergadering werd geopend door de Zeer Eerwaarde Pater-Rector met de christelijke groet, en nadat door Zeer Eerwaarde enige woorden van welkom had gesproken, werd door allen staande gezongen het lied Roomsche Blijdschap³⁸. Vervolgens hield de toneelclub Sint-Genesius een onderafdeling van de R.K. Werkliedenvereniging Treebeek de vergadering op zeer aangename wijze bezig met een drietal welgekozen luimige en zeer goed voorbereide voordrachten.

Hierna werd het woord gegeven aan de spreker van deze avond, de Zeer Eerwaarde Zeergeleerde Pater Dr. Ignatius Lageschaar, geestelijk adviseur van de afdeling Treebeek. Bedoeling van de spreker was in duidelijke bewoordingen het waarom der R.K. standsorganisatie te verklaren en scherp te doen uitkomen het verschil tussen vak- en standsorganisatie. Jammer dat deze glasheldere met warmte voorgedragen uiteenzetting hier niet in haar geheel kan worden vermeld, maar dat de spreker zijn toehoorders inderdaad boeide bewees de buitengewone stilte die er heerste gedurende geheel de rede, verschillende maten door daverend handgeklap onderbroken. Toen er dan ook na deze rede gelegenheid gegeven was zich aan te melden als lid, kon de Zeer eerwaarde pater-rector in zijn dankwoord aan de spreker tot zijn genoegen medelen, dat 5 mannen zich als lid hadden ingeschreven.

Onmiddellijk werd er een voorlopig bestuur aangesteld en als geestelijk adviseur aangewezen pater Victorius. De voorzitter van de afdeling Treebeek wenste de nieuwe afdeling hartelijk geluk in enige, werkelijk pakkende woorden. Hierna voerde de bovengenoemde toneelvereniging nog een drietal nummers op, waarna de zo welgeslaagde avond besloten werd met het geestdriftig gezongen bondslied der R.K. Werkliedenvereniging. De inwoners van het rectoraat zien zeker met verlangen naar meer dergelijke avondjes uit en hopen stellig nog dikwijls in hun midden te mogen zien de leden van Sint-Genesius.

17-10-1922 VECHTPARTIJ

Door de mijnpolitie werd proces-verbaal opgemaakt wegens mishandeling van zijn medearbeider J. wonende te Spekholzerheide, tegen P.J.D. wonende te Kaalheide.

18-10-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte, welke zondag gehouden is in de parochiekerk te Heerlerbaan ten bate van de nieuwe kerk te Kaalheide, heeft opgebracht de som van f 162,25.

25-10-1922 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

Zondagnamiddag is in ons volkshuis te Heerlen de aangekondigde vergadering gehouden voor de afdelingsbesturen der kringen Heerlen en Kerkrade. De heer M. Kerres, voorzitter van de kring Kerkrade leidde de vergadering en hete de talrijk opgekomen afgevaardigden van harte welkom, een speciaal woord van welkom was er voor de bestuursleden van de nieuwe afdeling Kaalheide.

16-11-1922 RECHTSPRAAK

Tegen de verdachte die op 22 april de 20-jarige Barbara Wimmen zodanig heeft aangereden dat zij op 25 april aan de gevolgen daarvan overleed is een gevangenisstraf geëist van 9 maanden en invordering van het rijbewijs.

23-11-1922 ADVERTENTIE

Toegelopen: hond Pincher terug te bekomen bij N. Slangen Kerkradersteenweg nr.10. Kerkrade.

30-11-1922 RECHTSPRAAK

De rechtbank te Maastricht sprak de 20-jarige chauffeur R.S. vrij van het tenlaste gelegde dood door schuld. Zoals bekend geraakte te Kaalheide op 21 april het fabrieksmeisje Barbara W. onder de autobus door beklagde bestuurd en overleed aan de gevolgen. De eis was 9 maanden.

30-11-1922 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte voor de nieuw te bouwen kerk in het rectoraat Kaalheide heeft in de parochie van Spekholzerheide opgebracht de prachtige som van f 724,25 Voor het rectoraat Kaalheide zeker reden tot grote dankbaarheid.

01-12-1922 RECHTSPRAAK

De 29 -jarige kermisreiziger J.L. zonder bekende woonplaats, had zich in de nacht van 18 op 19 oktober aan de Oorlogsstraat te Kaalheide schuldig gemaakt aan diefstal. Hij had was van de waslijn ontvreemd, en achter het huis van v. D. had hij een mand met snijbonen weggenomen. De snijbonen had hij voor 60 cent verkocht. Ter zake van het voortgezet misdrijf van diefstal eist het Openbaar Ministerie een maand gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest, zodat beklagde thans in vrijheid zal worden gesteld en als Duitser over de grens zal worden gebracht.

02-12-1922 ADVERTENTIE

Nieuwe huizen te koop gelegen direct aan de kerk en school te Kaalheide, voorzien van water en elektrisch licht.

06-12-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

Pater Ferdinand Eussen, Conventueel te Urmond op assistentie³⁹ in het rectoraat Kaalheide, werd maandag in de voormiddag door een confrère bewusteloos op zijn slaapkamer gevonden. Des avonds was hij nog steeds bewusteloos en werd hij naar Sint-Jozefziekenhuis te Kerkrade gebracht. Zeer Eerwaarde was gisteren nog buiten bewustzijn.

11-12-1922 GEESTELIJKE ZIELZORG

In de toestand van de Zeer Eerwaarde Pater Ferdinand Eussen, Conventueel te Urmond, is verbetering ingetreden. Het bewustzijn is weer gekeerd. Zeer Eerwaarde wordt verpleegd in het ziekenhuis te Kerkrade.

12-12-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

Op de agenda van de raadsvergadering van vrijdag 15 december staan o.a.

- Het verlenen van een aanvullend krediet van f 13.000 voor de aanleg van een riolering in de Glück-Auf kolonie;
- Het verlenen van een krediet van f 1375,- voor uitbreiding van het gemeentelijk waterleidingbedrijf voor het leggen van een hoofdbuis in de Krichelstraat en de Krichelbergsweg. Hierdoor kan de te veel aan onderhoud kostende gemeentepomp aan de Krichelberg vervallen.

23-12-1922 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van woensdag 20 december werd als agendapunt behandeld de kredietaanvraag van burgemeester en wethouders voor de aanleg van een riolering in de kolonie Glück-Auf. Dit lokte bij verschillende leden bedenkingen uit, waarbij uitkwam dat sommige sprekers over het algemeen uitbreiding van de riolering in de gemeente niet konden toejuichen. Wethouder Ackens verdedigde de aanvraag uit een oogpunt van volksgezondheid. Verder bleek, dat het werk een uitgave van f 15.000 vordert, tot welk bedrag een krediet werd verleend. (de heer Schings wenste geacht te worden tegen te hebben gestemd).

24-12-1922 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Op 31 december. a.s. na de Hoogmis:
Vergadering van R.K. Werkliedenbond en Christelijke Mijnwerkersbond, in het bekende lokaal. Spreker J. Werry.

1923

01-01-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A 1934 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een bergplaats aan de Heiveldstraat nr.143 kadastraal nummer: D 2594.

Afgifte bouwvergunning A 2382 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis aan de Kaalheidersteenweg nr.63 kadastraal nummer: D 2882.

Afgifte bouwvergunning A 2425 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een stal aan de Kerkradersteenweg nr.71 kadastraal nummer: D 3968.

Afgifte bouwvergunning A 3655 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een stalling aan de Kerkradersteenweg nr.65 kadastraal nummer: D 3493 en D 5457.

Afgifte bouwvergunning A 3659 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis aan de Kerkradersteenweg nr.93 kadastraal nummer: D 4643.

01-01-1923 GEESTELIJKE ZIELZORG

Kaalheide rectoraat toegewijd aan de Heilige Jozef.
Pater Stanislaus van den Berg, Preases en Rector, 83-07-21.
Pater Victorinus van den Berg 79-06-22.

01-01-1923 ONDERWIJS

Bijzonder school voor jongens en meisjes Heiveldstraat nr.22 Kaalheide
Aantal leerlingen 158 waarvan 87 jongens en 71 meisjes.
Hoofd der school: de heer Vrancken. Onderwijzers: J.A. Vrancken, F.J. Erkens, J.J.J. Kloprogge, J.C. Mols en O.E.P. Schmitz (v)

07-01-1923 R.K. VAK EN STANDSORGANISATIES KAALHEIDE

Zondag 31 december 1922 was er een ledenvergadering van de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond gecombineerd met de leden van de R.K. Werkliedenvereniging Sint-Jozef.

Als spreker was aanwezig onzen vrijgestelde Joh. Werry, welke ons op de eerste plaats geluk wenste dat wij op Kaalheide een eigen afdeling van de R.K. Werkliedenvereniging gekregen hebben met een flink en ruim lokaal waarin wij kunnen en mogen vergaderen. Spreker spoorde dan ook alle leden aan om zoveel als mogelijk is de vergaderingen trouw bij te wonen en veel propaganda te maken voor beide bonden. Hij wees op het laatste behaalde succes op de Domaniale mijn bij de verkiezing der arbeiderscommissie door de Algemeene Christelijke bond. Een bewijs, dat de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond nog niet onder de voet is gelopen door onze tegenstanders, die altijd zo van de hoge toren blazen dat zij het zijn die voor de belangen der arbeiders opkomen.

Vrienden, de tijd zal het ons leren, dat zij ook zo zullen doen en handelen in het Algemeen Mijnwerkersfonds en geschillencommissies, want hunne leuze is: als wij er maar in zijn, ziet dan maar dat gij wat van ons gedaan krijgt. Blijft uw vertrouwen schenken in de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond, zoals in de andere afdelingen, daar komen vele nieuwe en oude afgedwaalde leden weer terug. Zij voelen zich niet op hun plaats in de zo genaamde moderne bonden. Wij zullen dan ook zo spoedig mogelijk beginnen met de propaganda en huisbezoek om de leden die in onze gelederen thuis behoren, op te nemen voor de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond en de R.K. Werkliedenvereniging. Vier propagandisten hebben zich opgegeven om met het bestuur en de vrijgestelden huisbezoek te doen.

Nu nog een zeer voornaam punt laat de leden de cursussen, waarover de geestelijke adviseur van de R.K. Werkliedenvereniging, Pater Victorinus, ons gesproken heeft, geregeld bijwonen, opdat de zaal geheel gevuld is. Plaats en tijd zal u nader bekend gemaakt worden.

14-01-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Pater Stanislaus, Conventueel, komt in een predicatie⁴⁰ tijdens de Hoogmis een aalmoes vragen voor de nieuwe kerk te Kaalheide, waar tussen de zich sterk uitbreidende mijnwerkersbevolking hem de stichting van een rectoraat is opgedragen.

16-01-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Zondag aanstaande geeft de afdeling Kaalheide van De Jonge Werkman haar eerste uitvoering in de R.K.-bijzondere school. Het programma vermeldt een blijspel en verschuilende voordrachten. De Harmonie Sint- Mauritius, van het patronaat te Spekholzerheide verleent haar medewerking. Pater Ritzen uit Heerlen houdt de feestrede.

17-01-1923 TE KOOP

Te koop: Vruchtbare bouwhoeve⁴¹ De Schifferheide.

Deze bestaat uit woonhuis met, ruime stallen en schuren, boomgaarden, bouwland, en weilanden, met uitstekende kleilagen, in de onmiddellijke nabijheid van de spoorlijn en de mijn Willem-Sophia. Oppervlakte ruim 20 hectaren waarvan de helft weiland. Gelegen te Kaalheide gemeente Kerkrade.

Brieven aan de heer Hennekens, Huize Rustenburg te Bunde.

25-01-1923 KERK EN PASTORIE

Door het kerkbestuur van het rectoraat Kaalheide is aangekocht voor het bouwen van een nieuwe kerk, pastorie en patronaat het terrein van de heer Thomas te Kaalheide. Zoals men weet, worden, de godsdienstoefeningen verricht in een houten noodkerk. De paters Conventuelen wonen in een houtenwoning.

25-01-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Zondag gaf in het rectoraat van Kaalheide De Jonge Werkman met medewerking van het patronaats-muziekkorps Sint- Mauritius, haar eerste uitvoering in de R.K.-bijzondere school. De opkomst was druk. De blijspelen De nieuwe burgemeester en de professor en zijn knecht vielen zeer in de smaak evenals de voordracht ingelegde vruchten. De harmonie speelde enkele nummers, Pater Ritzen O.F.M.⁴² afkomstig uit Heerlen sprak een opwekkend geestig woord. Het was een mooie avond.

29-01-1923 LOTERIJ

Te Kaalheide-Kerkrade zijn de honderdduizend van de Staatsloterij op de z.g. uniebriefjes⁴³ gevallen in twee grote arbeidersgezinnen. Elk gezin is f 4250,- uitbetaald.

30-01-1923 RETRAITE

In het rectoraat Kaalheide zal vanaf 13 februari tot 11 maart a.s. een volksretraite worden gegeven door de paters Redemptoristen.

01-02-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte, welke zondag jongst leden tijdens de missen in de parochie Ubachsberg gehouden is voor de nieuw te bouwen kerk te Kaalheide, heeft opgebracht de mooie som van f 121,66.

02-02-1923 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst zal op 5 februari om 3 uur in café Vroomen te Kaalheide, verkopen: een huis.

06-02-1923 KERKELIJKE FANFARE KAALHEIDE

Door onze geestelijkheid is bekend gemaakt, dat bij voldoende deelname zal worden overgegaan tot oprichting eener kerkelijke fanfare. Het spreekt vanzelf, dat de medewerking der welgezinden hierbij niet zal ontbreken en zich spoedig een flink muziekkorps vormen zal om de kerkelijke plechtigheden op te luisteren.

10-02-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

De heer Debets wonende aan de Kerkradersteenweg heeft zitting genomen in een van de commissies die belast zijn met de versterking van de financiën middelen der Diaconessen Bond De Jonge Werkman.

12-02-1923 RETRAITE

Woensdag aanstaande wordt door de beide paters Redemptoristen Rattier en Hafkenscheid welke de volksretraiten⁴⁴ in het rectoraat Kaalheide zullen leiden, een aanvang gemaakt met een huisbezoek, vergezeld door de geestelijkheid van het rectoraat.

13-02-1923 BOUW KERK EN PASTORIE

Door het kerkbestuur is met goedkeuring van Z.D.H. de Bisschop, een terrein aangekocht gelegen langs de Kaalheidersteenweg en tegenover de gemeenteterreinen, waar later eventueel zal gebouwd worden. Mensen die goede werken willen doen vinden te Kaalheide daartoe alle gelegenheid.

17-02-1923 VECHTPARTIJ

Gedurende de carnavalsdagen, die zeer wild verliepen, hebben zich meerdere vechtpartijen voorgedaan. Bij een van deze vechtpartijen, tussen opgeschoten jongens uit Kaalheide, werd een van hen met een stoel op het hoofd geslagen en met een mes gestoken. In verband met deze levensgevaarlijke mishandeling van de 20-jarige mijnwerker S. uit Kaalheide, in café M. te Spekholzerheide, is de verdachte B. uit Kaalheide op zaterdag in hechtenis genomen en overgebracht naar Maastricht.

17-02-1923 ADVERTENTIE

Te koop: Partij zelfgeteelde tamme klaverzaad en zaadhaver.
P. Heuts, Nieuw Dentgenbach.

01-03-1923 R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAALHEIDE

Zondag na de Hoogmis wordt in het rectoraat te Kaalheide een R.K. Kiesvereniging opgericht.
Spreker de heer J. Maenen.

09-03-1923 RETRAITE

De plechtige sluiting van de volksretraiten die in het rectoraat Kaalheide gehouden worden sinds de eerste week in de vasten door de Zeer Eerwaarde paters Rattier en Hafkenscheid, Redemptoristen⁴⁵, zal plaats hebben zondag a.s. In de morgen algemene Heilige Communie voor het rectoraat. Zondagmiddag plechtig sluitingslof en afscheidspredicatie om half drie voor de vrouwen en meisjes en om half vijf voor de mannen. Tevens wijding van de rozenkransen, scapulieren⁴⁶ en kruisjes.

09-03-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Woensdagavond vergaderde de gemeenteraad.

Bij de ingekomen stukken werd van gedachte gewisseld over een verzoek van de bewoners van de Krichelberg, om verbetering van de verbindingsweg Krichelberg-Kaalheide, waarop burgemeester en wethouders afwijzend adviseerden.

Door de heer Oellers werd dit nieuwe verzoek nogmaals toegelicht en ondersteund. De voorzitter en wethouder Ackens verdedigden daarentegen het afwijzend pre-advies. Na verdere, langdurige discussie, is het verzoek met algemene stemmen voor kennisgeving aangenomen. De voorzitter had echter van tevoren verzekerd, dat burgemeester en wethouders hun aandacht aan de gevraagde verbetering zullen wijden, indien althans van de kant van de betrokken grondeigenaar een billijker aanbod zal worden gedaan, dan hetgeen in augustus jongstleden van hem inkwam.

14-03-1923 R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAALHEIDE

Door de R.K. Kiesvereniging te Kaalheide worden gekandideerd de heer de Hesselle en een landbouwer uit de Ham.

15-03-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt gemeenteraadsvergadering van donderdag 15 maart 1923: nr.18:

- Voorstel van burgemeester en wethouders tot aankoop van grond van de Weduwe M.J. Hensgens c.s.⁴⁷ en M. Bothmer c.s., beiden te Kaalheide, tot verbetering van het Kaalheiderplein.

14-03-1923 ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALHEIDE

Tot de leden van het bovengenoemde oranjecomité zijn gekozen: de heren L. Slangen (raadslid, voorzitter), J. Mols uit Kaalheide (secretaris), P. Paffen uit Spekholzerheide (penningmeester), en de leden P. Groenenberg, J. Wetzels, J. Paffen en Vroomen.

17-03-1923 RECHTSPRAAK

Uit preventieve hechtenis te Maastricht is ontslagen J.B. uit Kaalheide, verdacht van de zware mishandeling, op vastenavond-dinsdag van de mijnwerker J.S. afkomstig van de Krichelberg. Deze bevindt zich nog steeds in het ziekenhuis te Kerkrade. Hij is eenzijdig verlamd.

20-03-1923 R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAALHEIDE

Daar de R.K. Kiesvereniging van Spekholzerheide en Kaalheide slechts tien kandidaatlijsten heeft ontvangen, is de vergadering van genoemde vereniging uitgesteld tot zondag 25 maart aanstaande.

21-03-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte die afgelopen zondag in de parochie van Amstenrade is gehouden ten behoeve van de bouw van de nieuwe kerk in Kaalheide, heeft opgebracht de som van f 157,-.

27-03-1923 R.K. KIESVERENIGING AFDELING KAALHEIDE

Afgelopen zondag vond binnen de R.K. Kiesvereniging de stemming plaats over de officiële kandidatenlijst voor de kiesverenigingen in Kaalheide en Spekholzerheide. Het resultaat was als volgt:

- J. de Hesselle landbouwer;
- G, Kleynen slager;
- H. Brull mijnwerker;
- J. Groeneberg mijnwerker;
- J. Werry beambte Staatsmijnen;
- J. Heynen landbouwer;
- P. Paffen middenstander;
- P. Paffen mijnwerker;
- J. Vliex mijnwerker;
- J. Haas mijnwerker.

18-04-1923 KERKELIJKE FANFARE KAALHEIDE

In het rectoraat Kaalheide zal een kerkelijke fanfare worden opgericht. Tot directeur is aangewezen de onderwijzer Smeets uit Kerkrade.

24-04-1923 VECHTPARTIJ

Een zekere S. van Krichelberg-Kaalheide, liep op vastenavond-maandag te Spekholzerheide, in het café M., tijdens een vechtpartij, een diepe hoofdwonde op.

Uit vrees in de zaak betrokken te worden, daar er meerdere personen zware verwondingen hadden opgelopen ging hij niet naar een arts, maar bleef met zijn wonden rondlopen.

Verleden zaterdag werd het hem echter te benauwd; hij ging naar het ziekenhuis in Heerlen. Na onderzocht te zijn, bleek dat er een klein stukje van een dolkmes, ter lengte, van anderhalve centimeter, in zijn wonde zat hetgeen verwijderd werd.

26-04-1923 POSTDUIVEN

De heren Lataster, Dammers, Nic. Debets en Jos Lataster behaalde bij het algemeen concours van Solré over 148 kilometer dat werd georganiseerd door de postduivenvereniging Eendracht te Terwinselen de respectievelijke 10e, 14e, 23e en 32e plaats.

02-05-1923 MIJNSCHADE

Afgelopen vrijdag zakte er bij Kaalheide, aan de kant van de weg, een groot gat in de grond. Het gat had een diameter van ongeveer een meter en werd direct gedicht. Een halve dag later ontstond er pal naast opnieuw een soortgelijk gat. Om ongelukken te voorkomen, is de plek inmiddels afgezet.

16-05-1923 COLLECTE

De collecte die afgelopen zondag werd gehouden tijdens de twee Heilige Missen, ten behoeve van de nieuw te bouwen kerk in Heerlen, heeft een bedrag van f 75,64 opgebracht. Voor de inwoners van het rectoraat is dit zonder twijfel een eervolle bijdrage aan deze nieuwe kerk.

18-05-1923 NATUUR

Te Kaalheide waren er dezer dagen twee geiten aan het grazen op de beruchte, met gras begroeide gemeentelijke brikkenovens. De aanleg van deze eigenaardige weide kostte de gemeente en daarmee de belastingbetalers een strop van een half miljoen gulden. De geiten hebben dus bijzonder duur gras gegeten.

22-05-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Te Sijpeld veld vond zaterdag de eerste atletiek-en gymnastiekwedstrijd plaats. De behaalde resultaten door Kracht en Vlugheid waren volgt:

- 3e klas: rek: eerste prijs Lennartz, Kaalheide;
- gewichtheffen: eerste prijs Maas, Kaalheide;
- gewichtheffen: eerste prijs Lennartz, Kaalheide.

24-05-1923 VERKIEZINGEN

Te Kaalheide heeft een verkiezingsbijeenkomst plaatsgevonden waarbij de bekende propagandist B. de Wolf uit Amsterdam als spreker optrad.

25-05-1923 ONGELUK

Een zekere M. afkomstig van Kaalheide had de pech van zijn rijwiel te vallen met het noodgevolg, dat hij een been brak. M werd ter verpleging overgebracht naar het Sint-Jozefziekenhuis te Kerkrade.

26-05-1923 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

De afdeling Kaalheide zal op 27 mei deelnemen aan het 25-jarig bestaan van de afdeling Bleijerheide.

26-05-1923 VERKIEZINGEN

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen te Kerkrade waren als volgt: Er waren 7210 geldige stemmen uitgebracht en de kiesdeler is 343 1/3.

De zetels worden als volgt verdeeld:

- Lijst Schings: 561 stemmen 2 zetels gekozen: P.J Schings en Handels;
- Lijsten Sint- Lambertus-Kiescomité 2215 stemmen 7 zetels gekozen: M.J. Kerres, N. Nievelstein, J. Limpens, A. Boss, A. Zeehandelaar, Koken en N. Hennen;
- Lijsten Katholieke Kiesvereniging Spekholzerheide 990 stemmen 3 zetels gekozen: G.J. Kleijnen, J.P. de Hesselle, P.J. Paffen (mijnwerker);
- Lijst Schaffrath 422 stemmen 1 zetel gekozen: P.J. Schaffrath;
- Lijst Ackens 461 stemmen 1 zetel gekozen: L. Ackens;
- Lijst J. Kochen 483 stemmen 2 zetels gekozen J. Kochen en M.J. Oellers;
- Lijst L. Klein (S.D.A.P) 479 stemmen 2 zetels gekozen: L.R. Klein en M.L. Flutsch;
- Lijst Buck 332 stemmen 1 zetel gekozen J.J. Buck;
- Lijst Schaffrath 293 stemmen 1 zetel gekozen P.J. Schaffrath;
- Lijst Haas (Kaalheide vooruit) 405 stemmen 1 zetel gekozen: A. Haas.

De heer Schaffrath is tweemaal gekozen. Op beide lijsten is de heer Huynen zijn opvolger, zodat ook deze als gekozen beschouwd kan worden.

28-05-1923 VERKIEZINGEN

Donderdag vond te Kaalheide, onder grote belangstelling, de stemming voor de gemeenteraad plaats. Reeds vroeg in de ochtend stond er aan het huis van de heer Haas een versierde wagen gereed, waarin hij zou plaatsnemen om reclame te maken voor zijn kandidatuur. De hele dag werd hij in deze wagen rondgereden van Kaalheide naar Kerkrade en Spekholzerheide langs de verschillende stembureaus. Vanuit de wagen riep hij de voorbijgangers toe hun stem op hem uit te brengen. Lang tevoren hadden zijn vrienden hem een nieuw zwart pak en een hoge zijden hoed cadeau gedaan. Ook werd er veel reclame voor hem gemaakt met stroobiljetten, die eerder op een grap dan op serieuze propaganda leken. Toch lijkt dit alles zijn vruchten te hebben afgeworpen: hij kreeg 405 stemmen van evenzoveel dommeriken en grapjassen en werd daarmee gekozen tot lid van de gemeenteraad.

In de namiddag werd hij van Kaalheide naar Kerkrade gevoerd, om de uitslag van de stemming af te wachten. Zodra deze echter bekend was, schaarde zich een grote menigte volk rond de wagen van de heer Haas. Thans werd hij naar Kaalheide gebracht, voorafgegaan door een lijfwacht, die een stok in de hand droeg, met een rode vlag eraan, en achtervolgd door een joelende en schreeuwende menigte. Hier was alles in rep en roer, en van alle kanten stroomde steeds meer volk bijeen. Ook bood men hem een bloemenruiker aan, onder toejuichingen en gelukwensen.

Bij zijn woning hield de heer B. een toespraak tot de inwoners van Kaalheide en omstreken, die hadden meegewerkt aan de verkiezing van de heer Haas in de gemeenteraad. Daarnaast sprak hij de wens uit dat de heer Haas, nu hij gekozen was, de belangen van hen én van geheel Kaalheide zou behartigen. Daarna kwam de nieuw gekozene zelf aan het woord, zijn toespraak luidde aldus: Zeer beminde inwoners van Kaalheide, en omstreken, jong en oud, rijk en arm, groot, en klein, van ganser harte dank ik u, voor de eer mij bewezen, door mij als lid van de gemeenteraad te kiezen. Alhoewel ik zeer arm ben aan geld, ben ik toch rijk aan geest, en zal helpen waar ik kan, en mijn best doen om de belangen der gemeente te bevorderen. Voortaan zal ik niet, meer met den wagen rondlopen, en zal het Haasje de mensen uit de moestuin, en veld blijven, en niet meer de groenten en klaver weghalen, alles zal nu staan blijven en rustig groeien, het Haasje zal het meer leed doen. Integendeel beschermen. Hierna werd hem een wenk gegeven zijn toespraak te sluiten.

De heer B. nam opnieuw het woord en sprak de wens uit dat bij een volgende verkiezing wederom een kandidaat uit Kaalheide zou worden voorgedragen en gekozen, zodat Kaalheide verder vooruit zou gaan. Na nog een paar uurtjes op het Kaalheiderplein gefeest te hebben, hield men een fakkeloptocht, het Haasje voorop, thans te voet, over Onderspekholz, naar Spekholzerheide, en zo naar Kaalheide terug, waar hij de eerste onrustige nacht als raadslid doorbracht.

30-05-1923 VERKIEZINGEN

Vanuit Kerkrade schrijft men aan De Tijd⁴⁸:

Onder grote verbazing van menig weldenkend burger is gisteren in de gemeenteraad van Kerkrade gekozen de heer Alexander Haas, een figuur van eenvoudige komaf, door sommigen aangeduid als een straattype. De heer Haas, woonachtig te Kaalheide, wist in kieskring 3 omvattende Kaalheide, Spekholzerheide en Terwinselen niet minder dan 405 stemmen te vergaren, ruim zestig boven de kiesdeler.

De kandidatuur van Haas is te danken aan enkele ijverige lieden uit het gehucht Kaalheide, die met stroobiljetten en een versierde wagen de campagne voerden. De heer Haas werd de gehele dag rondgereden en riep vanuit zijn rijtuig de voorbijgangers toe hun stem op hem uit te brengen. Zijn vrienden hadden hem voorzien van een zwart pak en een hoge zijden hoed, waarmee hij zich piekfijn presenteerde een opvallend contrast met zijn gebruikelijke lompen.

Enkele dagen voor de stemming werd een circulaire verspreid waarin Haas, volgens de opstellers, beweerde drie talen te spreken: Frans, Duits en Plat. "Ik ben arm aan geld, maar des te rijker is mijn geest," zo luidde de tekst. Ook kondigde hij aan in gala naar het gemeentehuis te zullen rijden, en sprak hij over plannen voor gummiblokken in de straten, soepkokerijen in het dorp en fijn zand voor de processiewegen.

De heer Haas, die een bescheiden handel in wit zand drijft en bekendstaat om zijn bedelpraktijken, noemt zich onafhankelijk katholiek en zegt op te komen voor de arme man. Zijn woning werd versierd met een bord waarop een haas naar een raadszetel huppelt een beeld dat inmiddels werkelijkheid is geworden.

De familie Haas, lokaal bekend als de heilige familie, was tot voor kort actief met straathandel en kerkdeurpropaganda. De zoon nam geregeld de taak van zijn vader over, en samen waren zij een vertrouwd gezicht in het dorpsbeeld.

Kerkrade, al jaren befaamd om politieke eigenaardigheden, mag zich nu vier jaar lang verheugen op de aanwezigheid van een raadslid dat door sommigen wordt gemeden. Voor de burgemeester een bron van ergernis, voor de kiezers een spiegel, en voor de heer Haas zelf zo vrezen critici een tragikomisch avontuur. Vergeleken met Haas, zo wordt gefluisterd, was de Amsterdamse Van Gelder een ware dandy.

01-06-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

De uitslag van het gymnastiekfeest van de Vrije Limburgse Gymnastiekbond, dat gehouden werd op zaterdag en zondag 26 en 27 mei had voor Kracht en Vlugheid het volgende resultaat:

- 1e klasse gewichtheffen eerste prijs Lennarts Kaalheide.

01-06-1923 KERKELIJK ZANGKOOR SINT-CAECILIA KAALHEIDE

Het kerkelijke zangkoor Sint-Caecilia wordt opgericht.

01-06-1923 POSTDUIVEN

Bij algemene wedvlucht die afgelopen zondag gehouden werd van Solré over een afstand van 148 kilometer behaalde Lataster een 3e plaats en Nic. Debets een 33e plaats.

08-06-1923 ONGELUK

Gisterenmiddag had de heer K., voerman van Kaalheide, een ongelukkig voorval te Onderspekholz. Terwijl hij met een zwaar beladen kar kalk huiswaarts keerde, begaf de as het, waardoor het paard ten val kwam. Door kordaat ingrijpen van enkele behulpzame omstanders kon het dier spoedig weer op de benen worden geholpen. De schade aan het tuig en de lading zal voor de heer K. niet gering zijn.

18-06-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de schutterij Sint-Michael zullen er door de drie zeer bekende gymnastiekverenigingen: Eendracht Kerkrade, Klein maar Dapper Onderspekholz en Kracht en Vlugheid Kaalheide gymnastiekuitvoeringen gegeven worden.

22-06-1923 POSTDUIVEN

Bij de algemene wedvlucht welke zondag 17 juni gehouden werd van Chateau afstand 374 kilometer behaalde de heer Douven van de Krichelberg een 13e prijs.

Bij het algemeen concours vanuit Compiègne afstand 270 kilometer dat afgelopen zondag gehouden werd door de postduivenvereniging De Duif, in het lokaal van de heer Fr. Frösch, behaalde, Douven van de Krichelberg een 4e een 12e en een 24e prijs Jos Lastaster een 10e prijs en Struver van de Krichelberg een 43e plaats.

26-06-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

Bij de optocht ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de schutterij Sint-Michael behaalde de turnvereniging Kracht en Vlugheid een eerste prijs in de optocht in de categorie niet schutterijen.

27-06-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De volgende subsidies worden verleend door bemiddeling der Centrale Vereniging Oud Papier afdeling Heerlen: Bouw R.K kerk in het mijnwerkersdorp Kaalheide Kerkrade f 100.00.

Er wordt een aanvang gemaakt met de bouw van de pastorie aan de Kaalheidersteenweg.

02-07-1923 TRAM

Donderdagavond werd in Ons te Huis een tramcomité gevormd waarin afgevaardigden van alle rangen en standen zitting hebben. De vergadering werd geopend door Dr. Verhagen. De weledelgestrenghe heer burgemeester Habets woonde deze vergadering ook bij. Na rijp beraad werd besloten tot het verzamelen van handschriften van alle ingezetenen teneinde een krachtig verzoekschrift te richten aan de regering, de leden der Tweede kamer, de commissarissen der tramwegmaatschappij alsmede aan alle couranten. Eindelijk gaat men eens paal en perk staan tegenover het talmen en opschuiven om de tramlijn Heerlen-Valkenhuizen-Kerkrade te verzekeren en eens een aanvang ermee te maken.

11-07-1923 ONGELUK

Gisteren ging vrouw P. uit Kaalheide, een uitstapje maken met haar hond. Plotseling geraakte het dier onder een auto. Toen deze voorbij was, wilde zij de hond oprapen, doch kreeg een flinke beet in een been als dank.

12-07-1923 COLLECTE

Door de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond en R.K. Werkliedenbond werd voor de arbeiders en de uitsluiting van de steenfabrieken een bedrag van f 7,20 opgehaald.

13-07-1923 DIEFSTAL

Ten nadele van een te Kaalheide wonende persoon werd woensdagnacht de natte was uit de wasmachine gestolen.

23-07-1923 KEGELEN

Bij het gehouden kegelconcoers op de nieuwe parketkegelbaan van de heer J. Augenbraun, werden de volgende prijzen uitgelooft: eerste prijs Nic. Vromen Kaalheide met 24 punten en de dagprijs, tweede prijs J. Bothmer, Kaalheide met 23 punten, derde prijs Rous Bleijerheide met 23 punten, vierde prijs Weckseler met twee maal 23 punten en T. Kockelkorn de dagprijs.

30-07-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte, in de kerk van Sittard gehouden voor de bouw van een nieuwe kerk te Kaalheide bracht op de som van plm. f 150,-.

31-07-1923 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT-HUBERTUS KAALHEIDE

De Kruisboogschutterij Sint-Hubertus houdt zondag 12 augustus haar jaarlijkse konings en prijsvogelschieten. Onder de heren ereleden wordt een prachtig kunstvoorwerp gratis uitgeschoten. Gedurende het schieten groot concert.

01-08-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Zondag 22 juli zal voor onze afdeling zeker een onvergetelijke dag blijven. Wij hebben een uitstapje gemaakt naar Maastricht. Rond half negen stond de grote vrachtauto van de heer Engelen voor de kerk om ons te brengen naar het station te Heerlen en vandaar ging onze reis verder per spoor.

Tegen elf uur stoomde de trein Limburgs hoofdstad binnen en onze gids stond ons daar al op te wachten. Na een kleine wandeling gemaakt te hebben door de versierde straten der stad, Waren wij ongeveer half twaalf in Wijk, en daar hebben wij de schitterende processie van de parochie gezien. Ja, mompelden wij zo tegen elkander, jongens als wij ook eens zo ver zijn in ons rectoraat, dat wij ook daar Jezus in Zijn Sacrament triomfantelijk kunnen ronddragen. (Dat is zeker dat dan de jongens dezer afdeling een schonen groep zullen vormen). Daarna ging de reis weer door de stad naar de Sint- Pietersberg. Onderweg hadden wij toen nog een zeer aangename ontmoeting. Daar stond ineens voor ons Dr. Poels. En wij konden het aan de doctor zien, dat het hem goed deed zo zijn Roomse jonge arbeiders bij elkander te zien, allen getooid met het insigne hunner vereniging, en de doctor beloofde ons op een van onze feestavonden in de a.s. winter eens af te komen. En toen maar weer op mars, dalen, klimmen, maar nooit hebben onze boterhammen beter gesmaakt als op de Sint- Pietersberg. Wat hadden wij een honger.

Na de inwendige mens goed te versterkt te hebben en ons nog goed vermaakt te hebben, zijn wij per autobus naar het Vrijthof gereden en toen opwaarts naar de Sint-Servaas. Maar daar kwamen wij te laat om nog eens goed te bezichtigen en te vereren de relieken, het was al tegen half vier en om half vier mocht niemand meer achter het hoofdaltaar zijn. Om half vier hebben wij onzen beminden Bisschop omringd door een stoet van geestelijken, de Sint-Servaas zien binnenkomen. Wij hebben een gedeelte van de pontificale plechtigheden bijgewoond en toen zijn wij naar het Vrijthof teruggekeerd om daar nog eens de gezellige drukte dezer stad van nabij te zien. En het slot zette de kroon op ons uitstapje het Spel van Sint-Lambertus⁴⁹.

In een woord prachtig, heerlijk, treffend. Ach als men op zo'n ogenblik eens wat verder nadenkt, en men ziet al dat schoons, dan roept men wel eens uit ein mamamia's, wat zijt gij toch nietig klein, min bij zulk spel, wat is het toch jammer dat er nog aan u zoveel geld door onze jongens wordt uitgegeven, dikwijls. Neen dan liever een enkele keer in het jaar een mooi schoon spel gaan zien, dan honderden voorstellingen van generlei waarde in cafés of cinema's. En wat hadden wij een spijt, toen de klok van Sint-Servaas ons toeriep, jongens, kwart over acht; hoogtijd, en wij moesten dan ook benen maken om nog op tijd aan de trein te zijn. En onder vrolijke zang en vol tevredenheid, stapten wij rond half elf te Kaalheide voor de kerk weer uit de auto. Samen uit, samen thuis, zo moet het zijn.

20-08-1923 MIJNSCHADE

Donderdag zakte midden op de Kaalheidersteenweg te Kaalheide weer een zeer groot gat in de grond. Het gat werd spoedig dicht gemaakt, zodat voor het verkeer geen vertraging ontstond.

07-08-1923 OPENBARE VERKOOP

Notaris Mostart te Gulpen, zal op dinsdag 21 augustus 1923, 's namiddags om 3 uur, in het café van de heer Römngens-Kochen te Spekholzerheide aan de Kerk, ten verzoeke van de N.V. Zuid-Nederlandse Grondbezit te Maastricht, op een gedaan bod van f 60.000 definitief publiek verkopen:

Gemeente Kerkrade De vruchtbare pachthoeve Schifferheide. Ze zal worden geveild in de volgende percelen en in massa:

- huis, schuren, stallen, erf, tuin, bakhuis, boomgaard, weiland en bouwland, kadastrale sectie D nos. 212, 232, 263, 264, 570, 619, 620, 635, 636, 637, 1730, 2872, 2874, 3184, 3185, 3186, 3187, 3332, 3884, 3918, 3919, 3920, 617, 618, 5044, en deel van nr. 5056, groot 13.22.07 hectare of 16 bunder 42 3/10 kleine roede;
- bouwland aan Krichelbergsweg, sectie D nr. 384, groot 36.20 aren of 176 4/10 kleine roede, geschikt als bouwterrein, reinende familie Valkenberg-Wimmers, P.J. Essers en A.M. Moonen;
- bouwland aldaar, sectie D nr. 416, groot 48 aren of 233 9/10 kleine roede, geschikt als bouwterrein, reinende Ruijters en S. Mateorgie c.s.;
- bouwland aan Dentgenbach, kadastrale sectie A nos. 1160, 1633, 1634, 1635, groot 5.75.80 hectare of 7 bunder 6 kleine roede, reinende P. Schmitz, Staatsmijnen, R.K. kerk Terwinselen, erven Zaumbrecher en Otermans.

De massa der kopen 1 tot en met 4. Indien op de afzonderlijke kopen tezamen of op de massa niet hoger geboden wordt dan f 60.000 zal de hoeve voor de geboden som van f 60.000 worden toegewezen.

Deze hoeve, te aanvaarden 15 maart 1924, ligt in het centrum der mijnstreek in de onmiddellijke nabijheid der mijn Willem Sophie en van de spoorlijn Simpelveld-Kerkrade en is daardoor voor het vestigen van diverse industrieën zeer geschikt.

Meerdere inlichtingen geeft de notaris voornoemd te wiens kantore de plannen der hoeve ter inzage liggen.

07-08-1923 ONGELUK

Terwijl de groentehandelaar Z. van Kaalheide, zaterdagmiddag met zijn groentekar door de kolonie het Eikske reed, ging hem plotseling een der wielen van zijn groentekar over de voet, zodat twee zijner tenen gekwetst werden. Z. moest zich onmiddellijk onder geneeskundige behandeling stellen.

07-08-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt gemeenteraadsvergadering van woensdag 8 augustus 1923 nr. 19:

- Regeling van kredieten in verband van de verbetering van het Kaalheiderplein.

07-08-1923 BRAND

Gisterenmorgen omstreeks 11 uur, reed een der vrachtauto's van de Handelskamer uit Roermond, met winkelwaar beladen de Kaalheiderberg af, halverwege de berg sloeg plotseling het benzinereservoir in brand en in korte tijd stond de gehele auto in lichte laaie, zodat aan blussen bijna niet meer te denken viel. Slechts enige balen suiker konden gered worden, de rest ging in de vlammen op. De chauffeur welke niet tijdig genoeg uit de auto kon springen, liep ernstige brandwonden aan hoofd en handen op, zodat hij naar het ziekenhuis te Kerkrade moest worden overgebracht. Een knecht welke boven op de auto zat, kon er nog juist bijtijds afspringen, en kwam met de schrik vrij.

De schade is zeer groot en wordt geschat op ongeveer f 7000,- welke echter door de verzekering gedekt wordt. De brandspuit van de gemeente met 1 man personeel bemand, trachtte de brand te blussen, maar mocht daarin niet slagen. De kostbare lading en de auto werden een prooi der vlammen.

12-08-1923 ALGEMEENE CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Vergading op 12 augustus na de hoogmis in de bijzondere school.

- Agendapunt: De werkloosheidsverzekering.

20-08-1923 OVERLEDEN

Te Krichelberg, Kaalheide, is het vierjarig zoontje van de familie E. aldaar wonende, tengevolge aan verstikking overleden. Het knaapje had met zijn zusje in de nabijheid van de ouderlijke woning gespeeld, raakte met zijn kleren vast aan een spijker van het hekje en verhing zich zo.

21-08-1923 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 19 augustus werd het jaarfeest gehouden van district 1 van den Nederlandsche Mijnwerkersbond te Treebeek, hetgeen uitstekend geslaagd is. Alle Arbeiders Jeugdcentrale⁵⁰ groepen der federatie waren aanwezig. Door het gewest A.J.C. werd het openluchtspel Naar het licht opgevoerd, dat alle aandacht trok. Zowel het spel der A.J.C. als de figuratie waren prachtig. De Maastrichtse muziekvereniging de Ster der Toekomst, Harmonie Voorwaarts Treebeek, alsmede de Roodo Zangertjes uit Kaalheide verleenden hun medewerking.

23-08-1923 MOND EN KLAUWZEER

In de stallen van de Weduwe H. te Kaalheide is het mond- en klauwzeer uitgebroken.

23-08-1923 TENTOONSTELLING

Op de huishoudtentoonstelling te Venlo behaalde de heer L.P. van de Lubbe afkomstig van Kaalheide de eerste prijs met lof der jury voor schilderen en een medaille van de minister van Onderwijs, Religie en Wetenschap.

23-08-1923 OVERLEDEN

Huisgenoten vonden woensdagochtend de ongetrouwde schilder P. uit Kaalheide dood in zijn bed.

24-08-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

De gymnastiekvereniging Kracht door Volharding Bleijerheide vierde drie dagen feest, verbonden met gymnastiek- en acrobatenwedstrijden alsmede onthulling van haar eerste vaandel.

De internationale gymnastiekwedstrijden en acrobatie oefeningen werden reeds zaterdagavond flink ingezet, maar wegens het regenachtige weer moesten de oefeningen in de zaal van de heer Colijn gehouden worden.

Kracht en Vlugheid wist de onderstaande prijzen te winnen

- parademars: ereprijs van de Nederlanders gymnastiekvereniging;
- beste vaandrig;
- piramide: eerste prijs.

30-08-1923 GEESTELIJKE ZIELZORG

De Eerwaarde pater Victorinus van Kaalheide is naar Brussel vertrokken alwaar, het kapittel van de paters Minderbroeders Conventuelen bijeen is.

31-08-1923 MOND EN KLAUWZEER

Onder het vee van s'-Herenanstel bij landbouwer L. is het mond-en-klauwzeer uitgebroken.

08-09-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALEIDE

Wij vernemen dat ook de jeugdorganisatie van Kaalheide, zondag met een praalwagen aan de jubileumoptocht ter ere van het regeringsjubileum¹ van onze Koningin zal deelnemen.

08-09-1923 POSTDUIVEN

Aan de jubileumsvlucht welke afgelopen zondag gehouden werd, en georganiseerd door de postduivenverenigingen Eendracht Onderspekholz, Luchtbede Spekholzerheide, De Duif Spekholzerheide, en de Zwaluw Kaalheide, hebben 304 jonge duiven deelgenomen. De duiven vlogen van uit Bohain een afstand van 200 km. De volgende prijzen werden behaald door de deelnemers afkomstig van Kaalheide: Douven 3e, 8e en 47e, Lataster 35e, Dammers 41e, Lataster J. 45e en 49e, Systemans 54e en Haas 57e.

De oude duiven vlogen eveneens vanaf Bohain hier werden de volgende prijzen behaald door de Kaalheidenaren: Housen 3e, Mertens 9e, Maassen 11e en Esser J. 13e.

08-09-1923 ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALEIDE

De feesten te vieren bij gelegenheid der herdenking van het zilveren regeringsjubileum van onze Koningin, zullen voor Spekholzerheide, Kaalheide en Terwinselen op zaterdag 9 september, plaatsvinden. Op zaterdag worden de feesten ingezet door het blazen der reveille, kanongebulder en luiden der kerkklokken.

In de namiddag om 2 uur nemen de feestelijkheden een aanvang. Deze bestaan uit schieten met windbuks, flobert, handboog en kruisboog. De verenigingen Klein maar Dapper, Sparta en de wielrijdersvereniging Sport naar Krachten, allen van Spekholzerheide, zullen voorstellingen geven. Verschillende muziekkorpsen zullen deze vermakelijkheden en voorstellingen door muziek opluisteren.

Als de voorzitter van het Oranjecomité Spekholzerheide een toespraak heeft gehouden, zullen de muziekkorpsen Spekholzerheide en Sint- Caecilia een muzikale wandeling over Spekholzerheide houden waarna Spekholzerheide naar Terwinselen gaat om de feesten daar op te luisteren en Sint- Caecilia op het feestterrein zal musiceren.

Te Terwinselen hebben van 's middags half 2 tot 6 uur 's avonds kindervermakelijkheden instrumentale en vocale concerten plaats. Als het donker is zal vuurwerk afgestoken worden.

Zondag begint men met een plechtige hoogmis. Om half twee verzamelen de verenigingen op Kaalheide, voor de optocht, waarbij een groot aantal praalwagens meerijden. In de Akerstraat heeft het defilé plaats voor autoriteiten en leden van ere Oranjecomité. Na ontbinding van de optocht spreekt de edelachtbare heer burgemeester Habets de feestrede uit, waarna door de aanwezigen het Wien Neerlandsch Bloed⁵¹ zal gezongen worden. Vervolgens concateren de muziekkorpsen Spekholzerheide en Sint- Caecilia en Sint- Mauritius. Om 6 uur hebben vermakelijkheden plaats, waaronder concerten. Om 10 uur wordt het vuurwerk op het feestterrein afgestoken.

12-09-1923 ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAALEIDE

De uitslag van de praalwagenwedstrijd ter ere van het regeringsjubileum van onze Koningin, die zondag aan de optocht hebben deelgenomen is volgens puntenstelsel en in volgorde optocht aldus:

---

¹ In 1923 vierde koningin Wilhelmina haar zilveren regeringsjubileum: 25 jaar op de troon sinds haar inhuldiging op 6 september 1898 in de Nieuwe Kerk te Amsterdam

- eerste prijs: toneelvereniging Frohsinn; jeugdorganisatie Sint- Mauritius, schutterij Sint- Sebastianus; beambten mijn Willem-Sophie; beambten mijn Wilhelmina;
- tweede prijs: Boerenbond, gymnastiekvereniging Sparta;
- derde prijs: handboogschutterij Willem Teil, De Jonge Werkman Kaalheide, kruisboogschutterij Kaalheide, Verenigde Pluimveefokkers, Werkliedenbond Terwinselen, Verenigde Duivenverenigingen.

13-09-1923 GEESTELIJKE ZIELZORG

Door de Provinciaal der Paters Minderbroeders Conventuelen is overgeplaatst naar het klooster te Leuven, de Zeer Eerwaarde pater Victorinus, werkzaam in het rectoraat Kaalheide.

13-09-1923 RECHTSPRAAK

Voor de rechtbank werd woensdagmorgen behandeld de zaak tegen de mijnwerker J.B. die terecht stond, dat hij in de avond van 13 op 14 februari in het café van M, gelegen aan de Akerstraat te Spekholzerheide, de jeugdige mijnwerker B. uit Kaalheide zwaar mishandeld heeft. Er werden verschillende getuigen gehoord. De zaak werd uitgesteld tot het horen van een deskundige en meerdere getuigen.

14-09-1923 INFRASTRUCTUUR

Na lang wachten zijn de bewoners van de Krichelberg eindelijk op de waterleiding aangesloten voorzeker voor iedereen een groot gemak.

19-09-1923 GEESTELIJKE ZIELZORG

De Eerwaarde pater Albertus Zoetmulder, Conventueel momenteel verblijvend in het klooster te Halle België wordt belast met de zielzorg in het rectoraat Kaalheide.

20-09-1923 ORANJECOMITÉ SPEKHOLZERHEIDE TERWINSELEN EN KAAALHEIDE

Het prijsschieten dat ter gelegenheid van de Oranjefeesten door de vier verenigde schutterijen gehouden werd op zondag 9 september is verleden zondag 16 september geëindigd.

De prijzen werden als volgt behaald:

- handboogschieten: eerste prijs Vinders, 14 punten, tweede prijs Bodelier, 14 punten derde prijs A. Vinders 14 punten allen in 3 schoten.
- flobertschieten: eerste prijs: Pelzer, tweede prijs Jos. Somers, derde prijs F. Schlangen, vierde prijs van der Burg.
- kruisboogschieten: eerste prijs Fr. Crombach, tweede prijs J. Vlieks, Sijmpelveld, derde prijs J. Steins, Kaalheide.

20-09-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

Zaterdagmiddag 15 september werden de reeds lang aangekondigde Spartafeesten gehouden.

De onderstaande prijzen werden behaald door Kracht en Vlugheid:

- 3e klasse rek: derde prijs Lennarts, Kaalheide;
- rek aspiranten: eerste prijs A. Lennarts Kaalheide;
- piramiden (leden): tweede prijs Kaalheide;
- estafetten heren: derde prijs Kaalheide;
- estafetten aspiranten: derde prijs Kaalheide;
- ringen 1e klasse: tweede prijs Dammers Kaalheide;
- ringen 2e klasse: eerste prijs Dammers Kaalheide derde prijs, P. Dammers Kaalheide;
- brug 1e klasse: derde prijs Dammers Kaalheide;
- brug 2e klasse: derde prijs Dammers Kaalheide;
- gewichtheffen: 1e klasse tweede prijs Lennarts Kaalheide;
- gewichtheffen: 1e klasse eerste prijs Lennarts Kaalheide;
- wedloop over 2500m: Oellers Kaalheide diploma;
- hindernislopen: eerste prijs Dammers Kaalheide.

21-09-1923 GEESTELIJKE ZIELZORG

Pater Victorinus te Kaalheide die naar het klooster te Leuven is overgeplaatst, mocht nog van de parochianen vele blijken van belangstelling ontvangen. Hem werden door de particulieren, godsdienstige en sociale verenigingen verschillende souvenirs aangeboden. Van de onlangs opgerichte kerkelijke fanfare, waarvan hij de grondlegger en de ziel was, werd een foto gemaakt met pater Victorinus in het midden. Een en ander moge als bewijs dienen voor de bemindheid van de vertrekkende pater, die gedurende anderhalf jaar zolang het rectoraat bestaat, zich als ijverig en geliefd zielzorger deed kennen.

Bovenste rij v.l.n.r. Wagner, Johan Bindels, Piet Bertrand, Martien v.d. Tillaard, Casper Haas,
Middelste rij v.l.n.r. Johan Sijstermans, Jim Salden, Louis Janssen, Wiel Vinken, Piet Houppermans. Piet Stohr, L. v.d. Brink, Gerard Debets, Wiel Aleven, Jacob Haas, Hendrik v.d. Tillaard,
Onderste rij v.l.n.r. Joseph v.d. Tillaard, Sjeng Bosch, Nic Salden, Anton Aleven, Pater Stanislaus, Pater Victorinus, Johan Ploum (dirigent), Frans Somers, Piet Frings, Hubert Paffen, Hein Blondé en Jozef Douven.
(Bron: van dorpsfanfare tot harmonieorkest)

22-09-1923 AANRIJDING

Het ernstig auto ongeluk, welk woensdagavond tussen elf en half twaalf plaats vond, was niet te Spekholzerheide, zoals eerst gemeld werd, maar te Kaalheide, juist tegenover de winkel van Z.

Het ongeluk heeft zich als volgt voorgedaan. Beide automobielen één toebehorend aan de heer V. uit Kerkrade, de ander aan de heer W. uit Heerlerheide reden in gelijke richting, namelijk van Heerlen naar Kerkrade. Ter hoogte van Kaalheide trachtte de heer V. de heer W. in te halen, hetgeen noodlottig afliep. De automobiel van V. raakte die van, waardoor laatstgenoemde met een geweldige smak terzijde werd geworpen en geheel werd vernield. Door de hevige klap werd de chauffeur, de heer W, uit het voertuig geslingerd en belandde in den tuin van de heer M., wonderwel zonder enig letsel. Mevrouw W, welke eveneens uit de automobiel werd geslingerd, kwam gewond terecht in den tuin van de heer D. en werd terstond overgebracht naar het ziekenhuis te Heerlen. Het zontje van liep enkele kwetsuren op, doch deze waren niet van ernstige aard. De heer V. kwam, wonder boven wonder, met den schrik vrij. Na een korte doch hevige woordenwisseling reed hij door naar Kerkrade. De automobiel van de heer W, welke geheel vernield was, werd per vrachtauto afgevoerd. Heel Kaalheide was in rep en roer over het gebeure

22-09-1923 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Woensdagmiddag werd een zekere D. welke woonde in de kolonie Glück-Auf op straat gezet. De familie D. heeft thans haar intrek genomen in een woonwagen. Daar zal de plaats en de huur wel wat minder zijn.

04-10-1923 VECHTPARTIJ

Zekere S. van de Krichelberg en D. van de Kerkradersteenweg geraakte met elkaar slaags. Het was kermis, en de oude wrok moest uitgevochten worden. Beiden bewerkten mekaar met messen. D. was in het bezit van een revolver met scherpe patronen geladen. Dit gevaarlijke vuurwapen werd hem ontnomen.

04-10-1923 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE

Zondag trokken een 50-tal leden van de jeugdorganisatie Sint-Mauritius met haar muziekkorps op uitnodiging van Pater Hoyinck, geestelijk leider der Sint- Joseph vereniging in Duitsland naar Viersen ter opluistering van de feesten ter gelegenheid van het jubileum van Koningin Wilhelmina.

Bij aankomst, werden de verenigingen waaronder de verenigingen van Spekholzerheide en Kaalheide door een deputatie van Nederlanders afgehaald en naar het feestlokaal gebracht, waar haar een feestelijk ontvangst was bereid. Na de plechtige hoogmis concerteerde de fanfare Sint-Mauritius voor een talrijk publiek in de zaal.

Ondertussen trad de heer Van der Bildt lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal de zaal binnen, en werd het Wien Neerlandsch bloed gespeeld. In de namiddag had de optocht plaats. Geheel Viersen was op de been. De Zeer eerwaarde heer deken der stad, getooid met oranje, alsmede pater Hoyinck de heer Van der Bilt en zeer vele Sint- Joseph verenigingen uit de omtrek namen aan de optocht deel.

Het succes van de dag was de feestvergadering, de bijeenkomst werd met het Wilhelmus ingezet, dat door alle aanwezigen werd gezongen. Dan opende pater Hoyinck de vergadering heette allen hartelijk welkom en in het bijzonder de Deken van Viersen, die de oprichter is geweest van de Sint-Josephs verenigingen en wiens hart warm klopt voor de Hollanders in Duitsland, alsook de heer Van der Bildt, beschermheer van Sint-Joseph vereniging.

De avond werd aangenaam en doorgebracht, Sint-Mauritius Spekholzerheide en De Jonge Werkman van Kaalheide hielden door muziek en voordrachten de aanwezigen in blijde stemming. Op het einde der feestvergadering dankte Pater Hoyinck allen die aan deze avond hadden meegewerkt, voor de offers die ze gebracht hadden om dit feest op te luisteren en riep een tot weerzien toe.

04-10-1923 VECHTPARTIJ

B. uit Kaalheide, de promotor van de bekende kandidatuur Haas in de gemeenteraad, die door de gemeentepolitie werd aangehouden in verband met de aan de mijnwerker B toegebrachte messteken, één in het onderlijf en een nabij, de hartstreek, is weer op vrije voeten gelaten.

B. wordt nog in het ziekenhuis verpleegd, doch het levensgevaar is geweken. Hij heeft ook nog verschillende wonden op het hoofd. Aan de vechtpartij namen nog deel een zekere H. en een tweetal zusters van W.B., die allen de partij van W.B. kozen. Nabij de plaats der vechtpartij het Kaalheiderplein, werd een mes gevonden, dat een der bij de vechtpartij betrokken vechtersbazen toebehoorde.

11-10-1923 RECHTSPRAAK

Voor de rechtbank te Maastricht werd voortgezet de zaak tegen de mijnwerker J.B die ten laste was gelegd zware mishandeling. Op carnavalsmaandag zou beklagde in het café van M. in de Akerstraat te Kerkrade de 20-jarige mijnwerker W.S. zodanig met een stoel geslagen hebben, waardoor hij levensgevaarlijk gewond was. De verklaringen der verschillende getuigen klopten niet. Nadat de directeur van het ziekenhuis dokter Willems, als deskundige gehoord was vroeg het Openbaar Ministerie waargenomen door mr. Kneepkens, een gevangenisstraf voor de tijd van één jaar en zes maanden.

12-10-1923 AARTSBROEDERSCHAP DER HEILIGE FAMILIE KAAHEIDE

Zondag vierde de Heilige Familie der parochie van Sint-Lambertus op waardige wijze haar 40-jarige stichtingsfeest. alle leden naderden ter Heilige Tafel De plechtige hoogmis werd voor dit doel opgedragen en door velen bijgewoond. Omstreeks vijf uur kwamen in groten getale de mannen der afdelingen Chèvremont, Spekholzerheide, Kaalheide en Eijgelshoven op om met hunne feestvierende afdeling het plechtig lof met feestpredicatie bij te wonen.

Bron: Parochie Sint--Jozef

15-10-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Op de agenda van de raadsvergadering van maandag 15 oktober staat als punt 16:

- het verlenen van een krediet groot f 4723,- voor de aanleg van wegen in de kolonie Glück-Auf.

15-10-1923 COÖPERATIEVE WONINGBOUW VERENIGING GLÜCK-AUF

De toelating der Kerkrader Coöperatieve Woningbouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade is bij Koninklijk Besluit van 8 Augustus 1923 No 65 ingetrokken, aangezien deze vereniging de verplichtingen niet heeft nagekomen, voor haar voortvloeiende uit het aanvaarden van een Woningwetvoorschot, o.a. door het niet tijdig voldoen der verschuldigde annuïteiten en door de huren eigenmachtig te verlagen.

Bron: Staatscourant 13 -08-1923.

16-10-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

De samenstellingen van de raadscommissies met daarin de gekozen raadsleden afkomstig van Kaalheide is als volgt:

- Publieke werken: Visser J. voorzitter, Ackens L., Buck J.J., Oellers M.J., Hennen M.J.N., Bos A.;
- Onderwijs: Zeehandelaar voorzitter, Damoiseaux M, Schings P.J., de Hesselle J.P;
- Volkshuisvesting: Limpens J. voorzitter, Handels A., Haas. A., Kochen;
- Financiën en belastingen: Burgemeester, voorzitter, Huynen P.J., Klein L.R, Nievelstein N.;
- Sociale Aangelegenheden: Koken voorzitter, Flutsch M.L., Kerres M.J., Kleijnen G.J.

20-10-1923 AANRIJDING

Per wagen werd de 14-jarige C., die door een fietser was aangereeden, naar de ouderlijke woning te Kaalheide gebracht. Hij verkeerde in bewusteloze toestand en had ernstige verwondingen aan hoofd en gelaat.

29-10-1923 RECHTSPRAAK

Het vonnis in de zaak tegen J.B. die verdacht wordt van de mishandeling van de mijnwerker W.S. luidt: vrijspraak.

01-11-1923 LOOP DER BEVOLKING

Gerepatrieerd: J. Salden, sergeant-ziekenverpleger vanuit Nederlands-Indië naar Kaalheide-Kerkrade.

19-11-1923 NATUUR

Door de hevige stormwind van donderdagavond brak een boom aan de kolonie Glück-Auf middendoor. Gelukkig kwamen er geen persoonlijke ongelukken voor. De boom vernielde de elektrische geleiding en een heg gedeeltelijk.

20-11-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAAALHEIDE

Door de turnvereniging Kracht door Vlugheid zal op zaterdag 8 en zondag 9 december. aanstaande een groot gymnastiekfeest georganiseerd worden, verbonden met gymnastiek- en atletiekwedstrijden te houden in de zaal van de heer P. Dammers. Aanvang zaterdags om 5 uur

Het programma en de prijzen van de zaterdag en zondag zijn als volgt:

- vrije oefeningen: ereprijs eerste prijs;
- stokoefening ereprijs en eerste prijs;
- vrije oefening aspiranten ereprijs en eerste prijs;
- piramiden ereprijs en eerste prijs;
- acrobaat ereprijs en eerste prijs;
- 1e klasse rek ere en eerste prijs brug ere en eerste prijs;
- 1e klasse springen ere en eerste prijs;
- 1e klasse worstelen ereprijs; eerste prijs;
- 1e klasse gewichtheffen ereprijs; eerste prijs;
- 1e klasse brug ereprijs; eerste prijs;
- 2e klasse rek ere en eerste prijs brug ere en eerste prijs;
- 2e klasse springen ere en eerste prijs;
- 2e klasse worstelen ereprijs; eerste prijs;
- 2e klasse gewichtheffen ereprijs; eerste prijs;
- 2e klasse brug ereprijs; eerste prijs;
- 3e klasse rek ere en eerste prijs brug ere en eerste prijs;
- 3e klasse springen ere en eerste prijs;
- 3e klasse worstelen ereprijs; eerste prijs;
- 3e klasse gewichtheffen ereprijs; eerste prijs;
- 3e klasse brug ereprijs; eerste prijs.

De vrije oefeningen moeten tenminste uitgevoerd worden door 8 manen en de piramiden door tenminste 10 man. Iedere deelnemer is verplicht om in fatsoenlijk turnkostuum aan de gereedschappen te verschijnen. De uitspraak der jury is onherroepelijk.

26-11-1923 COLLECTE

De collecte gehouden in het rectoraat Kaalheide voor noodlijdend Rijnland heeft opgebracht de som van f 35,-

26-11-1923 TENTOONSTELLING

Bij de zondag gehouden Limburgse tentoonstelling van pluimvee en konijnen in zaal Römgens te Spekholzerheide behaalde de heer Housen met zijn witte Leghoorn een ere en eerste prijs. De heer Hansen behaalde met zijn Barnevelder een tweede prijs.

28-11-1923 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

De onlangs te Kaalheide opgerichte kerkelijke fanfare hield in haar vergadering van zondag 25 november haar bestuursverkiezing. Tot voorzitter werd gekozen de Zeer Eerwaarde heer pater Stanislaus, tot secretaris de heer J. Vrancken, tot eerste penningmeester de heer P.J. Houppermans, en tot commissarissen de heren Van den Tillaard en Van de Brink. De vereniging telt thans 27 leden, wordt geleid door de heer Ploum, en maakt flinke vorderingen.

05-12-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunten gemeenteraadsvergadering van vrijdag 7 december 1923:

- punt 5: Voorstel van burgemeester en wethouders inzake het afstand doen van grond benodigd voor de aanleg van een begraafplaats te Kaalheide.
- punt 15: Het verlenen van een subsidie aan het rectoraat Kaalheide voor de bouw van een R.K. kerk.

06-12-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Onder terugzending van het verzoek van het R.K.-kerkbestuur van het rectoraat Kaalheide, om subsidie voor de bouw van een R.K. Kerk te Kaalheide delen burgemeester en wethouders de raad mede:

- De commissie van financiën waar het verzoek om advies in handen werd gesteld adviseert om aan het genoemde bestuur een subsidie te verlenen en die subsidie in natura uit te keren en wel in de vorm van aan de gemeente toe behorende twee miljoen bakstenen, zulks voor de bouw der gehele kerk. De commissie overwoog daarbij, dat niet alleen de bevordering der godsdienstige en zedelijke belangen van dit gedeelte der gemeente alleszins een subsidie wettigt, maar dat tevens de zeer gunstige ligging de te bouwen kerk ten opzichte van de gemeenteterreinen aldaar, waardoor die terreinen sterk in waarde zullen stijgen, voor de gemeente aanleiding moet zijn om door het geven van een flinke ondersteuning de bouw dezer kerk zoveel mogelijk te bevorderen burgemeester en wethouders kunnen zich geheel met het hiervoor genomen advies der commissie verenigen, met dien verstande evenwel, dat behalve het gratis afstaan van de voor de bouw der kerk benodigde stenen, bovendien door het kerkbestuur, desverkiezende, van de gemeentelijke kiezelgroeve kosteloos gebruik kan maken, een en ander in overleg met en volgens aanwijzing van burgemeester en wethouders.

Burgemeester en Wethouders stellen de raad voor conform het laatstgenoemde voorstel te willen besluiten.

Door het R.K.-kerkbestuur te Kaalheide werd d.d. 25 april j.l. vergunning gevraagd tot het aanleggen van een begraafplaats te Kaalheide op perceel sectie D no 2810, Krichelberg.

Adressant kon het benodigde perceel voor de zeer lage prijs van f 500,- kopen.

- In zijn advies hieromtrent wees de directeur van de Algemene Technische Dienst erop, dat ofschoon artikel 16 der Wet op het begraven van lijken deze aanleg geen hinderpalen in de weg legt, en dus de aanvraag feitelijk moet worden toegestaan, de onderhavige aanleg in het belang een goede uitbreiding te Kaalheide niet aan te bevelen is. Al zijn momenteel geen gebouwen in de onmiddellijke nabijheid van het bedoeld perceel gelegen komt de uitbreiding ter plaatse echter tot stand, zoals men deze zich voorstelt, dan zou de begraafplaats toch weer vrij spoedig door woonhuizen en andere gebouwen omringd zijn, hetgeen in verschillend opzicht niet aanbevelenswaardig is. Boven omschreven bezwaren kunnen echter grotendeels ondervangen worden, wanneer de begraafplaats aan de andere zijde van de Schifferheideweg, tegenover het perceel, waarop de noodwoningen, hebben gestaan, werd aangelegd. Hier zijn gelegen de percelen sectie D nos. 2819 en 2820, welke in eigendom aan de gemeente toebehoren, en zeer goed voor dit doel geschikt zijn. Burgemeester en Wethouders achten een goede en regelmatige uitbreiding van de gemeente van zeer groot belang, en stellen de raad daarom voor bedoelde percelen gratis, resp. tegen de prijs van 1 cent per kleine roede bij wijze van subsidie in de aanleg der begraafplaats, af te staan aan het R.K.-kerkbestuur van Kaalheide, voor zoverre die percelen voor de aanleg benodigd mochten zijn. Deze percelen hebben tezamen een grootte van ongeveer 21,75 are of ongeveer 106 kleine roeden, terwijl de tegenwoordige waarde van de grond geschat wordt op f 7,- per kleine roede, in totaal dus een grondwaarde van ongeveer f 742,-

Door de aanleg van deze begraafplaats, worden natuurlijk de andere begraafplaatsen, en met name die in de Kom ontlast, zodat deze dan ook veel langer in gebruik kan blijven en dus ook in dit opzicht bij het tot stand komen van de begraafplaats te Kaalheide een direct belang voor de gemeente is betrokken.

Ook de commissie van Openbare Werken adviseert het daarheen te willen leiden, dat de begraafplaats aangelegd wordt op de thans in eigendom aan de gemeente toebehorende percelen, sectie D. nos. 2819 en 2820.

06-12-1923 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

Op dinsdag 27 november om 6.30 hoorde ik een Duitssprekend station, op een golflengte van ± 400 a 420 M. Deze mijnheer vertelde hoe hij zijn studie gemaakt had en opgeleid is geworden tot marconist, ertussendoor hoorde ik: Hallo, Telefunken Berlin. Hallo, hier ist Telefunken Berlin. Verder vertelde hij over zijn eerste reis naar Amerika, over zijn accumulatoren, antennes, zender, ontvanger, enz. tot 7.15, toen hield hij op. Jammer dat hij zo erg varieerde (fading effect), want van tijd tot tijd kwam hij buitengewoon hard door, zelfs beter dan 2 L.O., om dan ook weer zo te verzwakken dat hij niet meer gehoord kon worden. Ik ontving op een eigen gemaakte dubbelen variometer⁵², waarmee ook al de Engelsen vrij goed uit elkaar zijn te houden.

Kaalheide bij Kerkrade. M.J. Schlijper.

06-12-1923 TENTOONSTELLING

De grote algemene postduivententoonstelling gehouden door de vereniging De Duif in de grote zaal van de heer Nicolaas Reijnders, Onderspekholz, was buitengewoon druk bezocht. Er waren 341 eerste klas duiven tentoongesteld. In de 2e klasse oude doffers wist de heer Dammers een tweede en achtste prijs te behalen. In de 6e klasse jonge duiven behaalde de heer Lataster een vierde prijs.

08-12-1923 SINT-NICOLAAS

Donderdagmiddag bracht Sint-Nicolaas een bezoek aan onze R.K.-bijzondere school. Onder daverend gejuich der kinderen werd de Goedheiligman verwelkomd en begroet door een toepasselijk lied. Ook talrijke ouders, zusters en broers der schoolgaande kinderen waren aanwezig, zodat de grote gymnastiekzaal dicht bezet was.

Sint-Nicolaas hield een treffende toespraak tot de kinderen, hen wijzende op hunner kinderplichten en hen aansporende vaak ter Heilige Tafel te naderen. Daarna werden niet minder dan elf nummers door schoolkinderen ten gehore gebracht, zang, declamatie en toneel waarbij door de toehoorders zeer genoten vaak hartelijk gelachen en druk geapplaudisseerd werd. Hierna sprak de Zeer Eerwaarde Pater-Rector een hartelijk woord van dank, aan Sint-Nicolaas en diens knecht, aan het personeel der school voor hunne welwillendheid en hun onverpoosde medewerking aan de kinderen, die door hun zang en spel aan allen zo'n genoeglijke middag bereidden en ook aan de ouders, die door hunne aanwezigheid van hunne belangstelling getuigden. Een volgende jaar hoopte Zeer Eerwaarde Sint-Nicolaas weer hier te zien, als dan afgehaald door de nieuw opgerichte fanfare van Kaalheide.

Na nog een kort woord van Sint-Nicolaas bracht hij, vergezeld door de aanwezigen, een bezoek aan de verschillende lokalen, waar de kinderen dankzij zijn goede zorgen op versnaperingen werden onthaald.

08-12-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van afgelopen vrijdag 7 december werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen het voorstel van burgemeester en wethouders over de aanleg van een begraafplaats te Kaalheide.

Bij het voorstel van burgemeester en wethouders tot het verlenen van een krediet groot f 4723,- voor de aanleg van wegen in de kolonie Glück-Auf begonnen de eindeloze discussies weer opnieuw.

10-12-1923 VECHTPARTIJ

De politie heeft proces-verbaal opgemaakt tegen een zekeren B. en K., wegens mishandeling van W. en diens meisje. afkomstig van Kaalheide werd flink toegetakeld en moest zich onder dokters handen stellen.

11-12-1923 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

Naar wij vernemen, zullen gedurende de wintermaanden door de R.K.-Werkliedenvereniging op dinsdagavond een zevental cursussen worden gegeven. Er worden zowel godsdienstige als sociale onderwerpen behandeld. De godsdienstige onderwerpen worden door de Eerwaarde paters en de sociale onderwerpen door de heer Iding. Dinsdag 11 december aanstaande zal met de cursus begonnen worden die voor R.K.-mannen en vrouwen vrij toegankelijk is.

13-12-1923 BESTUURLIJKE OVERHEID

Verslag van de discussie in de gemeenteraadsvergadering over een tweede belangrijk voorstel van burgemeester en wethouders tot verlenen van subsidie in de vorm van bakstenen benodigd voor de nieuwbouw van de kerk te Kaalheide waarvoor de plannen reeds zijn ontworpen. Het zijn de beroemde bakstenen die van gemeentewege bij miljoenen zijn gebakken en voor de gemeente een grote financiële strop zijn. De bakstenen staan in de ovens te Kaalheide in de nabijheid van de eendaags te bouwen kerk. Het aantal wordt geschat op 2 a 2 1/2 miljoen. Bovendien stelden burgemeester en wethouders aan het kerkbestuur, ten behoeve van de bouw van de kerk, een kiezelgroeve ter beschikking voor het gratis gebruik van zand en kiezel.

De socialist Flutsch verklaarde zich principieel tegen het verlenen van subsidie in welke vorm dan ook. De behoefte aan een nieuwe kerk bestaat niet, en als de mensen een kerk willen hebben, dan moeten ze die maar zelf bekostigen. De heer Ackens die steeds gestemd heeft tegen subsidies voor kerken en bijzondere scholen, gaf nog eens aan waarom hij ook nu zou tegenstemmen. Zolang er kapitalistische kerkbesturen zijn die aan andere niets afstaan, zal hij tegenstemmen. De heer Kleinen nam over deze uitdrukkingen de heer Ackens even onder handen, Ook de heer Kochen opperde bezwaren voornamelijk betreffende de ligging van de kerk welke hij niet gunstig acht voor de aangrenzende terreinen van de gemeente. Dit weersprak de heer Ackens, die als wethouder reeds de plannen had gezien en volkomen instemde met de gekozen plaats, die hij de beste noemde. Door verschillend raadsleden werd het subsidie verdedigd, o.a. door de heren Oellers en de Hesselle.

De heer Huynen herinnerde aan de subsidies, verleend aan de kerk te Terwindschen (f 2000) en aan de Protestantse kerk (f 4000) Het voorgestelde bedrag achtte hij zeer hoog. Spreker die een voorstander is van het verlenen van renteloze voorschotten bepleitte ook deze vorm van subsidie.

Vele leden opperden bezwaren tegen het beschikbaar stellen van de kiezeexploitatie zodat burgemeester en wethouders dit gedeelte van hun voorstel lieten vallen en nader voorstelden een subsidie te verlenen in natura tot een maximum van twee miljoen bakstenen berekend tegen de prijs van f 10,- per 1000 stuks (ze hebben de gemeente minstens f 25 gulden per 1000 stuks gekost) dus een subsidie ter waarde van f 20.000. Nogmaals werd er de nadruk op gelegd dat de bevolking van het rectoraat Kaalheide in haar geheel uit de arbeidende klasse bestaat. Het voorstel van burgemeester en wethouders werd aangenomen met 18 tegen 2 stemmen. De socialist Flutsch en de heer Ackens stemden tegen.

14-12-1923 BRAND

Verleden zondag raakte te Kaalheide een korenmaat in brand en brandde geheel af. De maat stond in het Heiveld. De oorzaak is onbekend.

14-12-1923 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

Over onze eerste praatavond mogen wij zeer tevreden zijn. Vele mannen en vrouwen hebben begrepen, hoe nuttig het is, gedurende de wintermaanden eens zo'n avond bij te wonen.

Onze Pater-Rector opende de avond met een kort woord ter inleiding, en de heer Iding het onderwerp: Wat is een vereniging. Nadat spreker op een zeer aangename en pittige wijze drie kwartier over dit punt gesproken had, werd er gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan ook gretig gebruik gemaakt werd.

Moge dinsdag, wanneer een godsdienstig onderwerp zal behandeld worden, het bezoek van mannen en vrouwen nog veelvuldiger zijn, zodat in den hedendaagse strijd, welke ook onze mannen en vrouwen moeten voeren, ook zij wapenen hebben ter verdediging, en die wapenen zullen zij vooral in handen krijgen, in hunne praatavonden.

17-12-1923 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

Het door de turnvereniging Kracht door Vlughheid georganiseerd turnfeest is uitstekend geslaagd. Verschillende verenigingen namen aan deze wedstrijden deel. De onderstaande prijzen werden behaald door de deelnemende verenigingen:

- vrije oefeningen: ereprijs Klein maar Dapper Onderspekholz; eerste prijs Kracht door Volharding Bleijerheide;
- stokoefening ereprijs Deutsche Jugendkraft Strass eerste prijs Klein maar Dapper Onderspekholz;
- vrije oefening aspiranten ereprijs Klein maar Dapper Onderspekholz; eerste prijs Deutsche Jugendkraft Strass;
- piramiden ereprijs Prins Hendrik Schaesberg; eerste prijs Klein maar Dapper Onderspekholz;
- acrobaat ereprijs Sportclub Simpelveld; eerste prijs, Klein maar Dapper Onderspekholz;
- 1e klasse rek ereprijs P. Husting Simpelveld; eerste prijs A. Husting Simpelveld;
- 1e klasse springen ereprijs Bernards Bleijerheide; eerste prijs Zeegers Bleijerheide;
- 1e klasse worstelen ereprijs Harms Bleijerheide; eerste prijs Zeegers Bleijerheide;
- 1e klasse gewichtheffen ereprijs Körver Bocholtz; eerste prijs Wetzelaar Schaesberg;
- 1e klasse brug ereprijs A. Husting Simpelveld; eerste prijs P. Husting Simpelveld;
- 2e klasse springen ereprijs Vondenhoff Bleijerheide; eerste prijs Ritzerfeld Bleijerheide;
- 2e klasse gewichtheffen ereprijs Moonen Spekholzerheide; eerste prijs Sterk Bleijerheide;
- 2e klasse worstelen ereprijs Klein Treebeek eerste prijs Derez Spekholzerheide;
- 2e klasse rek ereprijs Hensgens Spekholzerheide eerste prijs Pretki Schaesberg;
- 2e klasse brug ereprijs Hensgens Spekholzerheide; eerste prijs Smeets Simpelveld;
- 3e klasse worstelen ereprijs Anibald Bleijerheide; eerste prijs Brouwers Bleijerheide;
- 3e Klasse rek ereprijs Brouwers Bleijerheide; eerste prijs Jäger Spekholzerheide;
- 3e klasse gewichtheffen ereprijs Zimmerman Spekholzerheide; eerste prijs Beckers Bocholtz;
- 3e klasse brug ereprijs Mommerts Spekholzerheide; eerste prijs Brouwers Bleijerheide;
- 3e klasse springen ereprijs Zeegers Bleijerheide; eerste prijs Brouwers Bleijerheide.

Met voldoening kunnen bestuur en leden op dezen wedstrijden terugzien.

19-12-1923 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

De huizen der socialistische bouwvereniging Glück-Auf, 99 woningen te Kaalheide, zijn volgens Het Volk⁵³ door het bestuur van deze vereniging op 27 oktober aan burgemeester en wethouders der gemeente Kerkrade ter overname aangeboden. Op 5 november zijn kas, boeken en bescheiden door de gemeente overgenomen en vanaf 29 oktober wordt de huur door de gemeenteontvanger geïnd. De vereniging moet liquideren door een besluit van de minister. Wat Het Volk niet vermeldt is dat het beheer dezer woningen zo abominabel was dat de minister moest ingrijpen om te redden wat er nog te redden viel. De socialisten hebben hier weer eens getoond wat zij kunnen en vooral wat zij niet kunnen ondanks al hun praatjes.

20-12-1923 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Gedurende deze heerlijke dagen van Kerstmis, gaan wij onwillekeurig; met onze gedachten wel eens terug naar Bethlehem, en als wij dan staan voor die kerstkribbe, denken wij wel eens: hoe is het toch mogelijk dat niemand het heilig huisgezin wilden opnemen en alzo de zaligmaker ter wereld moest geboren worden. Thans, goede lezer, nu ik belast ben geworden met een nieuwe kerk te bouwen in onze Mijnstreek, in het rectoraat Kaalheide, ga ik ook rond om Uwe geldelijke steun en hulp te vragen en alzo Jezus in zijn Heilig Sacrament een woning te kunnen verschaffen in dit rectoraat. Wilt gij niet het voorbeeld der inwoners van Bethlehem navolgen, dan zult gij gaarne in deze dagen mij sturen een bijdrage voor deze nieuwe woning van Jezus, voor de nieuwe kerk in het rectoraat Kaalheide.

Alle giften en bijdragen, groot of klein, worden in dank ontvangen door de rector van het rectoraat Kaalheide

Pater Stanislaus.

24-12-1923 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

De katholieke bouwverenigingen, afdelingen van Ons Limburg⁵⁴ te Heerlen, hebben jarenlang scherpe kritiek te verduren gehad van de socialisten, in hun pers, in hun vergaderingen in de mijnen. Tot op zekeren dag de raad van Kerkrade het voorbeeld van Heerlen volgde, en aan de socialistische bouwvereniging Glück-Auf, gelden toestond voor het bouwen van ongeveer 100 woningen in de gemeente. Het bouwen door de socialisten werd een treurspel. Het eene bestuur volgde het andere op; de socialistische aannemer ging failliet enz. enz.

De huizen bleven ruim een jaar lang gedeeltelijk onafgebouwd tot schade der schatkist, tot ergernis der belastingbetalers, tot een dagelijkse aanklacht van het socialistisch wanbeheer. De onafgebouwde, aan weer en wind blootgestelde huizen, boden een droevige aanblik Na lange tijd heeft de Minister ingegrepen. Glück-Auf moest liquideren en werd niet meer erkend als een vereniging werkzaam In het belang der volkshuisvesting. De woningen worden nu van gemeentewege beheerd. Dat is in het kort de lamentabele geschiedenis van een rode bouwvereniging.

31-12-1923 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar aan familie, clientèle vrienden en bekenden.
Wensen M.J. Oellers-Quaedvlieg en kinderen
Rijtuigenverhuur en expediteurs
Kerkrade, Kaalheide

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigde
G. Kramer Koloniaal Waren Tabak en Sigaren
Kasperenstraat nr.103 Kaalheide

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigde
Nic. Vroomen-Augenbraun

1924

01-01-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A3097 voor een bakoven Krichelbergsweg nr.39 kadastraal nummer D300.

Afgifte bouwvergunning A3145 voor een huis Krichelbergsweg nr.27 kadastraal nummer D1738 en D1739

Afgifte bouwvergunning A3146 voor een muur Krichelbergsweg nr.27 kadastraal nummer D1739.

Afgifte bouwvergunning A3439 voor twee stallen Kaalheidersteenweg nr.60 kadastraal nummer A1832.

Afgifte vergunning A3658 voor tijdelijke terreinafsluiting Kerkradersteenweg nr.73 kadastraal nummer D35

01-01-1924 GEESTELIJKE ZIELZORG

Kaalheide rectoraat, toegewijd aan de Heilige Jozef.
Pater Stanislaus van den Berg, Preses en Rector, 83-07-21.
Pater Victorinus van den Berg, 79-06-22.

01-01-1924 ONDERWIJS

Bijzonder school voor jongens en meisjes Heiveldstraat nr.22 te Kaalheide.
Aantal leerlingen 158 waarvan 87 jongens en 71 meisjes.
Hoofd der school: de heer Vrancken. Onderwijzers: J.A. Vrancken, J. Erkens, J.J.J. Klopogge, J.C. Mols, O.E.P. Schmitz.

02-01-1924 INFRASTRUCTUUR

Vanwege de Staatsmijnen is men thans bezig de tot dusverre soms onbegaanbare 2e en 3e Glück-Aufstraat² te voorzien van klinkertrottoirs en een verharde rijweg. Wederom een klein stapje vooruit.

02-01-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALHEIDE

Verleden zondag vergaderde de Vrije Limburgse Gymnastiekbond in het bondslokaal van de heer Nic. Reijnders te Onderspekholt. Er werd besproken en besloten een worstelwedstrijd te organiseren.

Deze wedstrijd zal gehouden worden op zondag 13 januari te Bleijerheide, in de zaal van de heer Colijn, en op 20 januari te Kaalheide, in de zaal van de heer P. Dammers.

Het worstelen is in 4 klassementen ingedeeld in elke der klassementen zullen 4 prijzen beschikbaar worden gesteld. De prijzen bestaan uit prachtige kunstvoorwerpen. Aan deze wedstrijden kan eenieder deelnemen.

09-01-1924 COLLECTE

Door de R.K.-Werkliedenvereniging en de Algemeene Christelijke Mijnwerkersbond werd voor de textielarbeiders in Twente een bedrag van f 8,50 opgehaald.

09-01-1924 ONGELUK

Een woedende hond wierp zich op de jeugdige D. die te Kaalheide zich met schaatsenrijden vermaakte. De hond beet D. in armen en benen en scheurde de kleren van het lijf. Met veel moeite kon de hond van zijn slachtoffer worden bevrijd. De hond werd doodgeschoten.

---

² Rozenstraat en Dahliastreet.

11-01-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE

Op 27 januari zullen de leden der R.K.-jeugdorganisatie De Jonge Werkman, hunne geëerde ouders en ereleden een feestavond worden aangeboden, welke ongetwijfeld een verheffende en gemoedelijke bijeenkomst zal vormen.

De toneelvereniging van Kaalheide zal voor het voetlicht treden met het navolgende programma:

- Nullenstem–Gekkenstem, klucht in twee bedrijven;
- De sergeant en de rekrut, komische voordracht;
- De stoutmoedige luchtschipper, klucht in één bedrijf;
- De kuipers, pantomimeklucht.

Deze feestelijke avond zal muzikaal worden opgeluisterd door de Fanfare Sint- Mauritius van Spekholzerheide, onder de bekwame leiding van de heer J. Ploum. Diverse muzikale nummers zullen ten beste worden gegeven.

Als spreker zal op deze avond optreden de Weleerwaarde Heer Aalmoezenier Grijs uit Sittard, bondsvoorzitter van De Jonge Werkman, die een spreekbeurt zal vervullen tot stichting en bezieling der aanwezigen.

17-01-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAAHEIDE

Sinds enige tijd werd in ons rectoraat in een lokaal van de R.K.-bijzondere school iedere dinsdagavond een praatavond gehouden. Daar er nog steeds parochianen schijnen te zijn, welke door hun niet verschijnen menen dat de avonden niet uiterst leerzaam en interessant zijn moge hier even in het kort een verslag verschijnen van de twee laatst gehouden bijeenkomsten.

De vorige week behandelde de heer Iding uit Kerkrade het onderwerp werkstaking en uitsluiting, wat zeer actueel is te noemen met het oog op het er juist gebeurd is in Twente. Dinsdag 15 januari was de Zeer Eerwaarde pater Stanislaus de inleider met het onderwerp De onstoffelijkheid en onsterfelijkheid der menselijke ziel een thema, dat toch zeker zeer gewichtig is.

17-01-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAAHEIDE

In de op zondag 13 januari gehouden ledenvergadering van de voor enkele maanden te Kaalheide opgerichte kerkelijke fanfare, werd het reglement vastgesteld. Verder werd als naam aangenomen, Sint-Jozef, de patroon van het rectoraat. Er wordt geregeld gerepeteerd met de muzieknnummers en toneelstukken, ten einde het eerste concert goed te doen slagen, dat die fanfare binnenkort heeft te geven.

19-01-1924 DIEFSTAL

In de nacht van donderdag op vrijdag is ingebroken bij winkelier S te Kaalheide. Er werd niets anders vermist dan een paar oude daagse kleren en een paar Friese schaatsen. De dief(ven) zijn vermoedelijk in hun werk gestoord.

24-01-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUKHEID KAAHEIDE

Op de internationalen gymnastiekwedstrijd te Kaalheide georganiseerd door de Vrije Limburgs Gymnastiekbond, werd door de turners van Kracht door Vlugheid de volgende prijs behaald:

- aspirant worstelen: tweede prijs Lennarts.

26-01-1924 ADVERTENTIE

Concert citer onderricht aangeboden tevens beste adres voor het inlijsten van gravures enz.
M. Claassens, 3e Glück-Aufstraat nr.6 Kaalheide-Kerkrade.

26-01-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van vrijdag 25 januari werd behandeld het verzoek van de heer Kramer uit de Kasperenstraat

Het verzoek hield in dat de heer Kramer schadevergoeding eiste omdat het hemelwater schade veroorzaakt had aan zijn huis. Burgemeester en Wethouders wensden geen schadevergoeding te geven en zijn van mening dat adressant het beste kan worden geholpen door aan beide zijden van zijn perceel een aansluiting op het riool te maken van gemeentewege (kosten f 110,-).

Ook het verzoek van de heer Houppermans om de schade vergoed te krijgen veroorzaakt door de waterafvoer van de woningen van de kolonie Glück-Auf. Het antwoord van burgemeester en wethouders luidde dat de schade is geleden in de zomer van 1923 dus toen de woningen nog in beheer waren van de woningvereniging Glück-Auf. Burgemeester en Wethouders wijzen daarom het verzoek af.

De heer de Hesselle merkte op dat dat men bij de overname ook de schulden heeft overgenomen, de heer Huynen sloot zich bij de vorige opmerking aan en wenste dat niet afwijzend beschikt werd maar dat het verzoek voor kennisgeving werd aangenomen. De voorzitter was het daarmee niet eens, de verzoekers hebben zich aan het verkeerde adres gewend. De raad besloot daarop volgens het voorstel van burgemeester en wethouders., aan de verzoekers zal gemeld worden, dat zij zich tot de bouwvereniging moeten wenden.

29-01-1924 ADVERTENTIE

Bekwame strijsters gevraagd: Stoomwasserij Sneeuw wit Kaalheide.

30-01-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van maandag 28 januari waar de algemene beschouwingen op de agenda stonden begon de heer Ackens in zijn betoog over de gemeenteraadsverkiezingen van 1923 speciaal het bekritisieren van het lid Haas, zijn verkiezing had landelijke aandacht wat voor de heer Haas zelf ook onaangenaam is geweest.

De heer Haas sloot aan bij de woorden van de heer Ackens. Als het een rijke was geweest had men er niets van gehoord, maar nu het een arme was, sprak het gehele land erover, ik ben een fatsoenlijk man alsjeblief en drink niets anders als koffie, thee en water.

De heer Haas vervolgt zijn betoog die voor outsiders niet zo makkelijk te volgen was waarop de voorzitter vroeg of de heer Haas klaar was waarop deze antwoorde ja heer als u wilt kan ik nog doorgaan dit geschiedt ook onder grote hilariteit van de raad niettegenstaande de voorzitter verzoekt om ernstig te blijven.

Ook de heer Flutsch (S.D.A.P) sloot zich aan bij de woorden van de heer Ackens over de afgelopen verkiezingstijd. De politiek gevoerd door het Lambertuscomité⁵⁵ tegenover de S.D.A.P keurde spreker af. Eveneens betreurt hij dat vóór de wethouders benoeming geen overleg gepleegd is tussen alle partijen. Dat de vertegenwoordigers der verschillende partijen geen program aan hun kiezers hadden voorgelegd, betreurde spreker slechts de heer Ackens en de S.D.A.P. waren met 'n program voor de dag gekomen.

In de gemeente is er nog altijd 'n tekort aan woningen. De werklozenzorg laat veel te wensen over, deze personen te verwijzen naar het Burgerlijk Armbestuur⁵⁶ dit mag niet geduld worden. Spreker protesteerde tegen de woorden door de heer Huynen geuit, dat er arbeidschuwheid heerst bij de werklozen. De rechtspositie der losse arbeiders moet verbeterd worden spreker stelt voor hen die langer dan twee jaar in gemeentedienst zijn voor vast aan te stellen. De belastingdruk voor de arbeiders is te hoog.

30-01-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Pater Stanislaus opende het feest met de christelijke groet en heette allen van harte welkom. Daarop zongen allen staande het bekende lied Rooms en dat zij wij.

Toen het doek werd geopend, trad de fanfare Sint- Martinus op die zich welwillend had aangeboden om de avond op te luisteren. Onder de leiding van haren directeur, de heer Ploum werden enige mooie ouvertures en marsen ten gehore gebracht, die telkens aan het aandachtige publiek een luid applaus ontlokten. Daarna gaf de toneelafdeling van de Jonge Werkman twee voorstellingen beide stukken werden vlot gespeeld en gaven blijk van een gedegen voorbereiding. Toen volgde de spreekbeurt van de Zeer Eerwaarde bondsvoorzitter van de Jonge Werkman de Aalmoezenier Grijs uit Sittard.

Duidelijk toonde de spreker het nut en het doel van een verzameling van de schoolvrije jeugd rondom haar geestelijk leider, die als opvoeder en raadgever van de jeugd de ouders te hulp komt in deze tijd, waarna voor het zedelijk en godsdienstig leven van onze jeugdige arbeider zoveel gevaren dreigen. Spreker wekte de aanwezigen op om de organisatie te steunen vooral moraal en financieel en vooral door hun gebed.

Deze ernstige voordracht werd gevolgd door komedie: De stoutmoedige luchtschipper. Daarna liet de fanfare de aanwezigen nog eens genieten van haar schone klanken en gaf de toneelafdeling nog een pantomime: De kuipers, die allen weer eens hartelijk deed lachen.

Ten slotte dankte pater Stanislaus de aanwezigen nogmaals en besloot de avond met de christelijke groet. Met genoegen zullen allen op deze goed geslaagde avond terugzien.

30-01-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

In het vervolg van de politieke beschouwingen in de gemeente Kerkrade neemt de heer Haas afstand van de woorden die de heer Ackens te zijnen aanzien gebezigd heeft. Waarom zou ik niet in de raad zijn vraagt de heer Haas, ik ben geleerd, parier francais, monsieur? En al is spreker 'n arm man, al vent hij slechts met zand, Ackens was vroeger toch ook slechts 'n maître cordonnici (schoenmaker). Spreker vertelt dan, onder hilariteit der vergadering en zeggende daarmee te willen te bewijzen, dat hij inderdaad zijn weetje weet de bekende Franse woordspeling nest pas sans 't, mais maladie est smis.

07-02-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAALEIDE

Op de internationalen gymnastiekwedstrijd, gehouden door de gymnastiekvereniging Klein maar Dapper op zondag 3 februari in de Wilhelminazaal van de heer Nic. Reijnders, werden door de turners van Kracht door Vlugheid de volgende prijzen behaald:

- 1e klas gewichtheffen: ereprijs Lennarts Kracht en Vlugheid Kaalheide;
- 2e klas gewichtheffen: ereprijs Lennarts Kracht en Vlugheid Kaalheide;
- 3e klas gewichtheffen: ereprijs Dohmen Kracht en Vlugheid Kaalheide.

14-02-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

Als je zo voor de veertiende, vijftiende of zestiende keer (ik ben de tel kwijtgeraakt) naar Kerkrade gaat om daar de begrotingsdebatten te verslaan, dan behoef het u niet te verwonderen, dat we dinsdagmiddag met moeizame tred het Kerkraadse gemeentehuis betraden.

Van twee tot .... wat zou het worden? Zouden we tot 8 uur doorzitten? Zouden we blijven tot het bittere einde, of zou wellicht door de lange uren onze vroedschap door de lange uren een droge keel krijgen, weinig spreken en dan vroeg klaar zijn.

Bij hen, die schitterden door afwezigheid was ook vroede vader Haas, die maar s'il vous plait zo zonder kennisgeving was weggebleven. Na de schorsing die duurde tot kwart voor zes was de heer Haas wel aanwezig.

15-02-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALEIDE

Zondag aanstaande zal door de Werkliedenbond Sint-Martinus, gevestigd te Spekholzerheide, een grootsche feest- en propaganda-avond worden georganiseerd. Muziek en toneel zullen den avond veraangenamen en bijdragen tot een verheffende stemming onder de aanwezigen.

De onderafdelingen der jeugdorganisaties van Spekholzerheide en Kaalheide, benevens de Fanfare Sint-Mauritius, hebben hunne medewerking toegezegd ter bevordering van het welslagen van dezen avond.

15-02-1924 INGEZONDEN BRIEF

Geachte lezers, waarde vrienden!

Ik ben geen correspondent of schrijver, ik heb ook nooit aan brieven correspondentie enige zorg besteed, daarom zal ik het ook niet wagen U iets te schrijven over de politieke toestanden in Kaalheide, maar ik zal U toch in het kort vertellen over onze op zondag 27 januari jl. gehouden feestavond, welke in alle opzichten op zeer te loven wijze geslaagd mag heten. Hoewel onze afdeling nog maar zeer weinig van zich deed horen, zal ik nu onze geachte lezers op een flinke lange brief vergasten.

Toen tegen vijf uur in de namiddag onze Zeer Eerwaarde voorzitter pater Stanislaus met de christelijke groet de feestavond opende, was de zaal het gymnastieklokaal der bijzondere school tot in de uiterste hoekjes bezet, er was geen enkele zitplaats meer vrij. Er waren nog vele mensen die zich met een staanplaatsje tevreden moesten stellen.

Toen spreker het doel van de feestavond uiteenzette bracht spreker op de eerste plaats zijn welgemeende dank aan de Zeer eerwaarde bondsadviseur Aalmoezenier Grijs uit Sittard, die zover was gekomen om zijn leer en invloedrijke rede over jongelingen en hun idealen ook hier te komen spreken en te doen gelden. Vervolgens dankte spreker de Weleerwaarde heer kapelaan Frank die met zijn De Jonge Werkman hunne sympathie behield.

Na de opening werd door allen staande uit volle borst gezongen het heerlijke strijdlid Roomsche blijdschap. Vervolgens trad de fanfare Sint- Mauritius op, welke ons op een paar vrolijke marsen en een paar welgekozen ouvertures vergastte. Zij werd na ieder stuk met een daverend handgeklap door de aanwezigen bedankt. Ondertussen hadden zich onze jonge acteurs voor het toneelspele gereed gemaakt. Nadat de laatste tonen der fanfare in de zaal waren weggestorven, speelden onze dilettanten het allerkoddigste kluchtspel in twee bedrijven Nullenstein-Gekkenstein. Geen wonder dat onze dilettanten na afloop van het eerste en tweede bedrijf zo'n rijk applaus oogstten. Verder werd door twee leden het komische duet gespeeld Sergeant en Nölke Röebzaad in de kazerne. De Sergeant sprak trots in zijn moedertaal, maar het Nölke droog in zijn Maastrichts dialect.

Daarna hield de bondsadviseur aalmoezenier Grijs zijn leerrijke en interessante spreekbeurt. Spreker drukte in enkele woorden uit zijn overgrote tevredenheid over de afdeling Kaalheide. Hij was er ten zeerste over verheugd, dat ook in dit rectoraat zoveel belangstelling is voor het jeugdwerk der schoolvrije jeugd. Hij wees ouders en jongelingen op de grote gevaren van den hedendaagse tijd en kon het niet genoeg aanbevelen het nauwe verband tussen priester en jongelingen. Hij wees op de jongeling uit het heilig Evangelie die tot Christus kwam en Hem vroeg: Meester, wat moet ik doen om in de hemel te komen. Zo ook moeten de jongelingen tot de priester gaan, die hun de weg zal wijzen, die hen gelukkig zal maken, nu, maar vooral later in de eeuwigheid. De aalmoezenier vroeg een blijvende belangstelling en hoopte dat de afdeling nog steeds meer en meer in groei en bloei zou mogen toenemen. Dat de woorden van de bondsadviseur begrepen en verstaan werden, bewees het enorm handgeklap der aanwezigen. Na de rede van de bondsadviseur liet de fanfare ons nog een paar heel keurige staaltjes van haar muziek capaciteiten blijken. Toen de laatste echo's der fanfare weggestorven waren, vergastten de jongens ons weer op een heel aardig kluchtspel, nl. De stoutmoedige Luchtschipper. Geen wonder dat de acteurs ook hier weer, bij het einde, een luid applaus te oogsten hadden. Ten laatste speelden de jongens nog de, aardige pantomime-klucht de twee kuipers welke ook zeer in de smaak van het publiek viel.

Na een slotmars van de fanfare dankte onze Zeer Eerwaarde voorzitter in enkele woorden de bondsadviseur voor zijne hartelijke woorden tot de vergadering en de leden gesproken; hij bracht dank aan de afdeling Spekholzerheide en in het bijzonder aan de Fanfare Sint-Mauritius voor hare welwillende medewerking tot het welslagen van den avond. En rond negen uur werd deze welgeslaagde feestavond gesloten met de Roomschen groet. Allen keerden zeer voldaan huiswaarts, want zij hadden zeer genoten van waar kunstgenot; het is zeker dat hun deze avond nog lang in het geheugen zal blijven. Geen wonder dat verschillende leden onzer afdeling, na afloop in de zaal horen mompelen: Isch wöl dat der Jonge Werkman noch dök zoune schoene en amusante aovond gaof, et had misch wirklich god gefalle!

Jozef Sijstermans.

16-02-1924 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Op grond dat de bouwvereniging Glück-Auf bij Koninklijk Besluit niet met meer is toegelaten als woningvereniging en uitsluitend werkzaam is in het belang der volkshuisvesting en daardoor ontbonden zal worden, alsmede doordat op de vervalldag de verschuldigde rente en aflossing niet is voldaan voor de door de gemeente verleende voorschotten is de gemeente gerechtigd de gevestigde hypotheek op te vorderen en eventueel bij niet voldoening van hoofdsom en rente, de verbonden onroerende goederen in het openbaar te doen verkopen volgens artikel 1223 Burgerlijk Wetboek. Ook is het bestuur nalatig geweest in de bij ontbinding door de wet opgelegde verplichtingen, waarom het burgemeester en wethouders gewenst voorkomt, ook met het oog op hangende processen aan de raad de volgende machtiging te vragen;

- De hypotheek, verleend aan de woningvereniging Glück-Auf bij akte van geldlening met hypotheekstelling, op de onroerende goederen der vereniging, ten bedrage van f 774.000.- in hoofdsom, terug te vorderen met al de verschuldigde renten en kosten;
- Bij niet-voldoening van de overeenkomstig sub I opgevorderde som over te gaan tot executie krachtens art. 1223 Burgerlijk Wetboek, ten opzichte van de verbonden onroerende goederen;
- Het faillissement der genoemde vereniging in het geval sub II bedoeld aan te vragen, voor zoveel dit, naar de stand van zaken, nodig of gewenst mocht zijn.

19-02-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

Naar wij vernemen zal de Kerkelijke Fanfare Sint-Jozef van Kaalheide op zondag 24 februari aanstaande haar eerste concert geven in de gymnastiekzaal van R.K.-bijzondere school. Voor de kinderen zal de uitvoering plaatsvinden na de Hoogmis en voor de volwassenen 's avonds om 18.00 uur. Het programma vermeldt verder verschillende mooie nieuwe stukken, toneel en voordrachten. Zonder twijfel belooft het een gezellige avond te worden.

22-02-1924 ADVERTENTIE

Een Oostenrijkse harmonica (4 rijen) te koop.
Joh. Slangen Kaalheidersteenweg nr.10 Kaalheide-Kerkrade.

23-02-1924 TONEELVERENIGING EDELWEIS KAALHEIDE

Zondag 24 februari concert met toneeluitvoering door toneelvereniging Edelweis en de pas opgerichte fanfare van Kaalheide, in het gymnastieklokaal van de R.K.-bijzondere school. Opvoering van de klucht Het rare kosthuis, duet Patente jongens alsmede Kalt- und Warmwasser Heilanstalt.

23-02-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

Bij besluit van burgemeester en wethouders is aan W.E. verlof verleend voor de verkoop van alcoholhoudende dranken andere dan sterken drank voor het lokaal gelegen aan de Kerkradersteenweg.

23-02-1924 TE KOOP

De Gedeputeerde Staten van Limburg te Maastricht, zullen bij inschrijving verkopen:

- 232 stuks iepenbomen;
- 23 eikenbomen te wassen staande⁵⁷ op de rijkswegen Heerlen-Valkenhuizen-Kerkrade.

26-02-1924 ADVERTENTIE

Gevraagd voor terstond een R.K. dienstmeisje niet beneden 18 jaar.
Krichelbergsweg nr.21 Kaalheide.

27-02-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

De Kerkelijke Fanfare Sint-Jozef gaf samen met Toneelvereniging Edelweiss in de gymnastiekzaal der bijzondere school te Kaalheide een welgeslaagd concert met toneeluitvoering. Pater-Rector Stanislaus opende deze avond met welgekozen woorden, schetste de oprichting en moeilijkheden deze jeugdige vereniging.

In januari 1923 werd de vereniging opgericht in augustus konden reeds de instrumenten aangeschaft worden. De fanfare opende dit eerste concert met een goed gespeelde openingsmars. Ter afwisseling werden een drietal kluchten ten tonele gebracht o.a. Het rare kosthuis, In der Kalt und Warmwasser Heilanstalt en een stel patente jongens die natuurlijk de lachspieren der aanwezigen in beweging hielden.

29-02-1924 TRAM

Er wordt thans ernstig gewerkt om eindelijk tot de aanleg van de tram Heerlen-Kerkrade te komen. De Kerkradersteenweg zal aan, de noordwestkant drie meter verbreed worden, waar dit mogelijk is. De eigenaars, die voor verkoop van grond in aanmerking komen, wel 115 in getal, hebben reeds getekend, naar we menen te weten, zonder uitzondering.

Binnen enkele weken zal met het aanvoeren van de nodige materialen begonnen worden. Deze zullen vervoerd worden tot op het rangeerterrein van Staatsmijn Wilhelmina te Terwinselen, om vandaar uit over een smalspoor naar de plaats van bestemming te komen. Binnen zes maanden hoopt men met het traject Kerkrade-Valkenhuizen klaar te hebben.

Kaalheidersteenweg ter hoogte van de Tulpenstraat (ter hoogte van de fietser links) Aan de rechterkant voorbereidende werkzaamheden t.b.v. aanleg tram.

01-03-1924 ADVERTENTIE

Huis met tuin en stal te huur gevraagd.
Brieven aan J. Salden, bode Limburger Koerier Kaalheide-Kerkrade.

01-03-1924 ONGELUK

Gistermorgen had vrouw G. uit Kaalheide het ongeluk door de gladheid uit te glijden waardoor ze een arm brak, zij werd door dokter Retera verbonden.

05-03-1924 VECHTPARTIJ

Maandag na sluitingsuur liep zekere J. Bindels afkomstig van Kaalheide bij 'n vechtpartij in de Akerstraat twee ernstige steekwonden op in zijn arm, dokter v.d. Akker heeft hem verbonden. Daarna is hij naar het ziekenhuis te Heerlen gebracht.

07-03-1924 DRANKBESTRIJDING

Aanstaande zondag zal in het rectoraat Kaalheide een drankbestrijdersdag gehouden worden. Onder de missen zal gesproken worden over het alcoholisme, terwijl 's avonds een vergadering plaatsvindt om te geraken tot de oprichting van een kruisverbond⁵⁸, Mariavereniging en jeugdorganisatie. Het is te hopen dat een groot aantal als lid zullen toetreden.

07-03-1924 VECHTPARTIJ

Wij vernemen nog, dat de ongeveer 20-jarige mijnwerker J. Bindels uit Kaalheide, wiens pols maandagavond in de Akerstraat werd doorgesneden, het betrekkelijk goed maakt in het ziekenhuis te Heerlen. Toen de maréchaussees Bindels op straat vonden, spoot het bloed uit de wonden, door het afbinden van de arm werd de bloeding gestopt. Op last van dokter Retera werd het slachtoffer, nadat hem geneeskundige hulp was verleend, naar het ziekenhuis gebracht. Verschillende personen werden reeds door de maréchaussee aangehouden, doch de dader schijnt men nog niet te pakken te hebben.

15-03-1924 TE KOOP

Huis te koop bevattende 8 kamers, kelder, stal en tuin, tevens ook geschikt voor een winkel.
Adres Kaalheidersteenweg nr.12 Kaalheide-Kerkrade.

18-03-1924 MIJNWEZEN

Op de Domaniale Mijn te Kerkrade is aan een 126 tal arbeiders tegen 31 maart a.s. ontslag aangezegd. Naar verluidt zou de volgende maand aan meerdere arbeiders ontslag worden gegeven. In mijnwerkerskringen wordt dit massaontslag toegeschreven aan het nog steeds hangende concessiegeschil tussen den Staat en de Domaniale Mijn.

21-03-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

Woensdag, op haar eerste naamfeest, werd te Kaalheide een belangrijke vergadering gehouden door de nieuw opgerichte Fanfare Sint-Jozef, er werd besloten dat aanstaande zondag de hoogmis zal worden opgedragen voor de leden en ereleden der vereniging. Na de hoogmis zullen er enige muziekstukken worden gespeeld, Waarna een wandeling met muziek door de straten van Kaalheide.

25-03-1924 VECHTPARTIJ

Maandag werd te Spekholzerheide aangehouden een zekere Z., wonende te Locht gemeente Kerkrade, die wordt verdacht van bij zekeren Bindels uit Kaalheide op vastenavond de polslader te hebben doorgesneden. Hij is door de marechaussee van Spekholzerheide gevankelijk naar het huis van bewaring te Maastricht overgebracht.

25-03-1924 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Zondag werd er in het lokaal van de heer Jos. Havenit een vergadering gehouden, met het doel oprichting eener onderlinge postduivenbond. Aanwezig waren de volgende elf verenigingen waarmede de onderlinge bond werd opgericht.

- De Duif Spekholzerheide;
- Luchtbode Spekholzerheide;
- De Zwaluw Kaalheide;
- Eendracht Onderspekholz;
- De Kroon Simpelveld;
- De Snelvliegers Simpelveld;
- Union Bocholtz;
- Zephier Bocholtz;
- Heimkehr, Vaals;
- Wiedersehn Vaals en een vereniging van Puthaan.

Besloten werd om de volgende touren samen te spelen, 1e tour oude, duiven, Orleans, Chatearouge; 2e tour, jarige duiven, Bretigny, Tournay; 3e tour jonge duiven, Bohain, Sint- Quentin, Solre.
Nadat nog enige toelichtingen waren verstrekt werd de vergadering gesloten.

27-03-1924 SACRAMENTSPROCESSIE

Verleden zondag is besloten dit jaar te Kaalheide een processie te houden op de zondag volgend op de zondag waarop Spekholzerheide zijn processie houdt.

27-03-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

Zondag werd de hoogmis opgedragen voor de fanfare. Na de hoogmis hield zij een rondgang door het dorp. Des avonds had een gezellig samenzijn plaats.

27-03-1924 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Omtrent een vordering van J.J. Strootmans te Haarlem wegens geleverd schilderwerk aan de woningen der Woningvereniging Glück-Auf, stellen B. en W. voor alvorens dit verzoek af te handelen zodra er een beslissing gevallen is over de al of niet-overname dezer woningen door de gemeente. Van mr. Onland te Heerlen was als advocaat van Strootmans, een verzoek in gekomen om spoedige behandeling.

28-03-1924 CONGREGATIE VAN R.K. JONGELINGEN KAALHEIDE

Zondag werd in de pastorie te Kaalheide door de Eerwaarde Pater-Rector een korte vergadering-gehouden om te komen tot de oprichting van een congregatie van R.K. Jongelingen die onder andere tot doel heeft de versiering van de straten voor de sacramentsprocessie en andere kerkelijke gelegenheden.

Voor de uitstekend bezochte vergadering zette de Eerwaarde Pater het mooie doel van de vereniging duidelijk uiteen. Na opname van een flink aantal leden, werd met algemeen goedvinden overgegaan gaan tot het kiezen van een bestuur. Gekozen werd tot voorzitter de heer M. Hensgens. De verdere leiding der vergadering nam de nieuwe voorzitter op zich. Na een kort opwekkend woord van de geestelijk adviseur sloot, de voorzitter de gezellige bijeenkomst.

28-03-1924 ONGELUK

De houwer W.B., wonende te Kaalheide, Glück-Aufstraat, geraakte in de Domaniale Mijn onder een brok kolen, waardoor hij een bekkenbreuk opliep. Hij is ter verpleging in het ziekenhuis te Kerkrade opgenomen.

02-04-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Zaterdag vierde de welbekende dokter v.d. Berg, oud-lid van den gemeenteraad, voorzitter van het Witte Kruis en van de R.K. Bond van Ziekenverpleegsters, regent van het Grootte Gasthuis en werkzaam in tal van andere openbare functies, onder veel belangstelling zijn 80e verjaardag. Des morgens droegen drie zoons van de feesteling in de Jozefskerk te Haarlem een plechtige Heilige Mis op, waaronder de Zeer Eerwaarde Pater Stanislaus van den Berg O.F.M., die een liefdadigheidspredicatie hield voor de bouw van zijn kerk te Kaalheide, in de Mijnstreek.

06-04-1924 ALGEMEENE CHRISTELIJKE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Na de hoogmis vergadering in de school. Als spreker is aanwezig Joh. Werry.

08-04-1924 ONDERSCHIEDING

Aan de Zeer Eerwaarde Pater Stanislaus, rector te Kaalheide, werd verleden donderdag door burgemeester Habets de door de Belgische regering verleende medaille van Koning Albert uitgereikt, als blijk van waardering voor de bewezen diensten tijdens den oorlog aan de Belgische vluchtelingen in het kamp te Nunspeet.

De persoon links op de foto is pater Stanislaus voor de kerk van het Belgisch vluchtoord te Nunspeet. Bron: Gelders Archief.

08-04-1924 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Reeds lange tijd geleden hadden de kinderen der R.K.-bijzondere school te Kaalheide hunne spaarpotjes geledigd in de handen van het hoofd der school. Die voor de opgespaarde centen een prachtig beeld van het H. Hart kocht.

Vrijdag werd het beeld op een stille maar plechtige wijze ingezegend. Om zeven uur 's morgens werd een Heilige Mis opgedragen, waarbij alle schoolkinderen samen met het personeel tot de Heilige Tafel naderden. Gedurende deze Heilige Mis werden verschillende liederen gezongen. Om negen uur had de plechtige intronisatie⁵⁹ plaats. Het beeld van het Heilig Hart was schitterend versierd. Op een verhevenheid geplaatst, verdween het beeld bijna in palmen en bloemen en was omstraald door een zee van licht. Na de plechtige intronisatie werd door de Zeer eerwaarde pater-rector intronisator een hartelijk en krachtig woord tot de kinderen gericht, opdat zij steeds hun toevlucht zouden nemen in alle moeilijkheden tot het Heilig Hart.

Na nog enige liedjes gezongen te hebben, keerden de kinderen en vele belangstellenden zeer tevreden en gesticht huiswaarts.

Het personeel der school ging vervolgens gezamenlijk de Zeer Eerwaarde Pater-Rector, die dezer dagen door de Belgische regering gedecoreerd was om zijn talrijke verdiensten als aalmoezenier in het vluchtelingenkamp te Nunspeet met diens welverdiende decoratie feliciteren.

11-04-1924 AANRIJDING

Een zekere J. wonende te Kaalheide is op de Kerkradersteenweg door een tot nog toe onbekende auto aangereden, met het gevolg, dat J. van zijn rijwiel viel en wonder boven wonder, zijn rijwiel slechts deerlijk beschadigd werd. De auto reed echter, zonder zich ergens iets van aan te trekken door.

14-04-1924 TRAM

Ten dienste der nieuwe tram heeft men te Kaalheide het reeds langere tijd een onbewoonbaar verklaard huis bewoond door een edelachtbare, afgebroken hetgeen werkelijk de stadsverfraaiing ten goede komt.

15-04-1924 STOOMWASSERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

Gevraagd een bekwaam chauffeur-monteur. Zonder ervaring onnodig zich aan te melden.
Adres N.V. Stoomwasscherij en Strijkinrichting Sneeuw Wit Kerkrade-Kaalheide.

15-04-1924 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Van de 99 woningen der kolonie Glück-Auf staan er circa 30 leeg. De huizen worden verlaten omdat de huren te hoog zijn.

19-04-1924 STOOMWASSERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

Te koop een in uitstekende staat zijnde gesloten bestelwagen, bijzonder geschikt voor broodwagens of anderszins, verder ook nog drie kleine handwagens.
Te bevragen: N.V. Stoomwasserij en Strijkinrichting Sneeuw wit te Kaalheide-Kerkrade.

19-04-1924 MIJNWEZEN

Dezer dagen had te Brussel de algemene jaarvergadering plaats van de aandeelhouders der Steenkolenmijn Willem-Sophie te Spekholzerheide gemeente Kerkrade. Uit het jaarverslag over 1923 blijkt, dat de productie 365.600 ton bedragen heeft, en aldus met 40.000 ton of ongeveer 12% is toegenomen. De winst, en verliesrekening sluit met een winstsaldo van f 887.546.

Een dividend zal uitgekeerd worden van f 72,- per aandeel of in Belgische francs, berekend tegen den koers op 29 december 1923 609.84 francs.

22-04-1924 ADVERTENTIE

Mooi huis te koop adres Krichelbergsweg nr.19 Kaalheide-Kerkrade.

23-04-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUKHEID KAAKHEIDE

Door de vrije Limburgse gymnastiekbond worden dit jaar de volgende bondsfeesten gehouden:

- 10 en 11 mei te Treebeek door Willen is Kunnen;
- 31 mei en 5 juni door Olympia uit Nieuwenhagen;
- 19 en 20 juli door Kracht door Volharding te Bleijerheide;
- 23 en 24 augustus door Kracht en Vlugheid te Kaalheide.

23-04-1924 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAAKHEIDE

Postduivenvereniging De Zwaluw heeft besloten de volgende algemene wedvluchten te houden gedurende het reisseizoen 1924.

Eerste tour oude duiven,

Eerste wedvlucht op 27 april vanaf Bohain (afstand 200 km). Ereprijs: een Benzing⁶⁰ apparaat.

Tweede wedvlucht op 18 mei vanaf Orleans (afstand 446 km). Ereprijs: prachtige tafel en stoelen.

Tweede tour jarige duiven.

Wedvlucht op 8 juni vanaf Solre sur (Sambre afstand 144 km). Ereprijs: damesfiets.

Derde tour jonge duiven

Wedvlucht op 17 augustus vanaf Thuin (afstand: 125 km). Ereprijs: een vet varken.

Het inzetten geschiedt in het lokaal van dhr. N. Vroomen van 5 tot 9 uur.

29-04-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAKHEIDE

Van het Liefdewerk Oud Papier⁶¹ ontvangen: f 100,-.

29-04-1924 RECHTSPRAAK

In de avond van 3 maart had de 18-jarige mijnwerker J.Z. te Spekholzerheide grapjes verkocht tegen een meisje, dat in gezelschap van de mijnwerker J. Bindels uit Kaalheide was, Deze werd daardoor boos en zou volgens Z. hem hebben geslagen. Bindels ontkende dit echter. Hoe dit zij, de zaak was zóó gelopen, dat Z., Bindels een messteek in den linker pols gaf, waardoor Bindels veel bloed verloor en thans nog stijve vingers heeft. Z. vertelde, dat hij een slag van Bindels wilde afweren, doch de getuigen ontkenen zulks. Het Openbaar Ministerie wees er op, dat door deze losbandigheid weer een jongeman voor zijn leven lang ongeschikt zal zijn om goed zijn brood te kunnen verdienen, en een ander een tijdlang de gevangenis zal ingaan, De officier van justitie eiste acht maanden gevangenisstraf.

29-04-1924 AANRIJDING

Op de Kaalheidersteenweg, aan de kolonie van de Staatsmijn Wilhelmina, ⁶²werd het jongetje van Weduwe B. die plotseling achter een wagen uitliep en vlak voor een passerende autobus van de ondernemer W. liep met het gevolg dat hij gegrepen werd. De chauffeur droeg de arme stumper in de ouderlijke woning en dokter Schuner werd telefonisch gewaarschuwd, hij constateerde ernstige hoofdonden met hersenschudding. De chauffeur treft volgens ooggetuigen geen schuld.

02-05-1924 MIJNWEZEN

Op de mijn Willem-Sophia te Spekholzerheide en Wilhelmina te Terwinselen bestaat vraag naar houters. Op de Domaniale zullen voorlopig geen ontslagbrieven meer worden uitgereikt.

03-05-1924 TE HUUR

Te huur aangeboden: 2 kamers met kelder en tuin. Adres: Krichelstraat nr.21 Kaalheide-Kerkrade.

06-05-1924 ADVERTENTIE

Gevraagd: een huishoudster, genegen alle huiswerk te verrichten, voor de pastorie van het rectoraat Kaalheide (Kerkrade).

Adres: De Zeer Eerwaarde pater-rector, Sint--Jozefkerk, Kaalheide.

07-05-1924 DIEFSTAL

Ten nadele van F. werden een 70-tal doornen struiken ontvreemd, welke door de politie bij zekere H. te Kaalheide werden opgespoord en inbeslaggenomen. Bedoelde struiken waren reeds door H. geplant.

15-05-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Door de gymnastiekvereniging Willen is Kunnen te Treebeek werd zaterdag en zondag 10 en 11 mei het eerste bondsfeest in 1924 van de Limburgse Turnbond gehouden.

Om 5 uur zaterdagmiddag begon het werken in de 2e en 3e klasse. Door Kracht en Vlugheid werden de volgende prijzen behaald:

- springen 2e klasse eerste prijs Debets Kaalheide;
- gewichtheffen 2e klasse eerste prijs Lennartz Kaalheide;
- brug 3e klasse ereprijs Lennarts Kaalheide;
- rek 3e klasse eerste prijs Lennarts Kaalheide;
- gewichtheffen 3e klasse eerste prijs Hanneman Kaalheide;
- gewichtheffen 1e klasse ereprijs Lennartz Kaalheide;
- parademars: Kaalheide;
- beste houding optocht. ereprijs Kaalheide.

17-05-1924 PLECHTIGE HEILIGE COMMUNIE

In het rectoraat Kaalheide zullen zondag 17 mei de kinderen de plechtige heilige communie doen. In dit pas opgerichte rectoraat zullen 18 kinderen hieraan deelnemen. De kerkelijke fanfare Sint-Jozef zal de plechtigheid opluisteren.

17-05-1924 POSTDUIVEN

Zondag werd bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan der Postduivenvereniging De Hoop een onderlinge wedvlucht gehouden voor duiven vanaf Sint- Denis, zijnde een afstand van 263 km. De heer Slangen uit Kaalheid behaalde een 84e plaats.

20-05-1924 MIJNWEZEN

Het bericht dat een oplossing gevonden zou zijn tussen de regering en de Domaniale Mijn blijkt wel wat voorbarig te zijn. Er zijn althans weer een aantal arbeiders ontslagen.

22-05-1924 SACRAMENTSPROCESSIE

Dit jaar zal voor het eerst een processie in het rectoraat gehouden worden. De voorbereidingen daartoe zijn reeds druk aan de gang. Voor Kaalheide zal dit een dag van grote betekenis zijn. Op vier rustaltaren zal de zegen met het Allerheiligste gegeven worden. Ook de nieuwe opgerichte kerkelijke fanfare Sint-Jozef zal in de processie meegaan.

23-05-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

B. en W. stellen den raad voor enige stroken grond aan te kopen benodigd voor de verbreding van de Vauputsweg. De aan te kopen grond is ongeveer 14,50 en 9,20 aren tegen de prijs van f 10,- per kleine roede van 20,52 m² in totaal een bedrag van f 1154,90.

De tegenwoordige eigenaar de heer Lambriex de Beaumont te Maastricht is bereid tot deze prijs de grond te verkopen indien de gemeente overgaat tot opheffing en verlegging van de voetpaden.

Voor het in orde brengen van het overgebleven terrein van de heer Lambriex en de afrasting daarvan zal de gemeente zorgdragen. De kosten bedragen f 500,-.

24-05-1924 ADVERTENTIE

Te koop gevraagd een gebruikte, doch in goeden staat verkerende Ford bestelwagen. Aanbiedingen aan de Wasserij Sneeuw Wit te Kaalheide-Kerkrade.

31-05-1924 MARIACONGEREGATIE KAALHEIDE

Zondag jongstleden werd in het rectoraat te Kaalheide, onder godvruchtige belangstelling, de Mariacongregatie plechtig opgericht. Reeds een veertigtal jonge dochters gaven blijk van hun devotie door zich terstond aan te melden. Voorwaar, een verheugende gebeurtenis en een sieraad voor het rectoraat.

31-05-1924 ADVERTENTIE

Te koop aangeboden grote, zwarte poedel, prima fokhond, bekroond met een eerste prijs. Franssen Heiveldstraat nr.2 Kaalheide.

03-06-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Zondag werd in de Paterskerk te Bleijerheide onder de Heilige Missen door pater Albertus van Kaalheide gepreekt over en gecollecteerd voor de te bouwen kerk te Kaalheide. De collecte bracht ruim 206 gulden op.

04-06-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Begunstigd door het heerlijke zomerweer had op zaterdag en zondag j.l. het tweede bondsfeest van de Vrije Limburgse Gymnastiekbond onder enorme belangstelling plaats. Ook werden er wedstrijden gehouden voor niet aangesloten verenigingen, welke internationaal waren.

De uitslagen behaald door de turners van Kracht en Vlugheid bij de verschillende wedstrijden is als volgt:

- stokoefeningen: eerste prijs Kaalheide;
- 2e klasse Rek (Bond): ereprijs. Dammers Kaalheide;
- 2e klasse Brug (bond): eerste prijs Dammers Kaalheide;
- 2e klasse Hoogspringen (bond): eerste prijs. Dammers Kaalheide;
- 80 meter hardlopen: eerste prijs Lachek Kaalheide;
- gewichtheffen: 1e klasse (Intern.) ereprijs Lennartz Kaalheide;
- 3e klasse (Bond): eerste prijs Hanneman Kaalheide.

19-06-1924 RECHTSPRAAK

Het raadslid W.K. uit Spekholzerheide moet zich maandag a.s. verantwoorden voor de rechter te Maastricht, ter zake belediging van een onderwijzer te Kaalheide.

26-06-1924 SACRAMENTSPROCESSIE

Zondag 7 juli zal in het rectoraat te Kaalheide voor het eerst de sacramentsprocessie door de straten trekken. Reeds thans zijn de inwoners ijverig in de weer met het vervaardigen van triomfbogen, rustaltaren en sierlijke versieringen. De nieuw opgerichte kerkelijke fanfare Sint-Jozef van Kaalheide zal, onder leiding van directeur Joh. Ploum, de processie luister bijzetten.

28-06-1924 GESLAAGD

Te Roermond slaagde voor het examen L.O. de heer Habets afkomstig uit Kaalheide. Hij is benoemd tot onderwijzer aan de R.K.-bijzondere jongensschool te Spekholzerheide.

01-07-1924 POST TELEFONIE EN TELEGRAFIE

Telefoonaansluitingen Kaalheide:

Telefoonnummer	Naam abonnee
K50	Bosch-Lejeune
K42	Stoom en Wasinrichting Sneeuwwit

08-07-1924 SACRAMENTSPROCESSIE

In het rectoraat van de Paters Minderbroeders Conventuelen te Kaalheide trok voor de eerste keer de processie uit. Deze dag was met begrijpelijke belangstelling en vreugde door de inwoners verblijd. Nog nooit was er door Kaalheide de Heilige Eucharistie in monstrans gedragen. De bewoners hadden lange tijd ijverig gewerkt om de processie te doen slagen. Het houten kerkje stond te prij in een kleur van bloemen en op straat waren versieringen en erebogen aangebracht.

Ook hier had de processie een zeer devoot verloop, niet alleen ten genoegen van de Eerwaarde Paters Stanislaus en Albertus maar ook voor alle parochianen. De Kerkelijke Fanfare Sint-Jozef luisterde de processie op en het kerkelijk zangkoor zong passende gezangen.

Een keurige stoet van bruidjes gaf kleur en leven aan de processie, die er zijn mocht en waaraan de vele sociale en katholieke verenigingen de meeste nog van jonge datum, zonder onderscheid deelnamen. De Paters Conventuelen hebben voldoening van hun rusteloos streven voor het zielen heil der parochianen. Op een 4-tal plaatsen waren rustaltaren opgeslagen en werd de zegen met het Allerheiligste gegeven. De Eerwaarde Heer de Hesselle, kapelaan te Vaals, geboren te Kaalheide, gaf op het gerestaureerde Kaalheiderplein de zegen met het Allerheiligste. Het was voor de bewoners van het rectoraat een vreugdedag. De ouden van dagen vooral waren diep onder de indruk.

11-07-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALEIDE

Dit jaar zal de grote openluchtmeeting van de R.K. Werkliedenbond Kring Kerkrade te Kaalheide gehouden worden op zondag 7 september a.s. Hieraan zullen 7 afdelingen van de kring Kerkrade aan deelnemen.

14-07-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALEIDE

In de rectoraatskerk te Treebeek werd zondag tijdens de Heilige Missen door de Zeer Eerwaarde Pater Stanislaus, belast met de stichting van een nieuwe kerk te Kaalheide een liefdadigheidspredicatie met collecte gehouden. Deze collecte heeft opgebracht een bedrag van f 217.94, hetgeen voor de bewoners van het rectoraat Treebeek een schone bijdrage mag genoemd worden.

22-07-1924 VECHTPARTIJ

Op zondagmiddag kregen twee personen uit Kaalheide een verschil van mening, dat ontaardde in een ruzie. Deze liep zo hoog op, dat de één de ander met een tang de knieschijf stuk sloeg. Dokter van den A. uit Terwinselen verleende geneeskundige hulp.

23-07-1924 CONGREGATIE VAN R.K. JONGELINGEN KAALEIDE

De afdeling Kaalheide zal op zondag 27 juli deelnemen aan het 20-jarig bestaansfeest van de Jongelingsvereniging Sint-Antonius afkomstig van Kerkrade-Kom.

24-07-1924 POLITIE

Tegen een minderjarig meisje van Kaalheide werd door de politie proces-verbaal opgemaakt wegens het indienen van een valse beschuldiging, waardoor de eer en de goede naam van een huisvader ernstig werd geschaad. Door het scherp verhoor bleek, dat het meisje een romantisch verhaal had opgedist, doch spoedig viel zij door de mand. Het was haar te doen om geld af te troggelen.

25-07-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAAALHEIDE

De kerkelijke fanfare zal op zondag 10 augustus deelnemen aan de feeststoet ter gelegenheid van het bondsfeest van de R.K. Limburgse Turnbond dat georganiseerd wordt de gymnastiekvereniging Eendracht te Kerkrade.

28-07-1924 NATUUR

Een dezer dagen ving de heer Salden uit Kaalheide een herte kever⁶³. Het beestje had een goudkleur, was ongeveer een decimeter lang en had zeer veel bekijks.

01-08-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAALHEIDE

Ja jongens ik ben op stap geweest! Fijn hé, wie gaat nu eens niet gaarne uit. En ik zal jullie vertellen, waar ik heen geweest ben. Niet naar een kermis, of wedstrijd. Neen ik ben op bezoek geweest bij verschillende onzer afdelingen. Daar kunt ge altijd wat leren. Ik zal dan ook trachten U van tijd tot tijd mijne indrukken in ons orgaan weer te geven. Ik hoop dat onze redacteur, Pater Colsen, mijn schrijven een goed plaatsje wil af staan.

Mijn eerste reisje gold Kaalheide van Heerlen uit, ben je er zo. Vooreerst heb je altijd autobussen, maar ik verkies mijn fiets. Het was een mooie namiddag, niet te warm en m'n stalen ros bracht me spoedig op Kaalhei. Pater Stanislaus, de gemoedelijke maar ijverige werker voor zijn afdeling De Jonge Werkman ontving mij heel vriendelijk. Toen een sigaar opgestoken en daar zaten wij te babbelen. Waarover?... Natuurlijk over de Jonge Werkman. Die pater was in zijn nopjes over zijn afdeling. Het ging uitstekend te Kaalheide de jongens en dat hoorde ik met plezier hielpen zo uitstekend mede daar is een echt goede geest onder de jongens aldus hoor ik de pater nog met voldoening zeggen. In de winter werd geregeld vergaderd, in de zomer gaat het minder goed, daarom wordt gewoonlijk slechts een of tweemaal per maand een vergadering gehouden. Elke eerste zondag in de maand was er generale communie. Ook daarover was de pater zeer tevreden. Hoe mooi dacht ik, van die jongens van Kaalhei, konden wij dat in alle afdelingen ook zo hebben. Op de vergadering werd door de pater steeds een of ander, voor de jongens nuttig onderwerp besproken. In de winter had men een toneelavond georganiseerd; het succes was overweldigend geweest. Geen enkel plaatsje bleef onbezet in de zaal. Zelfs waren de jongens nog uitgenodigd om in het naburige Spekholzerheide eveneens dezelfde uitvoering te komen geven.

Wij praten ongeveer een uur, toen moest de pater alweer aan zijn werk, ik kreeg nog een sigaar voor onderweg en vijf minuten later peddelde ik al alweer over de Kerkraderweg naar Spekholzerheide. Maar daar vertel ik de volgende keer iets over.

04-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

De Turnvereniging Kracht en Vlugheid uit Kaalheide heeft besloten een groot internationaal gymnastiekfeest te organiseren op zaterdag 30 en zondag 31 augustus a.s.

11-08-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

De landbouwers Lanckohr en G. Erven hebben een verzoek ingediend om opheffing van het Krichelbergsvoetpad en een zijtak van de 's-Heerenanstelderweg het Kaalheidervoetpad.

Door een aantal bewoners van het gehucht Krichelberg zijn schriftelijk bezwaren tegen de opheffing ingediend. Hunne bezwaren komen in hoofdzaak hierop neer:

- De kinderen, bij opheffing der voetpaden, de weg lopende door het z.g. Schifferheiderbosje naar Kerkrade moeten volgen, welke weg reeds zeer slecht en moeilijk begaanbaar is, terwijl de kinderen ook niet over Kaalheide naar Kerkrade gestuurd kunnen worden, zulks met het oog op het autogebaar;
- De bewoners bij opheffing der voetpaden in het vervolg een grote omweg zullen moeten maken om de kom te kunnen bereiken. De commissie van publieke werken is om advies gehoord. Deze adviseert op het verzoek om opheffing afwijzend te beschikken op grond, dat beide voetpaden, naar hare mening, als verkeerswegen in aanmerking kunnen komen.

Daar de bezwaren der bewoners van Krichelberg burgemeester en wethouders overdreven voorkomen, alhoewel niet van allen grond ontbloeit, en zij zich niet verenigen kunnen met het advies van Publieke Werken, stelden zij zich in verbinding met de eigenaar van het perceel, waarover de 's Heerenanstelderweg, onder de naam van bronkweg loopt.

De eigenaar, de heer Lanckohr voornoemd, bleek genegen te zijn bij opheffing der meergenoemde paden de grond aan de gemeente af te staan, benodigd voor de verbreding met twee meter van de Heerenanstelderweg (z.g. bronkweg). Waar deze momenteel een breedte heeft van 1.13 meter, zou de weg na verbreding 3.13 meter worden. In verband hiermede stellen burgemeester en wethouders voor de raad voor de opheffing der bedoelde voetpaden te besluiten, onder voorwaarde echter, dat de Heerenanstelderweg met twee meter wordt verbreed, waar voor de grond door belanghebbende gratis ter beschikking moet worden gesteld.

Bij aanneming van het voorstel zal aan de bezwaren der inwoners van Krichelberg zijn tegemoetgekomen, daar bij verbreding van de Heerenanstelderweg de betrokken bewoners de beschikking krijgen over een flinken brede voetweg, terwijl van de anderen kant voor hen ook wordt weggenomen het bezwaar en het gevaar verbonden aan de betrokken voetpaden, die door een veeweide leiden. Te zijner tijd zullen burgemeester en wethouders het voor de verbreding benodigde krediet bij de raad aanvragen.

20-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

De internationale gymnastiekwedstrijden zondag te Heerlen gehouden door de Oranje-Nassau sportvereniging op het terrein Geleenhof aan de Valkenburgerweg zijn ondanks het buig weer uitstekend geslaagd. Een 27-tal verenigingen, waaronder meerdere Belgische en Duitse namen aan de wedstrijd deel. Door Kracht en Vlugheid werden de onderstaande prijzen behaald:

- optocht: derde prijs Kracht en Vlugheid Kaalheide;
- gewichtheffen 1e afdeling: derde prijs Lennarts Kaalheide;
- gewichtheffen 2e afdeling: eerste prijs Lennarts, Kaalheide

25-08-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAAALHEIDE

In verband met het groot muziekfeest van het mijnwerkersmuziekkorps te Terwindschen op 7 september aanstaande kan de voorgenomen kring openluchtmeeting te Kaalheide, die ook op die dag zou plaatsvinden, niet gehouden worden en is uitgesteld tot het volgend jaar.

26-08-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

De Turnvereniging Kracht en Vlugheid te Kaalheide organiseert a.s. zaterdag en zondag het vierde bondsfeest

06-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

Het vierde Bondsfeest voor het jaar 1924 van de V.L.T.B.⁶⁴ waaraan verbonden internationale gymnastiek en atletiekwedstrijden georganiseerd door de Turnvereniging Kracht en Vlugheid uit Kaalheide is wegens het ongunstige weer voorlopig uitgesteld.

09-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUGHEID KAAALHEIDE

Het grote internationale gymnastiekfeest te Kaalheide, dat op 31 augustus zou plaats hebben, doch wegens het slechte weer was afgelast, is nu definitief bepaald op zondag 21 september.

16-09-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAAALHEIDE

Zondag j.l. is er in de parochiekerk te Urmond in alle Heilige Missen gepreekt en gecollecteerd door een Eerwaarde Pater uit het rectoraat Kaalheide voor een nieuw te bouwen kerk in Kaalheide. De collecte heeft opgebracht de som van f 86,70. Voor de parochianen van Urmond voorzeker een zeer schone gift voor deze nieuw te bouwen kerk.

22-09-1924 GEESTELIJKE ZIELZORG

De parochie van de St-Lambertus, welke de laatste jaren reeds meermalen gesplitst werd (parochie Sint-Pietersrade, rectoraat Kaalheide) zal weer een gedeelte van haar gebied afstaan voor het stichten van een nieuwe parochie in de buurt van de Holz. Tot haar pastoor is benoemd kapelaan de Hesselle uit deze gemeente (Kaalheide) thans werkzaam in de parochie Vaals.

24-09-1924 TURNVERENIGING KRACHT EN VLUIGHEID KAALHEIDE

Het op zaterdag 20 september en zondag 21 september j.l. gehouden internationale gymnastiekfeest is alhoewel het weer niet bijster meehielp, in alle opzichten geslaagd. Deelnemende verenigingen waren o.a. Olympia Nieuwenhagen, Klein maar Dapper Spekholzerheide, Kracht door Volharding Bleijerheide, Gymnastikverein Altenberg (B), D.J.K. Strass (D) en Germania Kohlberg (D).

29-09-1924 ONGELUK

Zaterdagmorgen had de mijnwerker C. van Kaalheide, bij zijn werkzaamheden op Staatsmijn Wilhelmina het ongeluk met een hand tussen een kolenwagen en de lift te geraken, waardoor zijn vingers nogal ernstig gekwetst werden. Hij moest zijn werk onmiddellijk staken en zich onder dokters behandeling stellen.

01-10-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAALHEIDE

Brief uit Kaalheide!

Waarde vrienden!

Ik zal u in het kort vertellen, over ons uitstapje naar Maastricht-Valkenburg op 15 augustus j.l.

Nadat wij des morgens onze kerkelijke verplichtingen hadden vervuld, stond omstreeks acht uur een auto gereed om ons naar het station te Heerlen te vervoeren. Het regende gestadig. Onze Eerwaarde Voorzitter sprak: Zullen wij toch maar gaan, of niet? En als uit één mond klonk het: Wij gaan het koste wat het wil!

Wij namen plaats en spoedig tuften wij, lustig pratend over allerlei zaken, in de richting van Heerlen.

Aan het station aangekomen, regende het uit den treure. In de trein vermaakten wij ons opperbest met praten en zingen want gezongen hebben wij naar hartenlust Doch telkens wanneer wij naar buiten tuurden, werden onze gemoederen wat somberder gestemd, daar Pluvius zijne straffende hand nog immer over ons uitstrekke.

Doch wonder boven wonder: toen de trein te Meerssen halt hield, hield ook de regen op. En toen het stoomros ons in de stad van Sint-Servaas bracht, scheen het zonnetje ons vriendelijk toe

In de Provinciale hoofdstad aangekomen wat een drukte en verkeer! De straten waren zwart van het volk, en aan schier ieder huis wapperde de Nederlandsche driekleur, vergezeld van de pauselijke wimpel. Treinen en automobielen brachten uit nagenoeg alle steden en dorpen van Limburg de katholieke menigte bijeen.

Omstreeks half twaalf trok vanuit de kerk van Onze Lieve Vrouw de luisterrijke processie derzelfde patrones door de straten. Dit jaar werd zij vergezeld door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid, de Bisschop van Roermond, alsmede door 's lands eerste minister, jonkheer Ruys de Beerenbrouck.

Wij mochten alles van nabij aanschouwen: de fraaie kledij der verschillende verenigingen en broederschappen, de busten en relieken van onze vroegere predikers en martelaren.

Toen de processie zich weder kerkwaarts begaf, konden wij gadeslaan hoe schier alle katholieke verenigingen en corporaties, met hunne vaandels en banieren, de vaandelgroet brachten aan Hem, Wien alle eer toekomt den God in Zijn Allerheiligst Sacrament des Altaars.

Na het indrukwekkende schouwspel hebben wij nog enige tijd door de stad gewandeld, tot aan het stadspark, en zijn vervolgens wederom het centrum ingetrokken. Daar was men reeds druk doende met het opstellen der grootse optocht. Jammer genoeg hebben wij de optocht niet in haar geheel kunnen aanschouwen, daar wij ons moesten haasten om den trein naar Meerssén te halen. Van Maastricht naar Meerssén is slechts een kort reisje, doch onderweg hebben wij veel genoeg beleefd. In Meerssen aangekomen, begaven wij ons allereerst naar de oude, historische kerk. Wat een schoon en indrukwekkend gebouw zowel van buiten als vanbinnen. De meeste bewondering trok de grote en buitengewone Christusfiguur, geplaatst te midden der fraaie beelden van Maria en Johannes, welke in het middenschip der kerk hingen.

Vanuit Meerssén begaven wij ons door het wonderschone Geuldal, teneinde Valkenburg te bereiken, het tweede doel van ons uitstapje. Het Geuldal is rijk aan afwisseling van natuurschoon, en zonder uitzondering hebben wij ons koninklijk vermaakt in Gods vrije natuur. Wij beklommen de bergen, bezochten verscheidene gewelven, en bezichtigden de rotswoningen te Geulhem. Aldaar gebruikten wij een kleine verversing en namen een kijkje bij de oude Geulsche waterval. Na een half uur gaans bereikten wij Valkenburg. Onze Zeer Eerwaarde Voorzitter richtte zich tot ons met de vraag, waarheen wij ons het eerst wilden begeven. De grootste helft der aanwezigen verkoos de beklimming der Wilhelminatoren, vanwaar men het gehele panorama van Valkenburg aanschouwen kan. Aldus werd besloten. Het was wel een steile berg, maar allen bereikten wij behouden de top. Vervolgens wilden wij de gemeentegrot bezichtigen, doch dat liep mis, want inmiddels was het tijd geworden om te vertrekken.

In de trein naar Heerlen hebben wij nog veel plezier gemaakt, ofschoon velen onder ons zeer vermoeid waren. Toen wij in Heerlen uitstapten, stond onze auto reeds gereed bij het station om ons weder huiswaarts te brengen, en omstreeks half elf waren wij terug in Kaalheide. Ofschoon wij ons de gehele dag uitstekend geamuseerd hebben, is hij toch veel te snel voorbijgegaan. Wij hopen van harte dat wij nog menig jaar met onze Zeer Eerwaarde Voorzitter dergelijke uitstapjes mogen maken, want zij bevorderen het verenigingsleven ten zeerste een leven dat zo noodzakelijk is om stoere en daadkrachtige mannen te vormen, die in de toekomst iets beloven voor kerk en maatschappij.

Jozef Sijstermans.

01-10-1924 AANRIJDING

Zondagavond circa half negen had een zekere Theunissen uit Kerkrade op de Kaalheidersteenweg ter hoogte van de kolonie Glück-Auf, het ongeluk nogal vrij ernstig met zijn motorrijwiel te vallen. Vermoedelijk is Theunissen met zijn voorwiel tegen een steen gereden en zodoende het stuur kwijt geraakt. Na door dokter Retera te zijn verbonden is hij per auto naar huis gebracht.

08-10-1924 VERNIELING

In een weiland te Kreckelberg (Krichelberg)-Kaalheide werden maandagnacht achter het huis enige jonge appelboompjes vernield. De daders zijn onbekend.

08-10-1924 VERKOOP

Verkoop perceel bouwland sectie A nummer 1700.

Verkopers: Johan Christiaan Huppertz, Johan Pieter Hubert Alphons Franssen en Jan Jozef Habets wonende te Kaalheide

11-10-1924 RECHTSPRAAK

Bij exploit van de deurwaarder B.S. Scholberg te Maastricht, d.d. tien oktober negentienhonderd vier en twintig, is ten verzoeken van Anna Maria Hunscheid, echtgenote van Pieter Joseph Paffen, reehtens wonende ten huize van haren echtgenoot, doch feitelijk verblijf houdende te Kerkrade, Krichelbergsweg nr.4, Opgeroepen Pieter Joseph Paffen, voormeld, zonder bekende woon- of verblijfplaats, om op donderdag den achttienden december 1900 vier en twintig, des voormiddags om half tien uur, te verschijnen voor de heren drs. Bauduin en van Doorninck, leden der Arrondissementsrechtbank te Maastricht, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar, teneinde in zijn eigen belang door de daartoe benoemde rechter-commissarissen te worden gehoord omtrent een door verzoekster aan gemelde rechtbank ingediend verzoekschrift om ter zake daarin vermeld kosteloos tegen haar echtgenoot te procederen. De procureur van verzoekster, mr. Robert van Oppen, Heerlen.

11-10-1924 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Kameraden, zondag a.s. gaan wij op huisbezoek. Reeds vele verkeerden en ongeorganiseerden wachten op ons en hebben ons gevraagd wanneer wij hun komen bezoeken om hun op te nemen als lid voor onzen bond. Laten wij er geen gras over laten groeien, kom daarom zondag a.s. om 10 uur allen in de 1e Glück-Aufstraat, dan kunnen wij wellicht onze afdeling in ledental verdubbelen. Vele handen maken hierbij licht werk.

15-10-1924 DE JONGE WERKMAN AFDELING KAAHEIDE

Ongeveer voltallig zijn de jonge mannen van de R.K.-jeugdorganisatie te Kaalheide zondag opgetrokken naar de grote propagandadag te Heerlen. Daar hebben de jonge mannen kunnen zien en horen, hoe sterk en krachtig in de laatste tijd de bond De Jonge Werkman in groei en bloei, is toegenomen en hoe de afdeling Kaalheide zeker bij de beste afdelingen mag gerekend worden.

Twee prijzen, waaronder een van aanmoediging, zijn dan ook de afdeling ten deel gevallen. Na de schitterende welgeslaagde vergadering zijn de jongens verder gegaan per tram naar Treebeek en daar hebben ze bijgewoond, een schitterende toneelavond van de leden der R.K. Werkliedenvereniging.

De leden zijn dan ook vol tevredenheid teruggekeerd naar Kaalheide om daar in daden te gaan omzetten wat zij op den bondsdag gehoord hebben trachten op te doen meer kennis van God en godsdienst. Daarvoor zal dan ook de gelegenheid volop voortaan gegeven worden aan de leden van De Jonge Werkman gedurende de lange winteravonden.

15-10-1924 AANRIJDING

Maandagavond omstreeks half zeven kwam op de Kaalheidersteenweg uit de richting Heerlen een auto, bestuurd door de heer L. uit Roermond, waarin twee paters uit Sittard gezeten waren. Van de anderen kant kwam een vrachtauto, waarachter weer de auto van J. Th. uit Bleijerheide.

Op het ogenblik van voorbijgaan tussen auto en vrachtauto, schoot de auto van Th. naar voren. De bestuurder van de eerste auto L. moest nu naar rechts wijken, maar reed daardoor tegen een lantaarnpaal, welke geknakt werd. De auto werd min of meer beschadigd. Veel erger was er een der Paters aan toe, die door de botsing een dik oog had gekregen en bewusteloos was. De pater werd de wasserij binnengedragen, waar dokter Schmier de eerste hulp verleende. De pater kwam spoedig bij en na de eerste verzorging, werd teruggekeerd per auto van de heer L. naar Sittard. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

28-10-1924 TE KOOP

Een mooie zwarte poedelhond (reu). Franssen Heiveldstraat nr.2 Kaalheide.

31-10-1924 DIEFSTAL

Een grote partij knollen zijn gestolen van het land van het raadslid de heer Haas te Kaalheide. De politie doet onderzoek. Dankzij de activiteit der politie komen diefstallen van veldvruchten weinig voor.

03-11-1924 OPENBAAR VERVOER

H Berkelaar Benzenraderweg nr.119 te Heerlen maakt hiermee bekend dat hij een autobusdienst heeft geopend van Heerlen naar de Glück-Auf kolonie te Kaalheide over Terwinselen en Molenberg te beginnen op de achtste november 1924.

De prijzen zijn als volgt:

- Heerlen-Molenberg 10 cent.; Heerlen-Terwinselen 15 cent.; Heerlen-Kaalheide 25 cent.
- Kaalheide-Terwinselen 10 cent.; Kaalheide-Molenberg 15 cent; Kaalheide-Heerlen 25 cent.

06-11-1924 AANRIJDING

Maandagavond had op de Kerkradersteenweg een ernstig motorongeluk plaats. Een Duitse vrachtauto stond wegens een klein defect aan het achterlicht stil langs de weg. De heer Kuiler wonende te Kerkrade en werkzaam op de Oranje Nassau mijn I te Heerlen reed met zijn motor in de van richting Kerkrade links in plaats van rechts van de weg, in volle vaart tegen de vrachtauto op, hoewel er nog genoeg ruimte was om rechts te passeren. De botsing moet zeer hevig geweest zijn, bewusteloos bleef Kuiler liggen. Dokter Retera van Spekholzerheide werd gewaarschuwd en was spoedig aanwezig. Na door deze behandeld te zijn, werd de ongelukkige door de inmiddels ontboden ziekenauto in bedenkelijke toestand naar het ziekenhuis te Heerlen overgebracht. De politie van Spekholzerheide was spoedig ter plaatse en stelde een onderzoek in.

08-11-1924 ADVERTENTIE

C. Erven, Krichelbergsweg nr.35, Kaalheide betuigt hierbij zijn hartelijke dank aan de heer J.P. wonende aan de Holzstraat te Kerkrade, voor de genezing van zijn koeien en varkens van het mond- en klauwzeer in de tijd van drie dagen.

08-11-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Zondag a.s. zal er in de Minderbroederskerk aan de Sittarderweg te Heerlen in alle missen gepreekt worden voor de nieuwe kerk der paters Minderbroeders Conventuelen te Kaalheide.

19-11-1924 R.K. WERKLIEDENVERENIGING SINT-JOZEF KAALHEIDE

De toneelvereniging van de R.K.-Werkliedenvereniging van Treebeek hield zondag te Kaalheide, in de R.K.-bijzondere school Sint-Jozef een toneeluitvoering. Om half zeven waren reeds alle plaatsen bezet. De Eerwaarde Pater Stanislaus opende met de christelijke groet, en hete allen hartelijk welkom voornamelijk de toneelclub Sint-Genesis die de kluchten opvoerde: Hannes als kamerlid en Na de nachtfuif en het toneelspel Het hoogste goed. De fanfare Sint-Jozef van Kaalheide luisterde mede dit feest op.

27-11-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

Agendapunt van de raadsvergadering van vrijdag 28 november is de overname van de 99 woningen van de Coöperatieve woningvereniging Glück-Auf.

29-11-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Het bestuur van de R.K.-Jeugdorganisatie Sint-Martinus te Spekholzerheide heeft besloten in januari 1925 een weldadigheidsuitvoering te geven ten bate van de nieuwe kerk te Kaalheide.

29-11-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van vrijdag 28 november werden de verschillende raadscommissies gekozen, de raadsleden afkomstig van Kaalheide werden als volgt gekozen.

- De heer M.J. Oellers lid in de raadscommissie publieke werken;
- De heer J.P. de Hesselle lid in de raadscommissie onderwijs;
- De heer M.L. Flutsch lid in de raadscommissie sociale aangelegenheden;
- De heer Haas lid in de raadscommissie huisvesting.

03-12-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

De overnam van de 99 woningen van de Coöperatieve woningvereniging Glück-Auf te Kaalheide.

- De eigendommen hebben een waarde van f 686.536,72;
- De schulden bedragen f 846.332,60.

Er loop nog een verzoek van J.J. Straatman te Haarlem om uitbetaling van een bedrag van f 4.500, - wegens geleverd schilderwerk aan deze woningen. B. en W zijn van oordeel dat slechts een bedrag van f 1.800, - uitbetaald hoeft te worden.

06-12-1924 SINT-NICOLAAS

Naar wij vernemen zal zondag 7 december a.s. in de namiddag St. Nicolaas met zijn knecht een bezoek brengen aan de schoolkinderen te Kaalheide. De Kerkelijke Fanfare St. Jozef zal de goedheiligman aan de grens van het rectoraat afhalen.

In de zaal der school wordt een groot feest gehouden, de schoolkinderen zullen enige toneelstukjes uitvoeren. Daarna zullen de kinderen naar de klassen gaan om te zien, wat St. Nicolaas voor hen heeft medegebracht. Voor de schoolkinderen belooft dit feest zeer aangenaam te worden.

08-12-1924 BESTUURLIJKE OVERHEID

Tijdens de raadsvergadering van vrijdag 5 december is besloten tot de overname van de 99 woningen van de Coöperatieve woningvereniging Glück-Auf. Aan de heer Straatman te Haarlem werd toegekend een bedrag van f 2200,- daarnaast werd besloten een partij glasruiten over te nemen die geschikt zijn voor deze woningen.

10-12-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

Zondag aanstaande zal de Eerwaarde Pater Albertus van Kaalheide in alle Heilige Missen preken en collecteren in de kerk van Terwinselen voor de nieuw te bouwen kerk te Kaalheide.

17-12-1924 BIJDRAGE AAN DE BOUW VAN DE KERK EN PASTORIE TE KAALHEIDE

De collecte welke afgelopen zondag in de parochie Terwinselen gehouden tijdens de Heilige Missen voor de nieuw te bouwen kerk te Kaalheide, heeft opgebracht de som van f. 141,50. Zeker een zeer schone bijdrage voor deze nieuwe parochie in de mijnstreek welke zelf nog onder vele geldelijke lasten gebukt gaat.

20-12-1924 ADVERTENTIE

22-12-1924 SINT-VINCENTIUSVERENIGING KERKRADE

De Sint-Vincentiusvereniging hield een goed bezochte vergadering, die werd bijgewoond door Deken Franck, en waarin Pater Albertus Zoetmulder, conventueel te Kaalheide, een rede hield over de christelijke charitas. Aan verschillende mijndirecties werd door de voorzitter dank gebracht voor den ontvangen steun.

24-12-1924 KERKELIJKE FANFARE SINT-JOZEF KAALHEIDE

Op zondag 4 januari zal door de pas opgerichte fanfare St. Jozef een groot feestconcert met toneeluitvoering worden gehouden in de R.K.-bijzondere school te Kaalheide.

Onder degelijke leiding van hun directeur, de heer Joh. Ploum, zijn reeds verschillende mooie nummers in studie genomen. Medewerking wordt verleend door de instrumentensolist E. Weyers te Bocholtz.

30-12-1924 12½-JARIG-JARIG PRIESTERJUBILEUM

Minderbroeders Conventuelen: 12½-jarig priesterschap Pater-Rector Stanislaus van den Berg te Kaalheide geboren te Haarlem.

31-12-1924 ADVERTENTIE

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
C. Haas winkelier
Heiveldstraat Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
Nic. Debets-Mulders
Café-Restaurant.
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
Frits Lennarts Slager.
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
Chr. Haselier
Schoenwinkel Kerkradersteenweg.
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
G. Kramer koloniaalwaren, tabak en sigaren,
Kasperenstraat nr.103
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
J. Bothmer-Sturz
Café-Restaurant
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
Nic. Vroomen-Augenbraun
Café-Restaurant
Kaalheide

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
Willem Salden, koloniaalwaren en groentewinkel
Kaalheidersteenweg
Kaalheide.

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
H. Paffen schilder
Heiveldstraat nr.15
Kaalheide

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers
J. Warrink schoenmaker
Kolonie Glück-Auf Kaalheide.

BIJLAGE

FAMILIENAMEN VOORKOMEND TE KAALHEIDE VANAF 1811³

Aert(s)z-Wetzelaar		1851
America-Cobben	Kerkradersteenweg	1917
Augenbraun		
Augenbroe		1834
Augenbroe-Dautzenberg		1878
Augenbroe-Ploem		1848
Baas		1920
Bager		1920
Barlage-Dammers	Kerkradersteenweg 6	1916
Baur	Wiebach	1895
Beckers		1811-1832
Beckers-Ubachs		1847
Beij-Ploum		1867
Beijer-Gatignon	Kerkradersteenweg 113	1917
Beijer-Schinkelaar		1913
Bellen-Krings		1848
Bemelen-Dauven		
Bemelen-Debets		1884
Bemelen-Dejaer		1848
Bemelen-Douven		1870
Bemelen-Mijnes		1896
Bemelen-Somers		
Bemelmans-Bitter		1904
Bentink-Zeegers	Kerkradersteenweg	1912
Bertrand-Engels	Krichelberg	1908
Bindels-Dauven		1899
Bindels-Jungslaeger		1876
Bischops-Wagener	Krichelberg	1883
Bleijlevens		1826
Bleijlevens-Rothkrantz		1826
Block	Kerkradersteenweg	1917
Blónde-Köhler		1912
Boekhorst-Wetzelaer	Kerkradersteenweg	1917
Bonnema-Geerdink	Kerkradersteenweg	1918
Bos-Derichs		1874
Bosch-Broers	Kaalheiderplein 3	1917
Bosch-Lejeune		1924
Bost-Hermans	Kerkradersteenweg	1913
Bothmer-Cohnen		1869
Bothmer-Dautzenberg	Kaalheiderplein	1868
Bothmer-Schönen		1838
Bothmer-Sturtz	Kerkradersteenweg	1917
Bothmer-Vinken	Kerkradersteenweg 28	1905
Brakels		1908
Bremen-Goor	Krichelberg	1916
Bremen-Horbach		1880
Brosius-Staab	Kerkradersteenweg 93	1917
Brouwers-Hermans		1876
Bruins-Hawig		1912
Buck-Franssen		1842

³ De straatnamen Kerkradersteenweg en Kaalheidersteenweg worden door elkaar gebruikt. Jaartal verwijst naar het jaar dat de naam voorkomt in de delen Kaalheide door de jaren.

Buck-Timmers		1840
Caleri		1915
Claassens	3e Glück-Aufstraat 6	1924
Claessens-Bunkens	Kasperenstraat	1918
Consten-Stohr		1904
Cordewener-Strüver		1915
Cornelissen	Kaalheidersteenweg 103	1921
Crombach-Janssen	Krichelberg	1890
Dammers-Barlage	Kerkradersteenweg 10	1918
Dammers-Jongen		1856
Dammers-Kemp		1884
Dautrimont-Taillefer	Krichelberg	1916
Dautzenberg-Ploum		1844
Dautzenberg-Spiertz		1901
Dauven-Bemelen		1884
Dauven-Ploum		1870
de Hesselle-Meijers		1826
de Hesselle-Spijkers		1875
de Jong-Grupstra	Kerkradersteenweg	1916
de Kater		1920
de Witte		1920
Debets-Doveren		1858
Debets-Hermans	Kerkradersteenweg	1902
Debets-Jongen		1902
Debets-Mulders		1902
Delnoij	Kerkradersteenweg	1916
Derix-Krings		1820
Derix-Ruijters		1866
Derix-Vankan		1846
Derks		1895
Detmers-Klaus	Krichelberg	1919
Dewitte-Strijdhagen	Kerkradersteenweg	1918
Dickmeijs	Krichelberg 3	1918
Dohmen		1924
Dohulte-Staab	Kerkradersteenweg	1918
Douven-Bothmer		1863
Douven-Debets		1902
Douven-Martens	Kerkradersteenweg 60	1904
Douven-Ploum		1866
Doveren-Blijlevens		1830
Doveren-Essers		1830
Doveren-Hanssen		1887
Doveren-Spiertz		1861
Doveren-Sturtz	Kerkradersteenweg	1919
Doveren-van der Velden		1912
Engelen-Meuleners		1921
Engels-Debets	Krichelberg	1870
Engels-Frings		1842
Engels-Kessels	Krichelberg	1904
Engels-Spelthaen		1907
Erven	Krichelbergsweg 35	1924
Esser-Bemelen	Kerkradersteenweg	1903
Esser-Huppertz		1880
Essers-Gielkens	Krichelberg	1918
Fijen-Schellberg	Kerkradersteenweg	1916
Flucken-Crombach	Krichelberg	1889
Flutsch	Glück-Auf kolonie 9	1922
Franssen	Dentgenbach	
Franssen	Heiveldstraat 2	1924

Franssen-Dohmen	Kasperenstraat	1917
Franssen-Haselier	Kerkradersteenweg	1917
Frings-Lennartz	Krichelberg	1891
Furpil-Schlijper		1858
Geelen-Schreuder	Kerkradersteenweg	1917
Geurtsen		1896
Gielkens-Plum	Krichelberg	1884
Giessen		1895
Gijzen		1920
Giskes-van Ek		1908
Glas	Glück-Auf kolonie	1921
Glaser	Kaalheide 123	1914
Göbbels		1920
Goertzen -Doveren		1854
Goertzen -Ploum		1851
Goertzen -Wagener	Krichelberg	1884
Görtzen-Bertrand	Kerkradersteenweg 35	1919
Görtzen-Bertrand	Krichelbergsweg 5	1916
Görtzen-Doveren		1875
Görtzen-Ploum		1863
Görtzen-Vijgen	Kerkradersteenweg 35	1902
Görtzen-Wagener		1875
Groenberg		1919
Grooten		1920
Haas	Heiveldstraat	1924
Haas-Martens	Krichelberg	1881
Haas-Spelthan		1915
Habets-Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1904
Habets-Stohr		1885
Habets-v. Aubel	Krichelberg	1903
Hamers-Clermont		1892
Hamers-Dammers		1890
Hamers-Jüngslager		1862
Handels-Paas	Kerkradersteenweg	1917
Hanneman		1924
Hansen-Finken		1840
Haselier-Bouman		1842
Haselier-Huppertz		1885
Haselier-Somers	Kaalheide 20	1920
Haselier-Wiertz		1906
Hatting-Plum	Kerkradersteenweg 57	1919
Heine-Dost	Kaalheidersteenweg 47	1915
Hellebrand-Aelmans	Krichelberg	1918
Hemsh-Weiss		1903
Hendriks		1919
Hendriks-Hensgens		1856
Hendriks-Vincken		1854
Hensgens-Brauwiers		1855
Hensgens-Bulkens		1868
Hensgens-Sturz		1902
Herf		1816
Hermans-Esch	Kerkradersteenweg 37	1883
Hermans-Quadvlieg	Kaalheidersteenweg	1851
Hessel		1848
Heussen-Hendriks		1894
Heuts	Nieuwe Dentgenbach	1923
Hidding	Glück-Auf kolonie 5	1921
Hiltz-Ploum	Krichelberg	1876
Hoekstra		1919

Hoepertz-Stommen		1904
Hoepertz-Vroomen		1901
Hoffman-Augenbroe		1841
Horsmans-Voncken		1907
Houben		1921
Houppermans-Horbach		1905
Housen-Bothmer		1903
Housen-Pelzer	Kaalheiderplein	1913
Huijgens		1909
Huisman		1908
Huppertz-Klein		1818
Huppertz-Krings		1894
Huppertz-Slangen	Kerkradersteenweg 18	1888
Huppertz-Stommen		1859
Huynen		1920
Janosch-Stratmans	Kerkradersteenweg	1918
Jansen-Diederichs		1907
Janssen-Ploum	Kerkradersteenweg	1919
Jaspers-Thomassen	Krichelberg	1917
Jongen-Kick		1821
Kastenholz-Grünenthal	Krichelberg	1916
Keller-Strijbos		1908
Kemmerling-Systemans		1885
Kleintjes-Habets		1906
Kleuters-Jans		1858
Klingen-Neis	Krichelberg	1906
Kloprogge-Swinkels		1923
Kluten-Ploum		1843
Klütten-Simons		1820
Kniehaus-Lübberman	Kerkradersteenweg 30	1919
Köbke-Meyer-		1904
Kohnen-Scheeren		1858
Konen-Thevissen		1888
Koonen-Derix	Kerkradersteenweg	1854
Kramer	Kasperenstraat 103	1919
Krings-Koonen		1831
Krings-Rehan		1816
Kroeze-Baars		1913
Kruijen-Voncken	Kerkradersteenweg	1916
Krutzen		1915
Kruys-Peters		1920
Kuppers-Vonken		1904
Lafaie		1896
Lang-Doveren		1830
Lasse		1919
Lataster-Consten	Kerkradersteenweg	1916
Lataster-Debets		1889
Laven-Mertens		1846
Lekkinga	Kaalheide 119	1914
Lennarts		1811-1832
Lennarts-Delnoij	Wiebach	1904
Lenzen-Scheren	Krichelberg 20	1919
Lochtman		1920
Lochtman-Hendriks		1861
Lorse		1908
Maasen-Vankan	Kerkradersteenweg	1919
Maessen-Consten	Kerkradersteenweg	1916
Martens-Doveren	Kerkradersteenweg 62	1913
Martens-Heunen	Kaalheidersteenweg 26	1895

Martens-Ploum		1852
Martens-Quadvlieg		1881
Matasic-Giesen	Krichelberg	1917
Meijers-Prickarts	Wiebach	1829
Menten-Langohr	Krichelberg 20	1919
Menting		1918
Mertens-Crombach		1817
Mertens-Frings		1842
Mertens-Spiertz		1839
Meyers		1825
Mienes		1900
Mijnes-Huppertz	Kaalheiderplein	1876
Mijnes-Wings		1912
Moonen	Kaalheide 55	1903
Morgenraeth-Aalmans		1858
Morgenraeth-Rothkrantz		1842
Mostart	Wiebach	1896
Muijters	Dentgenbacherhoeve	1915
Mulkens-van Straten	Kerkradersteenweg	1919
Muller-Deumens		1894
Muller-Fleu		1853
Muller-Kochs		1888
Nelis-Bemelmans	Kasperenstraat	1917
Nicolas-Bemelmans	Kasperenstraat	1917
Niemarkt-Blónde		1906
Niesten		1905
Niesters		1811-1832
Nijssen-Crutzen		1906
Oellers	Klein Graverstraat	1919
Oellers-Quadvlieg		1902
Offermans-Krausen		1820
Ortmans-Bothmer	Dentgenbach 102	1899
Otermans	Dentgenbach	1917
Paffen	Heiveldstraat 15	1924
Paffen-Hunscheid	Krichelbergsweg 4	1920
Paffen-Strüver	Kerkradersteenweg	1917
Paffen-Wefels		1886
Pagen-Hermans		1865
Palm-Fisher		1912
Pasmans-Janssen		1912
Pasmans-Winkens	Kasperenstraat	1918
Pelzer-Winkens	Kasperenstraat	1918
Peters-Bothmer		1898
Pisa	Glück-Auf kolonie	1921
Ploum-Beij		1834
Ploum-Debets		1884
Ploum-Doveren		1824
Ploum-Engels		1904
Ploum-Hermans	Kerkradersteenweg	1904
Ploum-Klein		1824
Ploum-Klinen		1834
Ploum-Mertens		1836
Ploum-Urlichs		1820
Plum-Klein		1818
Plum-Krings		1821
Plum-Vinken	Kaalheiderplein	1908
Poppen		1920
Putz-Douven		1873
Pütz-Vierdeels	Kerkradersteenweg	1918

Quadvlieg-Crombach		1904
Quadvlieg-Derix		1913
Quadvlieg-Martens	Kaalheiderplein 9	1922
Quadvlieg-Martens	Wiebach	1881
Raaijmakers-Stevens		1913
Redding- Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1917
Reinders-Vinken	Kerkradersteenweg	1917
Römgens-Hendriks		1869
Rothkrantz-Haenraths		1838
Rutten-Kockelkorn		1818
Salden	Kerkradersteenweg 82	1904
Salomons-Huisman	Kerkradersteenweg	1918
Sangen-Huppertz		1908
Scheeren	Krichelstraat	1921
Scheilen-Debets		1877
Scheren-Ritzerfeld	Krichelberg	1891
Schillings-van Loo		1919
Schlangen-Doveren		1854
Schlangen-Huppertz		1897
Schlangen-Soomers	Krichelberg	1905
Schleijper-Bemelen		1829
Schleijper-Debets		1896
Schlijper-Debets		1899
Schlijper-Douven	Krichelberg	1902
Schlijper-Doveren		1835
Schlijper-Jongen		1876
Schlijper-Rosenboom		1821
Schlijper-Sturtz		1903
Schmitz		1921
Schmitz-Kusters		1843
Schneider	Dentgenbach 100	1918
Schoemans-Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1907
Schopen-Martens	Kaalheide 64	1919
Schreuder-Gortzen		1892
Schreuder-Görtzen		1901
Schreuders-Bemelen	Kerkradersteenweg	1895
Schulte-Staab	Kaalheidersteenweg 45	1917
Senden		1894
Sijstermans		1923
Sijstermans-Hensgens	Dentgenbach	1862
Simons		1811-1832
Simons-Hamers		1817
Slagman-Venema	Kerkradersteenweg 121	1919
Slangen-Barlage	Kerkradersteenweg 40	1919
Slangen-Bothmer	Kerkradersteenweg	1911
Slangen-Huppertz		1902
Slangen-Mijnes		1912
Sliepen-Rutten	Dentgenbach	1916
Slieper		1919
Smeets-Kusters		1847
Somers-Otten		1913
Soomers-Bemels		1879
Souren		1894
Spiekers		1917
Spiertz-Hermans		1835
Spijkers		1916
Staal-Vos		1913
Steinbach-Weiss		1907
Steins-Bindels		1921

Steins-Görtzen		1883
Steins-Hamers	Kaalheiderplein	1921
Steins-Martens		1907
Steins-Ploum		1857
Steins-Stijfs		1905
Stephan-Vonken	Krichelberg 1	1918
Stohr-Bindels		1905
Stohr-Bosten		1870
Stohr-Chaineus		1824
Stohr-Crombach	Krichelberg	1895
Stohr-Habets		1891
Strolenberg-Mertens		1870
Struver-Cordewener	Kerkradersteenweg	1918
Struver-Huppertz	Krichelberg	1903
Struver-Stohr		1894
Struver-Worms		1858
Sturtz-Schlijper		1902
Systemans		1923
te Boekhortst-Wetzelaer	Kerkradersteenweg	1917
Tepaske-Vos		1913
Thomassen-Bachs	Schifferheide	1919
v. Dijk-IJzerman	Kerkradersteenweg	1916
v. Drimmen		1901
v. Ee	Kerkradersteenweg	1915
v. Hasselt	Kerkradersteenweg 18	1921
v. Leusden-Rouwkema		1912
v. Putten		1920
v. Uden-Steins	Kerkradersteenweg	1918
v.d. Brink		1923
v.d. Lubbe		1923
v.d. Tillaard-Scheres	Kerkradersteenweg	1919
Vaessen-Pluijmaekers	Schifferheide	1903
Vaessen-Roebroek	Schifferheide	1866
Vandeberg-Schlösser		1863
Vannuijs-Offermans		1860
Vinders-Hubben		1861
Vinders-Maesen		1907
Vinken		1903
Vinken-Hoffman		1870
Vinken-Krapels		1845
Vinken-Krings		1874
Vinken-Meulenbergh		1902
Volders		1811-1832
Vonken-Austen	Krichelberg 8	1887
Vreuls-Scheren	Krichelberg	1918
Vroomen-Augenbraun	Kaalheidersteenweg	1919
Vrösch-Vijgen		1902
Wagner		1923
Wagner	Kerkradersteenweg 97	
Warrink	Glück-Auf kolonie	1924
Wauben-Arkenbosch		1856
Weckseler-Krings		1839
Wefels-Damen		1900
Wefels-Krings		1865
Werry-Schmeitz		1832
Wetz(s)eler-Krings		1831
Wetzelaer-Stevens		1902
Wetzels-Gorrissen		1856
Wetzels-Stevens		1888

Wierts- Görtzen	Kerkradersteenweg	1918
Zaunbrechers		1894
Zimmermans-Ploum		1863

GEESTELIJKHEID KAALHEIDE VANAF 1921

Pater Stanislaus v.d. Berg	1921-
Pater Victorinus van den Berg	1922-1923
Pater Ferdinand Eussen	1922 (op assistentie)
Pater Albertus Zoetmulder	1923

VERENIGINGEN KAALHEIDE VANAF 1811

Algemeene Bond van Christelijke Mijnwerkers Afdeling Kaalheide
Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide
De Jonge Werkman Afdeling Kaalheide
Katholieke Kiesvereniging Afdeling Kaalheide
Kerkelijk Zangkoor Sint-Caecilia Kaalheide
Kerkelijke Fanfare Sint-Jozef Kaalheide
Neutrale Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide
Oude kruisboogschutterij Sint-Hubertus Kaalheide
Permanentenvereniging
Postduivenvereniging De Zwaluw Kaalheide
R.K. Werklidenvereniging Sint-Jozef Kaalheide
Rauchclub Brüderschaft
Rauchclub Einigkeit
Rauchclub Gemütlichkeit
S.D.A.P Afdeling Kaalheide
Toneelvereniging Edelweis Kaalheide
Turnvereniging Coriovallum Kaalheide
Turnvereniging Kaalheide
Turnvereniging Kracht en Vlugheid Kaalheide
Voetbalvereniging Alcides Kaalheide
Voetbalvereniging Unitas Kaalheide
Zangkoor de Roode Zangertjes

KERKELIJKE VERENIGINGEN KAALHEIDE VANAF 1923

Aartsbroederschap der Heilige Familie Afdeling Mannen en Vrouwen.
Mariacongregatie voor meisjes
Congregatie van R.K. Jongelingen

ACHTERGROND INFORMATIE

Gulden en Geldmaker Architecten⁴

Een echte specialist in volkshuisvesting. Zo zou je architect Zeeger Gulden (1875-1960) kunnen typeren. Van Schagen tot Maastricht, in grote delen van Nederland is zijn Amsterdamse architectenbureau Gulden & Geldmaker betrokken bij het ontwerp en de bouw van arbeiderswoningen. Dat krijgt hij voor elkaar omdat hij een echte netwerker is. Hij zit in allerlei commissies en verenigingen, is 30 jaar lang SDAP-gemeenteraadslid in Amsterdam en hij heeft een broer die verzekeringsagent is en ook weer veel mensen kent. Zeeger Gulden biedt meer dan alleen woningontwerpen: hij gaat ook de boer op om aarzelende notabelen over de streep te trekken. Moet er nog een woningbouwvereniging worden opgericht? Geen probleem, Gulden weet hoe het moet. Een rijksvoorschot aanvragen om te kunnen bouwen? Geen probleem, Gulden kent de weg. Onderhandelingen met de provinciale inspecteur van volkshuisvesting? Geen probleem, Gulden regelt het. Zo initieert Zeeger Gulden met zijn architectenbureau tussen 1909 en 1959 heel wat arbeiderswoningen.

Zeeger Gulden en Melle Geldmaker vormden vanaf ongeveer 1910 een architectenbureau dat in twintig jaar tijd vooral veel woningen ontwierp. Er zijn schattingen dat ze betrokken waren bij zo'n 15.000 woningen in Amsterdam en 45.000 in heel Nederland.

Zeeger Daniël Johan Wilhelm Gulden werd in 1875 geboren in Zaltbommel, waar zijn vader stadsarchitect was. Daar doorliep hij de HBS. Vanaf 1896 woonde en werkte hij in Amsterdam. Hij was inspecteur bij de gemeentelijke telefoondienst tot hij in 1908 werd ontslagen omdat hij enkele artikelen had geschreven met kritiek op het gemeentebestuur. Dat jaar begon hij voor zichzelf als architect. Gulden was naast zijn werk gedurende dertig jaar lid van de gemeenteraad voor de socialistische SDAP. In 1939 trad hij terug na beschuldigingen van corruptie. Melle Geldmaker kwam in 1874 ter wereld in het Friese Oranjewoud, als zoon van een tuinman. Hij was aanvankelijk timmerman. Vanaf 1913 woonde hij definitief in Amsterdam.

De woningontwerpen van Gulden & Geldmaker waren sober, op het massieve af, symmetrisch en vrijwel zonder decoratie. Tussen 1924 en 1930 werkten ze veel samen met J.M. van der Mey. Van der Mey leverde het ontwerp van de voorgevel, Gulden en Geldmaker tekenden de plattegronden. Gulden wist via zijn contacten in de arbeidersbeweging veel opdrachten binnen te halen. Geldmaker deed het meeste ontwerpwerk.

De Bomaanslag tegen Majoor Verspyck⁵

Op maandag 7 november 1921, even na negen uur s avonds, klonk er een knal als van een kanonschot voor de woning van de heer D.R. Verspyck, majoor der veldartillerie, wonend aan de Frankenslag nr. 316 in het Statenkwartier in Den Haag. Toen de buurtbewoners kwamen kijken wat er gebeurd was, ontdekten ze een groot gat in de voorgevel van het huis van Verspyck. Ook een stuk van de vloer lag aan flarden, de schoorsteenmantel was uit elkaar geslagen en in het plafond zat een gat van enkele vierkante decimeters. Van de huizen in de omtrek waren de meeste ruiten gebroken.

Behalve majoor van de veldartillerie was Verspyck lid van de krijgsraad. In die hoedanigheid had hij drie dagen eerder, op vrijdag 4 november, een dienstweigeraar veroordeeld tot negen maanden gevangenisstraf. Dienstweigeren werd toen nog gezien als een revolutionaire daad, dienstweigerers moesten voor de krijgsraad verschijnen en werden slecht behandeld. Twee van hen waren in de gevangenis gestorven. De dienstweigeraar die door Verspyck veroordeeld was, Herman Groenendaal, was al vijf maanden in hongerstaking, waarmee hij landelijk de aandacht trok. Er werd gestaakt en gedemonstreerd voor zijn vrijlating. Pamfletten schreeuwden om actie, harde actie.

Monteur Piet Kooijman, een anarchist en antimilitarist, wilde het niet bij woorden laten. Bij een mijnwerker uit Limburg regelde hij wat staafjes dynamiet, die hij meenam naar een geestverwant, de letterenstudent Leendert van der Linde, wonend op Frankenslag 386, niet ver bij Verspyck vandaan. Zij deden de staafjes in een thermosfles, staken er een lont in, en de bom was klaar.

Kooijman en Van der Linde vroegen twee geestverwanten voor bijkomende bezigheden, zoals het stukmaken van het luchtroostertje en het in de gaten houden van de omgeving. Toen alles geregeld was en de seinen op groen stonden, kwam Kooijman aangelopen, duwde de thermosfles naar binnen en stak de lont aan. Drie minuten later klonk een klap die ver buiten het Statenkwartier te horen was.

---

⁴ Bronnen: Canon sociaal werk en Amsterdam op de kaart.

⁵ Bron: Nederlands Dagblad

De daders werden al snel gearresteerd. Het brein achter de aanslag, Piet Kooijman, kreeg zes jaar gevangenisstraf. In de gevangenis ging hij door met actievoeren, nu tegen de verplichte kerkdiensten in de gevangenis. Na zijn vrijlating werd hij marktkoopman in pantoffels en runde hij een winkel in kantoorartikelen. Hij riep werklozen op de magazijnen te bestormen en te nemen wat ze nodig hadden onder het motto neem en eet. In de jaren zestig was Kooijman een bron van inspiratie voor Roel van Duyn, de voorman van de provo' s.

Dienstweigeraar Herman Groenendaal, om wie het allemaal begonnen was, bleek het meest principieel. Toen hij hoorde dat er een bomaanslag voor zijn vrijlating was gepleegd, beëindigde hij zijn hongerstaking, uit protest tegen het gebruik van geweld ook al was dat geweld gericht tegen de man die hem veroordeeld had.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

---

1 **Voetbalvereniging KSV:** Volledige naam luide K.S.V. Quick Kerkrade de vereniging werd op 28 juli geroyeerd door de R.K.L.V.B.

2 **Voetbalvereniging Sparta:** Opgericht op 27 juli 1914 te Bleijerheide. In 1916 sluit Sparta zich aan bij de Rooms Katholieke Federatie en wordt meteen kampioen. In 1922 fuseert Sparta met Geel Zwart en werd de naam S.V. Bleijerheide. In het seizoen 1924-1925 sloot het zich aan bij de K.N.V.B. In 1925 wint het de Velocitas beker.

3 **Voetbalvereniging B.V.C.:** Officiële naam B.V.C. Excelsior Bleijerheide. Het sportterrein lag naast de zusterschool.

4 **Voetbalvereniging Juliana:** Officiële naam Spekholzerheidensche voetbalclub Juliana Opgericht in 1910 te Spekholzerheide de levensbeschouwing van Juliana is neutraal. Van 1917 tot 1921 is Juliana lid van de R.K.L.V.B.

5 **Koepokinenting:** Is een historische vorm van vaccinatie tegen de pokken, ontwikkeld aan het eind van de 18e eeuw. Men gebruikte het koepokkenvirus een milde infectie die voorkomt bij koeien om mensen immuun te maken voor de veel gevaarlijkere menselijke pokken. Het koepokkenvirus veroorzaakte bij mensen slechts een lichte huidinfectie. Na inenting met dit virus ontwikkelde men immuniteit tegen, het virus dat pokken veroorzaakte.

6 **Beschrijvingsbrief:** Is een document dat gedetailleerde informatie geeft over een specifiek onderwerp, situatie of object. Het doel van een beschrijvingsbrief is om een duidelijk en volledig beeld te schetsen voor de lezer, zodat deze een goed begrip krijgt van wat er wordt beschreven.

7 **Bijzondere school:** Een bijzondere school was een school die onderwijs gaf vanuit een specifieke religieuze, levensbeschouwelijke of pedagogische grondslag, de school werd niet door de overheid bestuurd, maar wel vanaf 1920 door de overheid gefinancierd.

8 **Buffetverpachting:** Het uitbesteden of verhuren van het recht om het buffet te exploiteren tijdens bijeenkomsten, feesten of in verenigingsgebouwen. De exploitant vaak een lokale ondernemer mocht dan tegen betaling drankjes en versnaperingen verkopen aan bezoekers.

9 **Veeketel:** Is een grote ketel of kookvat dat werd gebruikt op boerderijen, vooral in de veeteelt, voor het bereiden van voer of het verhitten van water voor vee.

10 **Kaalheiderveld:** Het terrein strekte zich uit vanaf de Kaalheidersteenweg tot in de richting van het huidige sportpark.

11 **Bloemendag:** Een bloemendag was vaak een lokale feestelijke dag waarop bloemen centraal staan meestal als uiting van lente, gemeenschapszin, creativiteit of herdenking.

12 **Elektriseermachine:** Is een natuurkundig apparaat dat werd gebruikt om statische elektriciteit op te wekken. Het was een belangrijk instrument in de 18e en 19e eeuw voor experimenten in de elektrostatica, lang voordat batterijen en dynamo's gangbaar werden.

13 **Bedelrede:** Een bedelrede is een toespraak of schrijven waarin iemand om financiële steun of andere vormen van hulp vraagt. Bedelredes kunnen verschillende vormen aannemen, zoals brieven, toespraken, of publieke oproepen, en worden vaak gebruikt door individuen, organisaties of instellingen die steun nodig hebben om een bepaald doel te bereiken.

14 **Contractcommissie:** Deze commissie speelde een rol in het verbeteren van de sociale dialoog in de Limburgse mijnindustrie, de arbeidsomstandigheden waren zwaar en de overheid zich begon te bemoeien met arbeidsveiligheid en er was nog weinig wettelijke bescherming een tijd waarin vakbonden nog in opkomst waren.

15 **De Tribune:** de Tribune verscheen voor het eerst op 19 oktober 1907 als weekblad van de marxistische oppositie binnen de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP). Vanaf oktober 1913 kwam het blad, als krant van de communistische partij (CPH), tweemaal per week uit en in april 1916 werd De Tribune een dagblad. De Tribune is een voorloper van de De Waarheid de krant van de CPN.

16 **Akte K:** Verwijst naar een vroegere onderwijsbevoegdheid in Nederland voor meisjes om nuttige handwerken te onderwijzen op lagere scholen. De term werd ook gebruikt voor bevoegdheden op andere vakgebieden.

17 **Limburgse Katholiekendag:** Was een grootschalige, religieus geïnspireerde bijeenkomst die vanaf 1899 tot 1939 werd georganiseerd in de provincie Limburg. Het was bedoeld om katholieken uit de hele regio samen te brengen voor bezinning, vorming, en het versterken van de katholieke identiteit in een tijd van maatschappelijke en politieke verandering. In Limburg was het een reactie op de opkomst van liberale en socialistische stromingen, en een manier om de katholieke gemeenschap te mobiliseren rond thema's als onderwijs, sociale rechtvaardigheid, en gezinsleven.

18 **Duurtebijslagen:** Waren extra financiële toelagen bovenop het reguliere loon. Ze werden toegekend in periodes waarin de prijzen voor voedsel, kleding en huisvesting sterk stegen. Ze waren bedoeld om het koopkrachtverlies van mijnwerkers te beperken. De Staatsmijnen en de particuliere mijnbedrijven voerden deze bijslagen in als reactie op vakbondseisen en maatschappelijke druk. De Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond (ANMB) en de Nederlandsche Katholieke Mijnwerkersbond (NKMB) speelden een actieve rol in het afdwingen van duurtcompensatie.

19 **Privaten:** Toiletten vaak zonder spoeling, met een ton of put onder het zitgedeelte. Bij woningbouwprojecten was het aanleggen van privaten, vaak een onderdeel van de infrastructuur.

20 **Ribhout:** Houten balken of latten die dienst doen als ribben in een constructie. Werden gebruikt bij het maken van skeletstructuren, zoals in plafonds, wanden of meubels. De afmetingen variëren, maar het gaat vaak om balken met een doorsnede van bijvoorbeeld 15 × 20 cm tot 7,5 × 7,5 cm.

21 **Dagpassen:** In 1921 kende Nederland, net als veel andere landen, een systeem van dagpassen om het grensverkeer te reguleren. Dagpassen werden uitgegeven voor: Handelaren die goederen over de grens wilden vervoeren Sluikwerkers (dagarbeiders) die dagelijks pendelden, Medische noodgevallen, zoals patiënten die in buurlanden behandeling zochten, Toeristen en bezoekers met kortstondige bezoek motieven. Elke categorie had zijn eigen formulier, voorwaarden en vergoedingen. De aanvraag en uitgifte geschiedt door het lokale politiebureau of grenspost. Controle van identiteit aan de hand van een paspoort of ander identiteitsbewijs. Vastleggen van de reisroute en de geldigheidsduur (meestal maximaal één dag). Betaling van leges, afhankelijk van categorie en afstand. Afdruk en stempel van de RVD of Marechaussee op de dagpas.

22 **Voetbalvereniging Olympia:** Voetbalvereniging Olympia werd op 24 juni 1910 opgericht. In 1918 veranderde de clubnaam in RKVV Chevremont om een nauwere band met de lokale gemeenschap te benadrukken.

23 **Tonhalle:** Gelegen aan de Einderstraat was van oorsprong een theaterzaal later werd het een bioscoop. Op 29 oktober 1901 bracht de Zangvereniging Sint- Lambertus in de Tonhalle van den heer Systemans het stuk Die Heldin van Transvaal.

24 **Herman Stins:** Drijvende kracht achter de katholieke vakbeweging in Limburg. Geboren in Dokkum, Friesland, Begon zijn loopbaan als textielarbeider in Enschede, waar hij al vroeg betrokken raakte bij de katholieke arbeidersbeweging. Hij ontwikkelde zich tot een krachtige spreker en organisator, met een sterke sociale bewogenheid. Toen Stins, voor buitenstaanders volkomen onverwacht, in 1915 voorzitter werd van de Christelijke Mijnwerkersbond was er nog geen sprake van een solide vakbond. Doorgaans toonden de Limburgse mijnwerkers maar weinig belangstelling voor de bond. De bondsbestuurders waren min of meer ten einde raad. Vooral de uiterst kritische en radicale Kerkraadse mijnwerkers wantrouwen de bond. Zij streden zelf voor hun belangen, gaven zij te kennen. Uit hun midden kon geen kader gevormd worden, aldus Stins. Stins was niet alleen vakbondsleider, maar ook politicus.²⁴ Hij was lid van de katholieke eenheidspartij, de Rooms-Katholieke Staatspartij (RKSP). Op 22 mei 1919 werd hij gekozen als Heerlens gemeenteraadslid. Hij overleed in 1932 en ligt begraven op de algemene begraafplaats aan de Akerstraat in Heerlen, waar zijn grafmonument nog steeds getuigt van zijn betekenis voor de mijnwerkers

25 **Naasten:** In bezit nemen door de overheid, vaak zonder toestemming van de eigenaar, maar wel met een wettelijke grondslag.

26 **Rechter van Instructie:** Is een verouderde term voor wat we nu kennen als de rechter-commissaris in strafzaken.

27 **Verdedigingsbelasting II:** Was een bijzondere belasting die in Nederland werd ingevoerd op 1 mei 1917. Oorspronkelijk als eenmalig bedoeld om de defensie uitgaven te dekken, werd de belasting meerdere keren verlengd en bleef van kracht tot 1 mei 1930. De verdedigingsbelasting II was een toeslag op de inkomstenbelasting.

27 **Kamp Nunspeet:** Officieel bekend als Vluchtoord Nunspeet, was een groot opvangkamp voor Belgische vluchtelingen tijdens de Eerste Wereldoorlog, bestond uit 70 barakken, verdeeld over vier dorpen, op een terrein van 25 hectare. Voorzieningen: slaapbarakken, eetzaal, scholen, een katholieke kerk, theater, polikliniek, crèches en zelfs een elektriciteitscentrale.

29 **Duitse Paters Franciscanen:** De Duitse paters Franciscanen waren leden van de Orde der Minderbroeders (Franciscanen) die zich in de late 19e en vroege 20e eeuw in Nederland vestigden, vooral als gevolg van de Kulturkampf in Duitsland een periode van conflict tussen de Duitse staat en de katholieke kerk onder kanselier Bismarck.

30 **Paters van de Nederlandse provincie van de Franciscanen:** Leden van de Orde der Minderbroeders Franciscanen (O.F.M.) die vanaf het midden van de 19e eeuw een zelfstandige organisatie vormden binnen Nederland. In 1853, na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland, werd de Nederlandse provincie van de Franciscanen officieel opgericht. Voor die tijd waren Nederlandse Franciscanen vaak onderdeel van buitenlandse provincies, zoals die van België of Duitsland. De paters van de Nederlandse provincie van de Franciscanen speelden in de Limburgse mijnstreek een bescheiden maar betekenisvolle rol, vooral op het gebied van zielzorg, sociale ondersteuning en vorming van mijnwerkers en hun gezinnen.

31 **Te Deum:** Is een eeuwenoude christelijke lofzang, waarvan de naam komt van de Latijnse openingswoorden Te Deum laudamus Wij loven U, o God. Wordt gezongen bij plechtige dankdiensten, processies, en bijzondere gelegenheden zoals de wijding van een bisschop. In de katholieke traditie maakt het deel uit van het getijdengebed, vooral op zon- en feestdagen.

32 **Missa de Angelis:** Ook bekend als de Engelenmis, is een van de meest geliefde en herkenbare Gregoriaanse miscomposities binnen de katholieke traditie. Het is een Gregoriaanse mis die bestaat uit vaste gezangen: Kyrie, Gloria, Sanctus, Agnus Dei en soms ook het Credo. Wordt vaak gezongen bij plechtige vieringen, zoals hoogmissen, feestdagen of bijzondere gelegenheden.

33 **Paramentenvereniging:** Een uit toegewijde vrijwilligers bestaande vereniging meestal vrouwen die zich bezighouden met het onderhoud, beheer en soms ook het vervaardigen van liturgisch textiel en gewaden zoals Albe (wit onderkleed van de priester Stola kazuifel, dalmatiek (een liturgisch gewaad dat traditioneel gedragen wordt door een diaken tijdens de katholieke mis. Het is herkenbaar aan zijn wijdere vorm met korte mouwen en wordt vaak versierd met religieuze symboliek en uitgevoerd in de liturgische kleur van de dag.) altaardwaal (een speciaal liturgisch altaarkleed dat gebruikt wordt in de katholieke eredienst Het is meestal een wit linnen doek dat over het altaar wordt gelegd en aan de zijkanten afhangt. De altaardwaal symboliseert de lijkwade van Christus en draagt bij aan de waardigheid van de eucharistieviering), antependium (is een decoratief kleed dat aan de voorkant van een altaar of kansel hangt in een kerk. Het maakt deel uit van de liturgische aankleding en wordt vaak uitgevoerd in de liturgische kleur van het kerkelijk seizoen, kelkdoekjes, baarkleed Hun werk is vaak onzichtbaar, maar essentieel voor de waardige viering van de mis.

34 **De Jonge Werkman:** Was een katholieke jeugdorganisatie in Nederland, opgericht voor jonge arbeiders tussen de 16 en 23 jaar. Het doel? Hen voorbereiden op een leven als katholieke werklieden zowel geestelijk als sociaal. De eerste afdeling werd te Heerlen opgericht in 1912.

35 **Kasteel Goedenraad:** Is een landgoed in het Zuid-Limburgse dorp Eys, gelegen in de gemeente Gulpen-Wittem.

36 **Auxiliaire kerk:** Een kerkgebouw dat ondersteunend is aan een hoofdkerk of parochie. In sommige gevallen is het een voorloper van een zelfstandige parochiekerk.

37 **Departement van Arbeid:** Was een Nederlands overheidsdepartement dat bestond van 1918 tot 1923. Dit ministerie werd opgericht door het kabinet-Ruijs de Beerenbrouck I en had de verantwoordelijkheid voor sociale zekerheid, arbeidswetgeving, volksgezondheid en volkshuisvesting¹. In 1923 werd het samengevoegd met het Ministerie van Handel en Nijverheid, wat resulteerde in het Ministerie van Arbeid, Handel en Nijverheid.

38 **Roomsche Blijdschap:** Is een katholiek strijdlied uit het interbellum, geschreven door Dr. L.J. Sicking. Het weerspiegelt de trotse identiteit van Nederlandse katholieken in een tijd waarin verzuiling en geloofsbeleving sterk aanwezig waren. Dit soort liederen werd vaak gezongen bij katholieke bijeenkomsten, processies, jeugdbewegingen en bondsdagen. Ze dienden om de gemeenschapszin en geloofstrots te versterken, vooral in een tijd waarin katholieken zich emancipeerden binnen een protestants gedomineerde samenleving.

39 **Assistentie:** Assistentie aan andere rectoraatsgemeenschappen, was gebruikelijk zeker bij bijzondere vieringen, pastorale drukte of tijdelijke vervanging van de rector.

-
- 40 **Predicatie:** Is een godsdienstige toespraak, zoals een preek of kanselrede.
- 41 **Bouwhoeve:** Is een type boerderij dat zich vooral richt op akkerbouw dus het verbouwen van gewassen zoals graan, aardappelen, bieten en groenten.
- 42 **O.F.M.:** Staat voor Ordo Fratrum Minorum, Latijn voor Orde der Minderbroeders.
- 43 **Uniebriefjes:** Verwijst naar een bijzondere vorm van een coöperatieve loterij die werd georganiseerd door de socialistische Coöperatieve Vereniging De Unie in Nederland, vooral actief in de eerste helft van de 20e eeuw.
- 44 **Volksretraites:** Waren religieuze bijeenkomsten die in de eerste helft van de 20e eeuw vooral tussen 1900 en 1960 een belangrijke rol speelden in het katholieke leven. Een volksretraite was een meerdaagse bezinningsbijeenkomst voor gewone gelovigen (de volksklasse), georganiseerd door katholieke geestelijken, vaak paters. Het doel was: Versterking van het geloof, Morele herbronning in een snel veranderende wereld, Bekering en verdieping van het persoonlijke leven
- 45 **Redemptoristen:** voluit Congregatio Sanctissimi Redemptoris (C.Ss.R.), zijn een internationale rooms-katholieke kloosterorde die in 1732 werd gesticht door Alfonsus van Liguori in Scala bij Napels. Hun missie? Het verkondigen van het evangelie aan de meest verlatenen mensen die buiten het bereik van reguliere pastorale zorg vallen.
- 46 **Scapulieren:** Is een religieus kledingstuk of devotievoorwerp dat zijn oorsprong vindt in kloostertradities. Het woord komt van het Latijnse scapulae, wat schouders betekent. Oorspronkelijk was het een lange strook stof die over de schouders hing, bedoeld om het habijt van monniken te beschermen tijdens handenarbeid
- 47 **C.S:** Afkorting die staat voor cum suis wat betekent met de zijnen of zijnen en wordt gebruikt om aan te geven dat het om een persoon en zijn groep gaat bijvoorbeeld familie.
- 48 **De Tijd:** Was een invloedrijk Nederlands katholiek dagblad, opgericht in 1845 door Judocus Smits in 's-Hertogenbosch. Het groeide uit tot een dagelijks verschijnende krant en speelde een belangrijke rol in het katholieke leven en de politiek van Nederland. In de jaren '70 werd het dagblad omgevormd tot een opinieweekblad, dat uiteindelijk in 1990 opging in HP/De Tijd.
- 49 **Het spel van Sint- Lambertus:** Verwijst naar een historisch toneelstuk of openluchtspel dat het leven en de marteldood van Lambertus van Maastricht verbeeldt een bisschop en heilige uit de 7e eeuw. Dit spel werd onder andere opgevoerd tijdens de Heiligdomsvaart van Maastricht. Het is bedoeld om het publiek niet alleen te vermaken, maar ook te onderwijzen over het leven van Sint- Lambertus en zijn betekenis voor de stad en het geloof.
- 50 **Arbeiders Jeugdcentrale:** Was een invloedrijke socialistische jeugdbeweging in Nederland, actief van 1918 tot 1959. Ze werd opgericht door de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP) en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (NVV) met als doel de arbeidersjeugd op te voeden en te vormen lichamelijk, geestelijk én cultureel.
- 51 **Wien Neêrlands Bloed:** Wien Neêrlands bloed was het officiële volkslied van Nederland van 1817 tot 1932, vóór het huidige Wilhelmus. Het werd geschreven door Hendrik Tollens en gecomponeerd door Johann Wilhelm Wilms als reactie op de Franse bezetting en ter bevordering van nationale eenheid.
- 52 **Variometer:** Een instelbare spoel om circuits af te stemmen, vooral in laagfrequente toepassingen zoals de 630 meterband of zelfs kristalontvangers. Het is een elegant stukje techniek dat bestaat uit twee spoelen een vaste (stator) en een draaibare (rotor) waarmee je de zelfinductie kunt aanpassen door de spoelen ten opzichte van elkaar te verdraaien.
- 53 **Het Volk:** Was een invloedrijk socialistisch dagblad in Nederland, opgericht op 2 april 1900. Het werd uitgegeven door De Arbeiderspers en stond nauw verbonden met de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij (SDAP). De eerste hoofdredacteur was Pieter Jelles Troelstra, een sleutelfiguur in de Nederlandse arbeidersbeweging.
- 54 **Bouwvereniging Ons Limburg:** Was een katholieke woningbouwvereniging opgericht op 3 juli 1911 en geïnspireerd door Dr. A. Poels, priester en aalmoezenier van de arbeid, die geloofde dat goede huisvesting een middel was tegen zedenverwildering en socialisme in een tijd van sterke sociale en ideologische tegenstellingen die actief waren in de provincie Limburg, vooral in de eerste helft van de 20e eeuw. Ze speelde een belangrijke rol in de ontwikkeling van arbeiderswoningen en tuindorpen.
- 55 **Lambertuscomité:** Een groep van personen afkomstig uit de kom (centrum) van de gemeente Kerkrade.

56 **Burgerlijk Armbestuur:** Het Burgerlijk Armbestuur was een officiële gemeentelijke instelling die tussen 1854 en 1964 in Nederland verantwoordelijk was voor de zorg aan armen, zieken en gebrekkigen.

57 **Te wassen staande bomen:** Levende of staande bomen langs de weg. Dus het verwijst naar bomen die geplant en gegroeid zijn langs de weg. Het is een mooie manier om de aanwezigheid van bomen in een landschap te beschrijven.

58 **Kruisverbond:** Verschillende verenigingen of groeperingen die zich verenigen om d.m.v. samenwerking en gezamenlijke inspanningen tot grotere, gemeenschappelijke doelen te komen.

59 **Intronisatie:** is een plechtige ceremonie waarbij een beeld of afbeelding een centrale plaats krijgt in een huis, kerk of gemeenschap. Het is een daad van toewijding en erkenning van Christus als Koning van het gezin of de parochie

60 **Benzing:** Het Duitse bedrijf Benzing bracht een duivenklok uit die gebaseerd was op de ervaringen die opgedaan waren met prik en nachtwachtklokken. Deze duivenklok had 50 constatering en het systeem van afdruk was anders. Voor het eerst werd er een afdruk op een papierband gestempeld door middel van een inktlint. Een goed leesbare afdruk was het gevolg.

61 **Liefdewerk Oud Papier:** Was een katholieke liefdadigheidsinstelling die in 1874 in Amsterdam werd opgericht. Het hoofddoel van deze organisatie was om oud papier te verzamelen en te verkopen, waarbij de opbrengst werd gebruikt om werkverschaffing te ondersteunen en sommige katholieke instellingen financieel bij te staan. De naam van deze organisatie werd zo bekend dat de uitdrukking "liefdewerk oud papier" een algemene betekenis kreeg voor het verrichten van een belangeloze dienst

62 **Kolonie van de Staatsmijn Wilhelmina:** Deze kolonie stond langs de Kaalheidersteenweg tussen de Kapelweg en de Tulpenstraat. Zij werden gerekend tot de Glück-Auf kolonie. De huizen werden tengevolge van mijnschade in 1933 afgebroken. Later werden er nieuwe huizen gebouwd die in het begin van de jaren 70 gesloopt werden.

63 **Hertekever:** Ook wel bekend als vliegend hert, is een van de grootste keversoorten die in Europa voorkomt. De mannetjes zijn bijzonder opvallend vanwege hun grote, vertakte kaken die op het gewei van een hert lijken, vandaar de naam. De vrouwtjes hebben kleinere kaken, maar kunnen nog steeds behoorlijk groot worden.

64 **Vrije Limburgse Turnbond:** Was een regionale gymnastiekbond in Nederlands Limburg, ontstaan als alternatief voor de katholieke turnorganisaties in de vroege 20e eeuw. In tegenstelling tot de katholieke bonden, die sterk ideologisch en verzuild waren, streefde de Vrije Limburgse Turnbond naar neutraliteit en openheid.